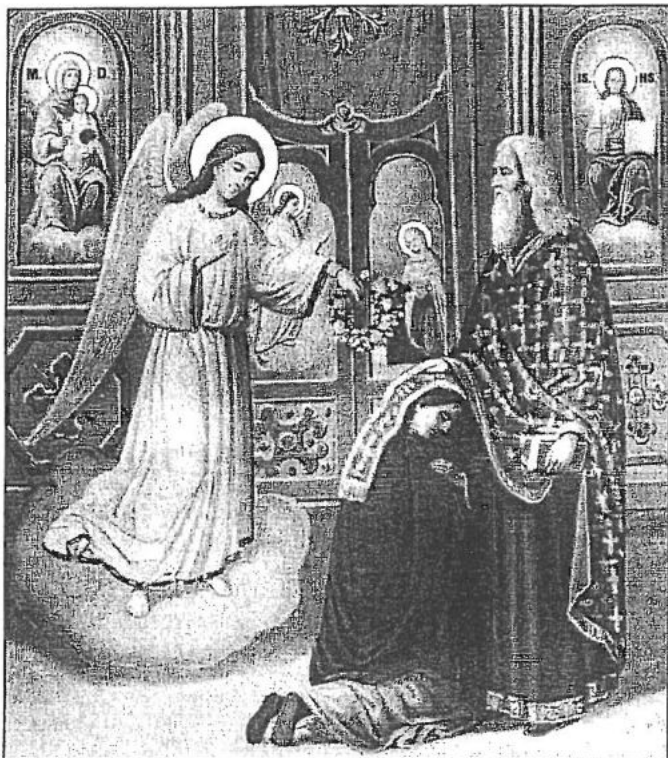

„Pentru toate greșelile ce le facem noi oamenii, două judecăți a rânduit Dumnezeu: una aici pe pământ, a sfintei spovedanii și alta la cer, a celei de a doua arătări a lui Hristos.

Aici pe pământ șade judecător un om plin de milostivire (preotul duhovnic), acolo șade judecător un Dumnezeu plin de mânie; **AICI CINE SE JUDECĂ SE IARTĂ!**, dar **ACOLO CINE SE JUDECĂ SE OSÂNDEȘTE!**

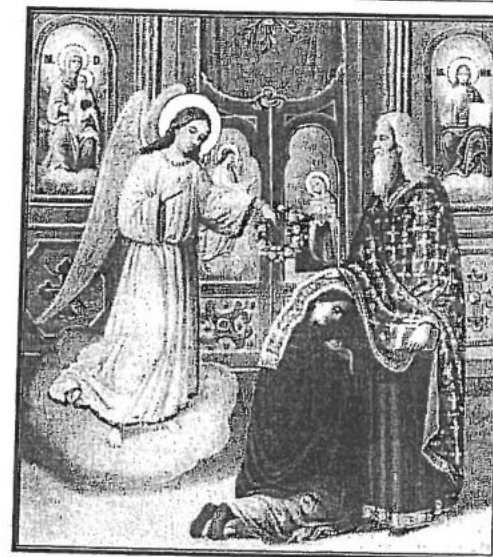
Nu este alt chip ca noi să nu fim judecați, ori aici, ori acolo la acel scaun de judecată”.

(Ilie Miniati - Episcop de Kalavrita)

ÎNDREPTAR DE SPOVEDANIE

„Pregătește-te să te întâlnești cu Dumnezeu“ (Amos 4:12).

Preot Ioan

În imaginea de mai sus se vede cum omul care și-a mărturisit toate păcatele la duhovnic (cu sinceritate și cu căință), este încununat de îngerul păzitor cu „**CUNUNA IERTĂRII**“. Așa și noi să ne mărturisim toate păcatele noastre și să nu uităm că: „**DIAVOLUL NE IA RUȘINEA CÂND PĂCĂTUIM, ȘI NE-O ADUCE CÂND VREM SĂ NE SPOVEDIM!**“.

După cum soarele răsare roșu
și apune tot roșu, tot așa și noi,
dacă ne-am născut ortodocși
trebuie să murim tot ortodocși!

Tubiți credincioși,

După cuvântul Sfântului Serafim de Sarov "**SCOPUL VIEȚII NOASTRE CREȘTINEȘTI ESTE MÂNTUIREA**". Dar pentru a ne mântui trebuie:

- Să ne spovedim și să ne împărtășim CEL PUȚIN în cele patru posturi mari ale anului (Sf. Paști, Sf. Ap. Petru și Pavel, Sf. Maria și Crăciun);
- Să nu lipsim Duminica de la Sfânta Biserică;
- Să ținem post CEL PUȚIN Miercurea și Vinerea;
- Să ne rugăm dimineața, seara și când ne așezăm la masă.

↓ ↓

Să nu uitați: până la vârsta de 7 ani copiii trebuie și ei împărtășiți la fiecare 40 de zile, iar după ce au împlinit vârsta de 7 ani trebuie spovediți și împărtășiți în rânduială cu cei vârstnici, adică în cele patru posturi mari ale anului.

CUVÂNT CĂTRE CREȘTINII ORTODOCȘI DESPRE **SCOPUL EXISTENȚEI UMANE**

Telul vieții credincioșilor creștini ortodocși este să ajungă în cele din urmă în vârful scării. Urcușul pe această scară se aseamănă cu urcușul pe muntele Tabor, căci pe oricare versant am urca, acolo sus, ne așteaptă Dumnezeu nostru Iisus Hristos, cu brațele deschise. Pe partea stângă urcă călugării, iar pe latura din dreapta urcă mireni. Deci, și unii și ceilalți își doresc același lucru: **MÂNTUIREA !**

Scara Raiului

Motto:

„Lucrați cu frică și cu cutremur la mântuirea voastră“

(Filipeni 2:12)

Tubiți credincioși,

În mod sigur, toți oamenii care au trăit sau trăiesc pe acest pământ și-au pus sau își vor pune, mai devreme sau mai târziu, în mod inevitabil, întrebarea: „**CARE ESTE ROSTUL VIEȚII OMULUI PE ACEST PĂMÂNT?**“

Dintre toate viețuitoarele existente pe pământ, **OMUL** este „**COROANA CREAȚIEI**“ lui Dumnezeu, este de fapt, o plămuire a iubirii lui Dumnezeu sau, mai simplu spus, este legătura dintre Dumnezeu și pământ, este un „**microcosmos în macrocosmos**“, după cuvântul Sfântului Ioan Damaschin. După cum bine se poate vedea, singur omul a fost făcut „**după chipul și asemănarea**“ Ziditorului-Dumnezeu (*Facerea 1:26*), ca să privească spre El și să-L iubească. Nicolae Cabasila în cartea sa „**Viața în Hristos**“ spune că „**omul este creat după chipul lui Dumnezeu ca să ajungă la asemănarea cu El**“. Sfântul Grigorie de Nazianz, a dat o frumoasă definiție omului spunând: „**Omul este creatura care a primit porunca să devină dumnezeu**“. Dintre toate viețuitoarele, singur omul are poziție verticală și de fapt, omul-antropos ne arată acest lucru (*ana* = în sus, *tropeo* = stare) și în acest sens amintim cuvintele Fericitului Augustin: „**Uită-te în stânga și în dreapta, dar mai uită-te și în sus !**“.

Noi, oamenii, ne naștem pe acest pământ și **S-AR PĂREA CĂ NU ȘTIM** de unde venim și încotro mergem după moartea noastră, așa după cum rezultă și din următoarele versuri pe care le-am citit pe o cruce, într-un cimitir:

CINE EȘTI, DE UNDE VIU?
POȚI TU, OMULE, SĂ ȘTII?
UNDE MERGI, CE SOARTĂ AI?
POȚI TU SEAMA SĂ ÎȚI DAI?

TU EȘTI MARE, TU EȘTI MIC,
TU EȘTI TOT, TU EȘTI NIMIC,
TU EȘTI RĂU, DAR EȘTI ȘI BUN,
TU-NȚELEPT ȘI TU NEBUN.

Și într-adevăr, pe pământ suntem străini și călători, în lacrimi ne naștem și, după porția de viață care ne-a fost dată de Dumnezeu, tot în lacrimi murim. Cel mai important lucru este acela de a ști de unde venim și încotro mergem, căci altfel suntem ca o corabie fără cârmaci.

Viața pe acest pământ se prezintă - după cum ne mărturisesc Sfinții Părinți - asemenea unei punți peste un fluviu uriaș. **PUNTEA ACEASTA A FOST FĂCUTĂ SĂ NE AJUTE SĂ TRAVERSĂM FLUVIUL ȘI NICIDECUM SĂ NE FACEM CASĂ PE EA**, adică

să ne instalăm confortabil, uitând că, de fapt, noi trebuie să mergem mai departe. Cu alte cuvinte, pe punte vom rămâne puțin timp și trebuie să privim mereu tărâmul minunat de dincolo de ea, unde trebuie să ajungem și unde este patria noastră definitivă. Aceasta este nenorocirea, căci milioane de oameni care trăiesc astăzi, nu sunt capabili să vadă, să creadă că dincolo de această viață, există o lume în care vom intra și în care vom trăi veșnic. **Deci, există foarte mulți oameni care stăruie în a crede că viața este un scop în sine.**

Viața noastră pământească se înscrie deci între **LEAGĂN ȘI MORMÂNT**, fiind jalonată de aceste două mari necunoscute, **NAȘTEREA ȘI MOARTEA**. Amândouă se petrec fără voia noastră, pentru că nu am fost întrebați nici dacă vrem să ne naștem și, nu vom fi întrebați, nici dacă vrem să murim. Hotărârea o ia **ALTCINEVA!** Ieri am fost embrion, mâine vom fi mumie sau țărână. De fapt, viața pământească a oricărui om se compune dintr-o serie de scopuri omenеști provizorii, puse cap la cap. Unele sunt pe termen lung, altele pe termen scurt și cei mai mulți dintre oameni se lasă înșelați de idealuri mărunte, scopuri ne semnificative.

Dacă privim în jurul nostru, vedem oameni care consideră că scopul vieții lor este **CREȘTEREA ȘI EDUCAREA COPILOR**. Creșterea și educarea copiilor nu este un scop în sine, ci o îndatorire sfântă a părinților. **BETIVII** consideră că scopul vieții lor este băutura, dar se înșală, și dracul beției îi duce în întuneric. **HOȚII** fură zi și noapte. Dar și ei merg în întuneric și dracul furtului râde de ei. **LACOMII** trăiesc să se îmbogățească, dar și de aceștia râde un alt drac, al lăcomiei, și-i duce tot în iad. **DESFRÂNĂȚII** sunt păcăliți de un drac foarte aprig, acela al curviei și sunt și ei înșelați, când consideră că scopul vieții lor este desfrânarea trupească sau, cum se spune modern, sexul. Se știe că Dumnezeu a binecuvântat, a consfințit căsătoria când a zis: „**Creșteți și înmulțiți-vă**“ (*Facerea 1:28*), dar El ne-a poruncit aceasta pentru perpetuarea neamului omenesc și nicidecum ca scop în sine, cum cred

unii oameni.

Părerile cu privire la scopul vieții sunt foarte diversificate. Nicolae Iorga spunea așa: „**Taina existenței umane nu constă în a trăi, ci în a ști pentru ce trăim**“. Bine și frumos spus, dar nu ne descoperă totuși sensul vieții. Mircea Eliade în „Istoria ideilor și credințelor religioase“ spunea: „**A fi om, sau mai degrabă a deveni om, înseamnă în primul rând, a fi religios**“. Dar nici el nu ne descoperă sensul vieții. Mihai Eminescu, marele nostru poet, spunea: „**Ne naștem spre a muri și murim spre a ne naște**“. Dar cel care definește scopul existenței umane este un sfânt, Sfântul Serafim de Sarov, care zicea: „**SCOPUL VIEȚII NOASTRE CREȘTINEȘTI ESTE MÂNTUIREA !!!**“.

Iar acum să vedem și ce ne spune Hristos-Dumnezeul nostru, în acest sens: „**Căci Fiul Omului a venit să caute și SĂ MÂNTUIASCĂ pe cel pierdut**“ (Luca 19:10). Dar ce ne trebuie oare pentru a ne mântui? Pentru a ne mântui trebuie să avem săvârșite cele cinci Sfinte Taine, adică **BOTEZUL, MIRUNGHEREA, SPOVEDANIA, ÎMPĂRTĂȘANIA ȘI, respectiv, CUNUNIA RELIGIOASĂ**, pentru cei căsătoriți. Minunat ar fi dacă am avea și Taina Sfântului Maslu (a șasea Taină). Primele două Sfinte Taine le au săvârșite toți creștinii ortodocși, dar spovedania și împărtășania, numai unii. Cea mai mare grijă a vieții noastre este aceea de a ne spovedi și de a ne împărtăși cel puțin în cele patru posturi mari: postul Sfintelor Paști, postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel, postul Sfintei Maria și postul Crăciunului. Așa cum spălăm lenjeria cu detergent, tot așa să ne spălăm și sufletele noastre prin preot.

Se vorbește astăzi de medic de familie și de avocat de familie. De **PREOT DE FAMILIE** nu vorbește nimeni! Și preotul este cel mai important, pentru că el ne botează, el ne cunună religios și tot el ne înmormântează. Deci, în cele trei mari momente esențiale ale vieții noastre, preotul trebuie să fie lângă noi, el fiind o „**călăuză duhovnicească**“ în drumul către Hristos, căci fără acest „**mijlocitor**“ - preotul - cu siguranță nu ne putem mântui. Însuși Hristos a spus: „**Duceți-vă și arătați-vă preoților**“ (Luca 17:14).

Scuzele unor credincioși cu privire la mântuire

■ **Unii spun așa: „Eu sunt prea păcătos ca să mă mai pot mântui“**. Trebuie să ținem cont de cuvintele Mântuitorului care a spus: „**Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi... că n-am venit să chem pe cei dreapți, ci pe cei păcătoși la pocăință**“ (Matei 9: 12-13). „**Dar Dumnezeu Își arată dragostea Lui față de noi prin aceea că Hristos a murit când noi eram încă păcătoși**“ (Romani 5:8). Multă nădejde ne dau și cuvintele Sfântului prooroc Isaia: „**Veniți să ne judecăm, zice Domnul. De vor fi păcatele voastre cum e cârmăzul, ca zăpada le voi albi, și de vor fi ca purpura, ca lână albă le voi face**“ (Isaia 1:18).

■ **Sunt mulți oameni care sunt cu mult mai răi decât mine...** Acestor credincioși trebuie să le spunem că între oameni: „**Nu este drept nici unul**“ (Romani 3:10) și că „**Cine va păzi toată legea, dar va greși într-o singură poruncă, s-a făcut vinovat față de toate poruncile**“ (Iacov 2:10). Această afirmație că ei sunt mai buni decât alții este o laudă, este mândrie și iată ce spune Sfântul Apostol Pavel despre aceasta: „**Iar cel ce se laudă, în Domnul să se laude. Pentru că nu cel ce se laudă singur este dovedit bun, ci acela pe care îl laudă Domnul**“ (2 Corinteni 10: 17-18).

■ **Eu am amânat de prea multe ori pocăința...** Sfântul Apostol Petru ne vorbește despre îndelunga răbdare a lui Dumnezeu: „**Domnul... îndelung rabdă pentru voi, nevrând să piară cineva, ci**

toți să vină la pocăință" (2 Petru 3:9). Iar Sfântul Apostol Pavel este parcă și mai încurajator: **„La vreme potrivită te-am ascultat și în ziua mântuirii te-am ajutat; iată acum vreme potrivită, iată acum ziua mântuirii”** (2 Corinteni 6:2). De aceea, precum zice Duhul Sfânt: **„Dacă veți auzi astăzi glasul Lui, nu vă învârtosați inimile voastre, ca la răzvrătire în ziua ispitirii din pustie”** (Evrei 3:7-8).

■ **Inima mea este prea împietrită ca să mă mai pot mântui. „Deci, dacă este ceva în Hristos, este făptură nouă; cele vechi au trecut, iată toate s-au făcut noi”** (2 Corinteni 5:17). Iar prin Sfântul prooroc Ezechiel ne spune Domnul Dumnezeu: **„Vă voi da inimă nouă și duh nou vă voi da; voi lua din trupul vostru inima cea de piatră și vă voi da inimă de carne. Pune-voi înlăuntrul vostru Duhul Meu și voi face ca să umblați după legile Mele și să păziți și să urmați rânduielile Mele”** (Iezechiel 36: 26-27).

■ **Mă voi pocăi mai târziu, la bătrânețe... „Nu te lăuda cu ziua de mâine, că nu știi la ce poate da naștere”** (Pildele lui Solomon 27:1). **„Căutați pe Domnul cât îl puteți găsi, strigați către Dânsul cât El este aproape de voi. Cel rău să lase calea lui și omul nelegiuit vicleniile lui și să se întoarcă spre Domnul, căci El se va milostivi de dânsul”** (Isaia 55: 6-7).

■ **Îmi este teamă că îmi voi pierde prietenii dacă vor vedea că vreau să mă mântuiesc.** Domnul Iisus Hristos a spus: **„Voi sunteți prietenii Mei, dacă faceți ceea ce vă poruncesc”** (Ioan 15:14). **„Nu știți că prietenia lumii este dușmănie față de Dumnezeu? Cine deci va voi să fie prieten cu lumea se face vrăjmaș lui Dumnezeu”** (Iacov 4:4).

■ **Există oameni care vin la Biserică și totuși sunt răi și păcătoși.** Iată ce ne îndeamnă Sfântul Apostol Pavel în Epistola către Romani: ... fiecare dintre noi va da seamă despre sine lui Dumnezeu. **„Deci să nu ne mai judecăm unii pe alții, ci mai degrabă judecați aceasta: Să nu dați fratelui prilej de**

poticnire sau de sminteală” (Romani 14:12-13). Iar Sfântul Evanghelist Matei zice: **„Nu judecați, ca să nu fiți judecați. Căci cu judecata cu care judecați, veți fi judecați și cu măsura cu care măsurați, vi se va măsura. De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, și bârna este în ochiul tău? Fățarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău”** (Matei 7:1-5). De aceea tuturor celor care sunt în înșelare în ceea ce privește scopul vieții noastre creștinești trebuie să le spunem că:

- » **Alta este viața** decât aceea pe care în mod obișnuit și-o închipuie oamenii;
- » **Altul este omul însuși**, decât acela ce se închipuie el;
- » **Altul este adevărul**, decât acela pe care și-l închipuie mintea omenească.

Râvna pentru mântuire

A voi să vă mântuiți stând și așteptând înseamnă a dori ca mântuirea să vină cumva singură. De aceea să ne stărnim râvna pentru mântuire, gândindu-ne la situația în care ne aflăm. În fiecare secundă ne poate răpi moartea, apoi judecata și hotărârea lui Dumnezeu: ești mântuit sau osândit. Dacă acest lucru se poate întâmpla în fiecare secundă nu are rost să moțăm, trebuie să ne ridicăm și să ne apucăm de lucru.

Mântuirea ne este poruncită s-o lucrăm **„cu frică și cu cutremur”**, căci umblăm ca pe o punte deasupra prăpastiei. Sentimentul neputinței cu privire la a ne mântui singuri este în firea lucrurilor, dar nădejdea mântuirii prin Domnul nostru Iisus Hristos nu trebuie să dispară de la noi. Atâta timp cât există suflare în nări, nădejdea mântuirii are loc și poate fi încununată de izbândă. Trebuie numai să venim la Mântuitorul. Iar Domnul, pe cel ce vine la El, niciodată nu-l va da afară.

Oriunde ne putem mântui, căci mântuirea nu depinde de loc, nici de mediul exterior, ci de starea lăuntrică. Este foarte important cât de intensă este râvna noastră pentru a fi mântuiți. Ar trebui să fim

mistuiți de dorința de a ne mântui. Să privim cu ochii dincolo de hotarele zărilor și ale veacului acestuia, veac al întinericului, în care se propovăduiesc nonvalorile. Întotdeauna să avem inima deschisă către Dumnezeu și să înălțăm către El tămăia rugăciunilor noastre. De la cele trupesti să ne ridicăm la cele cerești, adică pe cele deșarte să le înlocuim cu cele sfinte. Crescând cu vârsta trebuie să creștem și duhovnicește. Să cerem iertare păcatelor noastre și cetățenie în Ierusalimul ceresc. Să ne rugăm ca nu cumva din lenevire să moștenim blestemul smochinului neroditor. Să fugim așadar de dulceața păcatului cea trecătoare la care ne îndeamnă vicleanul vrăjmaș al mântuirii oamenilor. Să nu se împruțeze în noi duhul râvnei pentru a-L slăvi pe Dumnezeu, cântându-i întru bucuria inimii: **ALILUIA!**

Mântuirea

Mântuirea nu depinde de loc, ci de starea sufletească. Oriunde te poți mântui și oriunde poți pieri. Primul Înger dintre Îngeri (*Lucifer*) a pierit. Unul dintre apostoli (*Iuda*) în prezența Domnului Însuși a pierit. Iar tâlharul de pe cruce s-a mântuit! Căutăm mântuirea? Foarte bine! S-o căutăm! Mântuirea pentru noi este ușoară pentru că Îl avem pe Mântuitorul Iisus Hristos, care nimic mai mult nu dorește și de nimic mai mult nu se îngrijește ca de mântuirea noastră. La El să alergăm cu toată râvna să ne rugăm să orânduiască mântuirea noastră. Hristos ne va ajuta și va alege locul unde ne va fi mai ușor să ne mântuim.

Mântuirea sufletului este esențialul vieții noastre. Mântuirea sufletului este, în cele din urmă, biruința vieții veșnice. Începutul mântuirii este cunoașterea și recunoașterea păcatelor. Însă Mântuitorul mântuiește sufletele noastre, nu noi. Noi doar mărturisim credința noastră, devotamentul nostru față de El și Domnul, pe măsura atașamentului nostru față de El, ne dăruiește toate cele necesare pentru mântuire. Să nu credem că datorită ostenețelor noastre merităm ceva. Lui Dumnezeu I-a fost milă și nu a voit să fim în afara Lui, să rămânem în cădere, ci a binevoit să orânduiască un mijloc de reunire, care constă în faptul că Fiul Lui Dumnezeu a venit pe pământ și S-a întrupat și în persoana Sa a unit omenescul cu Dumnezeirea.

Vorbe de duh despre mântuire

„Omul, dacă nu are în substanța lui ideea nemuririi și a mântuirii, nu este liber. Seamănă cu berbecul, cu capra, cu oaia...” (Petre Țuțea)

Acest cuvânt tainic, **„mântuire”**, este întâlnit de foarte multe ori în *Vechiul Testament*, în *Noul Testament* și în scrierile Sfinților Părinți, așa cum decurge din următoarele exemple.

● **„Scopul suprem al Sfintei Biserici Ortodoxe este recâștigarea oilor pierdute, pacea universală și mântuirea tuturor”** (Sfântul Nil Athonitul).

● **„Trebuie să avem o încredere neclintită că Dumnezeu are cu fiecare suflet un plan de mântuire”** (Sfântul Ioan Gură de Aur).

● **„Dacă vrei să fii mântuit, trebuie să fii pentru lume ca un mort, adică dacă te vor ocări oamenii să nu te mârhești, nici dacă te vor lăuda cinstindu-te, să nu te înalți”**.

● **„Mare este mulțimea păcatelor mele, Născătoare de Dumnezeu, curată, la tine alerg având trebuință de mântuire”** (Rugăcine din Rânduiala Sfintei Împărătesii).

● **„Că nu vrei, Stăpâne, să pierzi făptura mâinilor tale, nici nu vrei pierderea oamenilor, « ci vrei ca toți să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină » ”** (Rugăciune a Sfântului Vasile cel Mare).

● **„...Doamne, învrednicește-mă prin împărtășirea cu Sfintele Tale Taine să dobândesc partea cea de-a dreapta a celor mântuiți”** (Rugăciune a Sfântului Simeon Metafrastul).

● **„Doamne, Dumnezeul nostru, mântuiește poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta...”** (Rugăciunea Antifonului al doilea - Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur).

● „Pe Acesta (Iisus Hristos), Dumnezeu, prin dreapta Sa, L-a înălțat Stăpânitor și Mântuitor...” (Faptele Apostolilor 5:31).

● „...noi înșine am auzit și știm că Acesta este cu adevărat Hristosul, Mântuitorul lumii” (Ioan 4:42).

● „Căci în har sunteți mântuiți, prin credință, și aceasta nu este de la voi: este darul lui Dumnezeu; Nu din fapte ca să nu se laude cineva” (Efeseni 2:8-9).

● „Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale și cu duh stăpânitor mă întărește” (Psalm 50:13).

● „Și veți fi urâți de toți pentru numele Meu; iar cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui” (Matei 10:22).

● „Întru Care și voi, auzind cuvântul adevărului, Evanghelia mântuirii voastre, crezând în El, ați fost pecetluiți cu Sfântul Duh al făgăduinței” (Efeseni 1:13).

● „Împărate ceresc, Mângâietorul, Duhul adevărului, Care pretutindenea ești și toate le împlinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și te sălășluiește întru noi și ne curățește pe noi de toată întinăciunea și mântuiește, Bunule, sufletele noastre” (Din rugăciunile începătoare).

● „Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie? Paharul mântuirii voi lua și numele Domnului voi chema” (Psalm 115:3-4).

● „Cum vom scăpa noi, dacă vom fi nepăsători la astfel de mântuire care, luând obârșie din propovăduirea Domnului, ne-a fost adevărată de cei ce au ascultat-o” (Evrei 2:3).

● „Și mulțimea striga cu glas mare, zicând: Mântuirea este de la Dumnezeu nostru, Care șade pe tron” (Apocalipsa 7:10).

● „La vreme potrivită te-am ascultat și în ziua mântuirii te-am ajutat; iată acum este vremea potrivită, iată acum este ziua mântuirii” (2 Corinteni 6:2).

● „Iar noi, fraților, iubiți de Domnul, datori suntem totdeauna să mulțumim lui Dumnezeu pentru voi, că v-a ales Dumnezeu dintru început, spre mântuire, întru sfințirea duhului și întru credința adevărului” (2 Tesaloniceni 2:13).

SFATURI DUHOVNICEȘTI către CREȘTINII ORTODOCȘI

Iubiți credincioși,

Aducându-ne aminte neîncetat de cuvintele Sfântului Serafim de Sarov care spune că „**SCOPUL VIEȚII NOASTRE CREȘTINEȘTI ESTE MÂNTUIREA**”, să luăm aminte și să ne ostenim a respecta cele câteva puncte din programul de viață duhovnicească descris mai jos:

1. Să începem fiecare zi a vieții noastre cu rugăciunile dimineții, aprinzându-ne „candela sufletului” prin „momente de convorbire” cu Dumnezeu.

2. După rugăciunile dimineții, să luăm pe nemâncate anafură și agheasmă și să ne ungem pe frunte cu ulei sfințit (mir).

3. Să ținem post miercurea și vinerea, respectând patimile Domnului nostru Iisus Hristos, fiindcă miercuri a fost vândut și vineri răstignit. Atenție! Postul nu ține numai până la apusul soarelui (așa cum învață greșit unii oameni), ci până la miezul nopții!

4. Să mergem la Sfânta Biserică, în fiecare duminică și-n sărbătorile religioase, participând la sfintele slujbe; să fim prezenți nu numai cu trupul, ci și cu sufletul, trăind (sufletește) fiecare cuvânt ce-l auzim acolo.

5. Să nu lucrăm Duminică și-n sărbătorile religioase, căci călcând a patra poruncă Dumnezeiască: „**Adu-ți aminte de ziua**

odihnei să o sfințești...” vom primi pedeapsa cuvenită, dărâmându-ni-se și ruinându-ni-se tot ce am clădit.

6. Să facem sfeștanie (sfințirea casei) în fiecare din cele 4 posturi mari ale anului sau cel puțin o dată pe an. Iar dacă observăm lucruri suspecte (vrăji, farmece, neînțelegeri), să facem sfeștanie de mai multe ori pe an.

7. Să sfințim mașina cu care călătorim, pământul pe care îl semănăm și îl recoltăm, pentru a avea protecția Duhului Sfânt.

8. Să stropim prin casă, la locul de muncă etc., cel puțin o dată pe lună, cu apă sfințită.

9. Să tămâiem cât mai des prin casă cu smirnă sau tămâie.

10. Să avem în fiecare casă o candelă de perete sau de masă.

11. Să avem în fiecare cameră o icoană sfințită. Având icoane, în mod sigur vom simți protecția Sfintei Treimi, a Maicii Domnului sau a Sfântului al cărui chip este pictat, știind că cinstea acordată icoanei se ridică la cel zugrăvit în ea. Ce frumos îmi spunea bunica: **„Căci icoana din perete / Somnul dulce ți-l păzește“.**

12. Să ne ferim să blestemăm, să înjurăm, să drăcuim, pentru că acestea sunt rugăciuni către satana și înseamnă că vorbim limba drăcească. Auziți ce cuvinte pline de adevăr:

*Ce fel de creștin mai ești
Dacă zilnic drăcuiești?
Dacă porți pe limba ta
Numele lui Satana!*

*Om netrebnic, ticălos,
De ce superi pe Hristos?
Tu oferi zidirea lui
Spre robia dracului.*

*Tot ce-ți dă Stăpânul tău
Dai în mâna celui rău.
Numai pentru-acest păcat
Tu te pierzi cu-adevărat.*

*Că satana-i ca un câine,
Când îl chemi îndată vine.
Și de intră-n casa ta,
Vai de tine, vai de ea!*

13. Să citim zilnic din *Biblie*, din *Psaltire*, *Paraclisul Maicii Domnului* sau un acatist (*Acatistul Domnului Iisus Hristos*, *Acatistul Maicii Domnului* sau acatistul unui Sfânt la care avem evlavie).

14. Să rostim zilnic, indiferent unde suntem (pe drum, în autobuz, în tren) și indiferent ce facem (mergem, stăm, lucrăm), rugăciunea minții sau a inimii: **Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul (păcătoasa).**

15. Să facem milostenie cu săracii și cu oamenii nevoiași din puținul pe care-l avem și astfel ne vom face comoară în cer.

16. Să ne ferim de discuții sau prietenie cu cei din alte culte religioase, mai ales când nu suntem stăpâni pe învățătura creștin-ortodoxă, căci astfel călcăm porunca a șaptea bisericească, **putând cădea din neștiință în necredință.**

17. Să dăm pomelnice la cât mai multe Sfinte Mănăstiri și Sfinte Biserici, după posibilitățile pe care le avem, rugându-ne mai întâi pentru patriarh, mitropolit, episcopi, preoții duhovnici, preoții pe care-i cunoaștem, călugări și călugărițe, membrii familiei **și chiar pentru dușmanii noștri.**

18. Să nu privim niciodată reviste și ziare pornografice, filme cu crime și sex, căci acestea ne întinează sufletul, implantând în subconștientul nostru multă răutate și gânduri necurate.

19. SĂ NE SPOVEDIM ȘI SĂ NE ÎMPĂRTĂȘIM CEL PUȚIN ÎN CELE PATRU POSTURI MARI ALE ANULUI (Sfintele Paști, Sfinții Apostoli Petru și Pavel, Sfânta Maria și Crăciun).

20. Pe copiii noștri, până la vârsta de șapte ani, să-i împărtășim la fiecare 40 de zile, iar după împlinirea vârstei de șapte ani, să-i spovedim și să-i împărtășim odată cu noi, cel puțin în cele patru posturi ale anului.

21. Să fim conștienți de marea responsabilitate pe care o avem în privința creșterii și educării copiilor. Din copiii noștri trebuie să facem **„copii ai lui Dumnezeu“**, drept-slăvitori creștini, **„hrănindu-i“** cu sfaturi duhovnicești, **„îmbrăcându-i“** cu Sfintele Taine și **„adăpându-i“** cu **„APA DREPTĂȚII“** care este Hristos.

SĂ NU FIM ATÂT DE NEPĂSĂTORI CU MÂNTUIREA NOASTRĂ, CĂCI NU CONTEAZĂ DECÂT UNDE PUNE DUMNEZEU SUFLETELE NOASTRE DUPĂ CE MURIM!!!

Subiți credincioși,

Marele fizician italian Marconi spunea: „**Știința singură nu poate explica multe lucruri, mai ales taina existenței omenesti. De când a început a gândi, omul s-a muncit cu întrebările: cine este, de unde vine și unde merge după moarte**”. De fapt omul se teme în mod continuu ca viața lui să nu fie fără sens. Așadar, încearcă permanent să-și demonstreze lui însuși și altora că are valoare. Iubește laudele despre el (căzând în păcatul slavei deșarte) și se teme de ofense (nu știe să rabde). Caută numai cele ale lui (egoismul este rădăcina tuturor patimilor) și invidiază succesele altora (păcatul zavistiei)... Cel ce nu cunoaște sensul vieții sale (vede viața prin prisma trăirii de zi cu zi), se aseamănă cu acea persoană care ar merge în gară dorind să călătorească. Casiera l-ar întreaba: „**Unde doriți să mergeți?**” Persoana ar spune: „**Nu știu, dați-mi un bilet oriunde!**” Casiera l-ar întreba din nou: „**Vă rog să vă hotărâți, fiindcă nu vă pot da bilet până nu-mi spuneți clar direcția, data, ora și clasa de vagon la care doriți să călătoriți!**” Persoana ar insista spunând: „**Nu contează, bilet să fie!**” Iar casiera i-ar spune în final, pe bună dreptate: „**Domnule dragă, după câte înțeleg eu, este foarte clar și deosebit de grav că dumneavoastră nu știți încotro mergeți!**”. Mântuirea constă în mult sfat. De aceea spuneau Sfinții Părinți: „**Cine vrea să se mântuiască, cu întrebarea să călătorească**”. La întrebarea: „**Cum să ne mântuim?**”, un părinte a răspuns: „**Aveți învățătura lui Hristos și a Sfinților Părinți, împliniți-o cu fapta și vă veți mântui. Pentru mântuire înainte de toate trebuie pocăință sinceră și împlinirea poruncilor. Trebuie să căutăm, să plângem și harul va veni**”. Așadar depinde de voința noastră dacă ne vom mântui sau nu. Să ne lăsăm în toate în voia lui Dumnezeu, cei care tânjim după mântuire, să strigăm către Domnul: „**Mântuiește-mă,**

Doamne, așa cum știi Tu însuși!” și atunci ne va mântui Domnul nostru Iisus Hristos. De fapt Iisus, în limba ebraică, înseamnă **Dumnezeu mântuiește**. Omul trebuie să aibă mereu în fața ochilor săi idealul după care tinde, să știe de unde vine și unde merge : sufletul său vine de sus din cer și se va întoarce la sfârșitul vieții tot în cer, acolo unde își are obârșia. După cum exploratorii care năzuiau spre pol erau întorși în permanență cu fața spre steaua polară, tot așa și creștinul trebuie să aibă mereu în față STEAUA MÂNTUIRII. **Aflând sensul vieții lui, omul privește cu alți ochi realitatea din jurul lui și cu atât mai mult viața lui proprie**. Toată viața creștinului trebuie să fie un efort permanent de ascensiune spirituală, având în față cele două culmi mântuitoare: Golgota și Taborul. Mântuirea este o refacere în har a lumii sau, altfel spus, mântuirea săvârșită de Hristos înseamnă eliberarea omului din răul în care căzuse prin Adam și Eva. Răul consta în alterarea firii umane, în întunecarea minții cu privire la adevărul religios, în slăbirea voinței care înclină mai mult spre cele rele decât spre cele bune, în ruperea legăturii harice cu Dumnezeu. Domnul nostru Iisus Hristos își înfăptuiește opera mântuitoare sub întreit aspect: ca **PROFET**, ca **ÎMPĂRAT** și ca **ARHIEREU**. Aceste trei demnități oamenii le au doar separate și numai la Hristos laolaltă și fiecare în gradul suprem: ca **profet** - învățând, adică aducând revelația desăvârșită a ființei, voinței lui Dumnezeu și a operei lui mântuitoare; ca **împărat** - biruind puterile răului și conducând pe om spre destinația lui adevărată; ca **arhiereu** - refăcând legătura dintre om și Dumnezeu, împăcând prin jertfă pe Dumnezeu cu omul. Ori restabilirea comuniunii dintre Dumnezeu și om se numește, obișnuit, împăcare, mântuire. Petre Țuțea spunea că „**omul care nu crede în Dumnezeu este un animal muritor care vine de nu știe unde și se duce nu știe unde**”. Iubiți credincioși, să ne cutremurăm de măreția mântuirii noastre și pentru că auzim mereu în ecteniile Sfintei Liturghii îndemnul: „**Toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!**”, să răspundem din tot sufletul „**Ție, Doamne!**” și să ne trăim viața cu convingerea că aici pe pământ totul are un rost dumnezeiesc.

Se spune că un credincios cu mare dragoste de Dumnezeu mergea adesea să viziteze cimitirele spre a învăța să folosească mai bine timpul și privind mormintele zicea: „Dacă acești morți ar putea să revină la viață ce n-ar face ei pentru viața veșnică, iar eu, care dispun de atâta timp, ce fac pentru mântuirea sufletului meu?”

Depinde de voința ta

Nimic nu e mai scurt ca viața,
Dar nici mai lung nimic ca ea,
Poți ori s-o pierzi, ori să ți-o mântui,
Depinde de voința ta.

Nimic nu-i mai amar ca viața,
Dar nici mai dulce decât ea,
Poți face-n ea ori rău, ori bine,
Depinde de voința ta.

Nimic nu-i mai înalt ca viața,
Dar nici mai josnic decât ea,
Poți fi ori inger, ori un demon,
Depinde de voința ta.

Nimic nu e mai trecător ca viața,
Dar nici mai veșnic decât ea,
Poți s-o trăiești în har sau flăcări,
Depinde de voința ta.

Nimic mai mărginit ca viața,
Dar nici nemărginit ca ea,
Poți fi mîșel ori poți fi vrednic,
Depinde de voința ta.

Dar de la clipa morții tale,
Și până-n vecl de vecl vei sta,
Ori cu Hristos, ori cu satana,
Depinde de voința ta.

**DOAMNE ATOTȚIITORULE PĂRINTE,
FIULE VEȘNIC ȘI DUHULE SFINTE,
TREIME DE TREI ORI SFÂNTĂ,
CĂLĂUZEȘTE-NE PAȘII ÎN MAREA
VIETII CEA ÎNVOLBURATĂ ! AMIN!**

Bibliografie: *Biblia*, E.I.B.M., București, 1994; Preot Liviu Brânzaș, *Raza din Catacombă*; Preot Dr. Ioan Mircea, *Dicționar al Noului Testament*, E.I.B.M., București, 1995; Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Sfaturi înțelepte*, Editura Egumenița, Galați, 2006.

CUVÂNT CĂTRE CREȘTINII ORTODOCȘI
DESPRE

VEȘNICIE

Motto: „Dumnezeu așa a iubit lumea încât pe Fiul Său Cel Unul Născut L-a dat, ca oricine va crede în El să nu piară, ci să aibă VIAȚĂ VEȘNICĂ” (Ioan 3:16).
Ți-ți aminte: *veșnicia există, iar viața aceasta este o călătorie spre veșnicie.*

Țuți credincioși,

Aici pe pământ sunt mulți care duc o viață plină de păcate, dar trăiesc înconjurați de toate bunătățile și se bucură de toate plăcerile lumesti. Sunt și oameni buni și drepti care trăiesc în necazuri și amărăciuni. Faptul acesta i-a condus chiar și pe păgâni, pe cei cu mintea sănătoasă, la cunoașterea adevărului că există Dumnezeu. Ceea ce cunoșteau păgânii numai din lumina minții lor, noi creștinii o știm prin credință, căci iată ce ne spune Sfânta Scriptură: „... **nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie**” (Evrei 13:14). Așadar, casa în care locuiești tu, iubite credincios, nu-i casa ta pe vecie, ci este vremelnică. Din ea în curând va trebui să te muți și acest lucru se va întâmpla când nici nu te gândești. Mormântul va fi casă trupului tău până în ziua Înfricoșatei Judecăți, iar sufletul tău va merge pentru veșnicie, ori în rai, ori în iad.

Ar fi nebun un călător, care și-ar vinde toată moștenirea, ca

să-și cumpere o casă în țara prin care doar trece și o părăsește peste puțin timp, pentru totdeauna. Zice Fericitul Augustin: **„Cugetă că ești călător în lumea acesta; nu te lăsa amăgit de ceea ce vezi, ci privește și mergi mai departe și caută de-ți agonisește locuință acolo unde vei rămâne pentru totdeauna - în veșnicie“**.

Unde se va duce sufletul tău după moarte, acolo va rămâne pentru totdeauna. Cale de mijloc nu este: sau în cer, în fericire, sau în iad, în chinuri. Încotro cade arborele când se taie? Cade într-acolo unde se înclină. Oare spre ce înclinăm? Ce fel de viață trăim? Viața noastră este pe placul lui Dumnezeu sau pe placul diavolului? Să avem grijă ca mereu să înclinăm spre Harul și Voia lui Dumnezeu, să fugim de păcate, de pricina lor și astfel vom fi fericiți. Pentru a ne feri de păcate trebuie să avem **„gândul cel mare“**: **„Adu-ți aminte că vei muri și nu vei mai păcătuī“** cum spune Sfântul Antonie cel Mare. O femeie care trăia în păcate a fost trezită la realitate și convertită de cuvintele: **totdeauna și niciodată**, iar un episcop a dus o viață de sfânt, pentru că totdeauna își repeta în sinea lui cuvintele: **„În acest moment stau la poarta veșniciei!“**. Mulți s-au ferit de rele și păcate gândindu-se cât mai des la **„VEȘNICIE“**.

Ce înțelegem prin Veșnicie

În cântările Sfintei Biserici Ortodoxe întâlnim formula „în vecii vecilor“ care are înțeles de timp nemăsurat, de veșnicie. În Biblie are același înțeles când se face deosebirea între veacul de acum (*Romani 12:2*) și veacul ce va să fie (*Matei 12:32*), adică viața aceasta de pe pământ, trecătoare, și viața veșnică ce va urma. Cuvintele Mântuitorului din convorbirea cu femeia samarineancă exprimă clar acest lucru: **„Cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu... se face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică“** (*Ioan 4:14*). Așadar veșnicia (eternitatea) este timpul nelimitat, fără început și

fără de sfârșit. Dumnezeu este infinit, veșnic și necreat. Dumnezeu este veșnic, veșnicia este atributul dumnezeirii.

Iată un cuvânt la care foarte puțini oameni se gândesc: **VEȘNICIE**, dar, veșnicia este un fapt cu care mai curând sau mai târziu, fiecare ne vom întâlni.

A trăit Adam 930 de ani și la moartea lui a venit Sfântul Arhangel Uriil și l-a întrebat: **„Adame, Adame, cum ți s-a părut viața?“**, iar Adam a răspuns: **„Așa cum aș fi intrat pe o ușă și aș fi ieșit pe alta!“**. Auziți dumneavoastră ce spunea Adam după 930 de ani de viață, iar noi trăim 60-70-80 de ani și nici nu ne gândim la **MOARTE** și la **VEȘNICIE**.

Vremea vieții noastre pe acest pământ este foarte scurtă; fiecare zi, fiecare asfințit de soare ne scurtează sorocul vieții noastre. Și astfel, iute, pe tăcute, dar hotărât, mergem toți spre **VEȘNICIE**. Noi, oamenii, suntem **„pelerini în drumul către cer“**.

Azi, picioarele noastre stau pe **„nisipul vremii“** celei șubrede, mâine, urmele picioarelor noastre vor rămâne, dar noi vom fi duși în **VEȘNICIE**. Azi, mâinile noastre lucrează de zor, ochii privesc, mintea gândește, face planuri pentru viitor. Mâine, poate, mâinile vor fi încrucișate pe piept, ochii închiși și mintea încremenită, căci omul a plecat în **VEȘNICIE**. Poate că alții au fost tot așa de harnici ca și tine, nepăsători față de Dumnezeu și față de mântuirea sufletelor lor și s-au dus. Unde? **ÎN VEȘNICIE!** Va veni și rândul nostru, dar ne-am gândit noi oare cu toată seriozitatea dacă suntem pregătiți să intrăm în veșnicie?

O psihiatră din Elveția a format o echipă de medici, psihologi și teologi cu care a pornit să viziteze spitalele. Au interogat mii de muribunzi. La auzul veștii că sunt incurabili, s-au dezlănțuit în ei reacții violente, constatându-se patru faze clare:

1. Unii au spus: **NU SE POATE!!**
2. Alții au zis: **DE CE TOCMAI EU???**
3. O parte au strigat: **SĂ MI SE MAI DEA MĂCAR UN AN DE VIAȚĂ!!!**
4. Și în foarte rare cazuri au zis: **SUNT GATA!!!**

Trăim oare viața noastră în ascultarea poruncilor dumnezeiești și suntem hrăniți oare cu acel cuvânt sfânt din Evanghelia Mântuitorului, încât să putem spune în orice clipă, „**Sunt gata!**”? Astăzi, este vremea să ne alegem locul unde vom petrece **Veșnicia**: în locul de odihnă și fericire (în rai), sau în locul de suferință și tânguire amarnică (în iad). Să avem grijă, căci viața omului pe pământ oricât de lungă ar fi ea, față de veșnicie, nu este decât o clipă. Noi, oamenii, de multe ori căutăm să nesocotim acest adevăr, iar când ni se vorbește de lucruri veșnice, adesea nu dorim să ascultăm, manifestând o totală indiferență.

Cineva îmi vorbea odată despre un tânăr ușuratic, spunându-mi: „**Omul acesta trăiește de pe o zi pe alta și niciodată nu se gândește la viitor!**” Toți îl socoteau pe acesta drept un om fără minte. **Oare greșea el mai mult decât atâtea care nu trăiesc decât pentru timpul de față și nu se gândesc niciodată la veșnicia care se apropie?**

Știind că: „**Pe pământ suntem străini și călători**” (Evrei 11:13), suntem oaspeți iar pământul ne este gazdă, viața noastră este de o foarte mare importanță, fiindcă este vreme de pregătire pentru veșnicia de care ne apropiem. Ea va hotărî **UNDE ȘI CUM NE VOM PETRECE VEȘNICIA**. Câți dintre noi nu ne-am dori să ni se întoarcă vremea tinereții pentru a trăi viața cu tot folosul și multă grijă pentru sufletele noastre? Dacă îți risipești această viață care este singura vreme de pregătire pentru **VEȘNICIE**, îți câștigi osânda veșnică.

Un creștin ortodox mergea adesea să viziteze cimitirele spre a învăța să folosească mai bine timpul și privind mormintele zicea: „**Dacă acești morți ar putea să revină la viață ce mult ar face ei pentru viața veșnică, iar eu care dispun de atâta timp ce fac pentru mântuirea mea?!**”

Trebuie să trăim cu multă grijă, ca să ne asigurăm o veșnicie fericită, altfel vom moșteni una plină de jale, durere și rușine. Marele nostru poet Mihai Eminescu ne îndeamnă să ne gândim la moarte prin poezia intitulată sugestiv „**Memento mori**” („**Adu-ți aminte că vei muri**”).

Un om mi-a spus într-o zi: „Eu duc o viață virtuoasă, mă feresc de orice păcat care ar dăuna aproapelui meu. Dar creștinii susțin că viața mea nu-mi asigură o veșnicie fericită dacă nu cred în Iisus Hristos. Eu nu sunt lămurit în această problemă și te rog să mă ajuți”. Să presupunem că mama dumitale este o femeie dintre cele mai bune din lume. „Chiar așa și este!”, a adăugat el nedumerit. Că ea te-ar iubi, mai mult decât iubește orice mamă copiii săi. „Chiar așa și este!”, a răspuns acela. Dacă mama dumitale ar fi gata să moară ca să-ți scape viața și dacă iubirea mamei dumitale este într-adevăr așa de mare cum susții, iar dumneata ți-ai îndeplini îndatoririle față de soție, de copii, de vecini și de toți oamenii cu care vii în contact, iar pe mama dumitale o lași să moară de foame izgonită pe stradă, uitând tot ce-a făcut ea pentru dumneata, ce zici despre purtarea asta? „Aș spune că sunt un mare ticălos!” Ei, află că Iisus Hristos este mai bun decât orice mamă ce a existat pe pământ vreodată. El te iubește mai mult decât își iubește mama copilul. El, nu numai că ar fi gata să moară pentru dumneata, ci a și murit, și chiar în chip îngrozitor, pe cruce. Și dacă dumneata îți

îndeplinești îndatoririle față de toată lumea, dar de Iisus nu vrei să știi (primind Sfintele Taine: Botez, Mirungere, Cununie, Spovedanie, Împărtășanie și Sfântul Maslu), apoi ce vei spune despre purtarea aceasta a dumitale? **„ACUM, VĂD CĂ SUNT UN MARE PĂCĂTOS!”**

„Cine crede în Fiul are o viață veșnică, dar cine nu crede în Fiul nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el” (Ioan 3:36). A crede în Domnul Iisus Hristos înseamnă a-L primi pe El ca Mântuitor al nostru, care a murit pentru noi și care ne șterge păcatele mărturisite în Taina Sfintei Spovedanii, înseamnă a-L recunoaște ca Stăpân al nostru, Singurul care are dreptul să ne ocârmuiască viața. Dacă am făcut aceasta apoi să fim siguri că am făcut primul pas și cel mai important spre a ne câștiga o **Veșnicie fericită**.

Deșertăciunea lumii

Un înțelept din vechime, pe nume Aristip, călătorind cu corabia pe mare, a suferit un naufragiu, pierzându-și toată averea pe care o ducea cu el. El însă a scăpat cu viață ajungând pe un țărm îndepărtat. Datorită științei și înțelepciunii lui, locuitorii aceluia ținut l-au primit foarte bine și i-au dat multe alte bunuri în schimbul celor pierdute pe mare. De aceea a scris mai târziu rudelor și prietenilor de acasă, ca să învețe din întâmplarea lui, să nu alerge după bunuri care se pot pierde într-un naufragiu. Același lucru ni l-ar putea spune rudele și prietenii noștri, care au trecut în veșnicie, dacă ar putea să se întoarcă la viața pământească și anume să ne îngrijim de bunuri din acelea pe care nici moartea nu ni le poate răpi. **Ziua morții noastre se mai numește și ziua pieirii**, pentru că o dată cu moartea noastră pier toate bunurile lumești pe care le-am agonisit și nu le putem trece dincolo cu noi.

Iată de ce, pe drept cuvânt, Sfântul Ambrozie ne zice, că **noi**

nu putem spune că bunurile pământești sunt ale noastre, pentru că nu le putem lua cu noi. Dincolo, în cealaltă lume putem duce cu noi doar virtuțile. Chiar Domnul Iisus Hristos ne pune întrebarea cea mare: **„Ce-î va folosi omului, dacă va câștiga lumea întreagă iar sufletul său îl va pierde”** (Matei 16:26).

Promisiunile lumii acesteia nu se împlinesc, și chiar dacă s-ar împlini, cât va dura fericirea oferită de ea? Poate să dureze mai mult decât viața ta? Apoi, ce vei duce cu tine din tot ce-ai agonisit, în lumea viitoare? Se află acolo vreun bogat care a reușit să-și ducă măcar un ban de aur? Vreun conducător de popoare, care să fi trecut cu ceva din țara lui? Solomon - marele înțelept al lumii vechi - după ce avusese cele mai mari bogății de pe vremea aceea și gustase toate desfătările posibile, afirmă cu amărăciune un mare adevăr, zicând: **„Deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșertăciuni”**. La auzul acestor cuvinte mulți care trăiau în păcate și în tot felul de desfătări trecătoare și-au schimbat viața, trăind în curăție sufletească și trupească.

Cântarul lumii este fals și amăgitor

Bunurile trebuie cumpănite cu cumpăna dumnezeiască, nu cu aceea a acestei lumi, căci cântarul lumii este fals și amăgitor. Dacă i-am întreba pe bogații, învățații, conducătorii și împărații care au trecut deja la cele veșnice, ce le-a mai rămas din măreția și bogăția lor, toți ar răspunde: **„Nimic, nimic!”**.

Când a murit Alexandru Macedon, s-au adunat mulți filosofi, dintre care unul a zis: **„Ieri nu încăpea pe Alexandru lărgimea și lățimea lumii, iar acum numai trei coți de pământ l-au încăput”**. Altul iarăși a zis: **„Ieri putea împăratul Alexandru să izbăvească mult popor de la moarte, iar astăzi nu poate să-și ajute lui”**. Și, în fine, un

altul a zis: „Ieri călca pe pământ cu slavă nepovestită, iar astăzi îl acoperă pământul ca pe omul cel mai defăimat și necinstit“. Și așa fiecare filosof a vorbit mai multe cuvinte vrednice de amintire ca să arate deșertăciunea vieții celei vremelnice și a slavei omenești.

Căci despre oamenii cei mari ai lumii, care mor, abia se mai aude câțva timp vorbindu-se despre ei, apoi se pierde și amintirea lor. Dacă au ajuns nefericiții în iad, se tânguie amarnic: „**Ce ne-a adus nouă bogăția, mărirea și puterea?** Toate au trecut ca umbra și nu ne-a rămas altceva decât **tânguire, chin și disperarea veșnică**“. O, Doamne, de ce oare cei mai mulți oameni nu se gândesc la sufletul lor în timpul vieții iar în ceasul morții sunt cuprinși de spaimă în fața adevărului, zicându-și: „**Cât de amarnic am greșit, neglijând sufletul meu cel nemuritor!**“

Omule, mai stai să cumpănești vremelnicia cu veșnicia?

Așa zice profetul: „**Și va merge omul la locașul său de veci**“ (Eccleziast 12:5), spre a arăta, că fiecare merge în casa în care vrea să meargă; el nu va fi dus, ci va merge acolo după voia sa liberă. Este știut că Dumnezeu voiește ca noi oamenii, să ne mântuim, toți să fim fericiți, dar El nu vrea să ne silească, nici chiar la fericire. **Înainte omului este viața și moartea. Ceea ce va alege el i se va da.** Dumnezeu ne-a arătat două căi: una care merge către rai și alta care merge către iad.

Totuși este un lucru de mirare că toți oamenii păcătoși doresc să fie fericiți, să meargă în rai, dar ei se aruncă de bună voie în iad, zicând: „Mai târziu mă voi gândi la îndreptarea răului și voi reuși“. Această socoteală greșită pe mulți i-a dus la pierzare. **MAI STAI SĂ CUMPĂNEȘTI VREMELNICIA CU VEȘNICIA?** Nu-ți

dai seama omule, cât de mare este diferența dintre una și cealaltă? **Nu te gândești că fericirea sau nefericirea veșnică este problema cea mai importantă a vieții tale???** Cum poți să mergi către osândă și chinuri, când poți alege fericirea veșnică? Cei mai mulți oameni se gândesc la aceste lucruri în apropierea ceasului morții, dar atunci pentru unii este prea târziu. Calea și-au ales-o așa cum au voit. Nu se mai poate îndrepta nimic. De aceea să ne trezim acum, în această clipă. Să nu mai amânăm, căci mâine poate va fi prea târziu. Să ne întărim în credință zicându-ne în sinea noastră: **Cred în viața de veci, cred că după această viață va fi o altă viață, ce nu va avea sfârșit.**

Viața veșnică

În timpul războiului, a fost rănit un soldat care făcea parte dintr-o patrulă de noapte. Tovarășii săi, ascunși în tranșea din apropiere, îi aud gemetele. Se tem să meargă să-l ia, îi aud gemetele. Se tem să meargă să-l ia, pentru că sunt sub tirul continuu al dușmanului. În sfârșit, unul se hotărăște și declară: „**Merg să-l iau**“. „**Gândește-te bine, ai o singură viață**“, spune locotenentul. „**Nu este adevărat, domnule locotenent, mai este și cea veșnică**“, a răspuns soldatul. Și a plecat să-l salveze pe tovarășul rănit. Să nu uităm un lucru: pentru a ne câștiga veșnicia fericită, definitiv este ultima clipă a vieții noastre. Sunt oameni care toată viața se pregătesc pentru întâlnirea cu veșnicia.

Potopul morții

În vreme de potop toți oamenii rostesc și înțeleg cuvântul mântuire. Ce-și salvează oamenii în vreme de potop, sandalele sau fusul? Nu-și salvează nici sandalele, nici fusul, ci lucrul care le este cel mai de preț: viața. De la potopul morții nu se poate salva nici un trup. Ce așteaptă oamenii, de ce nu se mântuiesc? De la potopul morții numai sufletul se poate mântui. Oamenii înțelepți nu leapădă

îndemnul mântuirii. Cei amăgiți deși stau deasupra mormintelor deschise, râd și spun : nouă ne este bine și aici pe pământ. De aceea când vedem un om mort să spunem: *«Pe acest frate al meu l-a ajuns „potopul“ care nici pe mine nu mă va ocoli. A reușit el oare să salveze ceea ce se putea salva, adică sufletul?»*.

Califul Saldin

Când a murit Califul Saldin, potrivit poruncii din testamentul lui, înaintea sicriului mergea un vestitor care, purtând o sulită iar în vârful ei una din cămășile pe care le purtase califul în viață striga astfel: *„Auziți, voi, oamenilor! Marele calif Saladin, cuceritorul Asiei și spaima popoarelor, biruitorul marilor împărați ai pământului a murit! Din toată slava lui și din toți supușii lui el nu duce nimic cu el în mormânt, decât numai această cămașă mizerabilă!”* Iată așadar, că adevărat este cuvântul Psalmistului care spune: *„Că la moarte el nu va lua nimic, nici nu se va coborî cu el slava lui”* (Psalm 48:18).

Pomenirea morții

Sfinții Părinții ne-au lăsat învățături despre pomenirea morții. Ei spun că pomenirea morții este o anume stare a duhului nostru, cu totul deosebită de obișnuitul fapt de a ști că într-o zi vom muri. Minunata pomenire despre care este vorba, scoate duhul nostru din gravitația pământului. Fiind o putere ce se pogoară de Sus, ea ne ridică mai presus de patimile pământești, ne slobozește de stăpânirea și legătura pe care poftetele o au asupra noastră.

În Pateric se povestește despre un stareț care, dându-și seama că este păcătos, în fiecare dimineață, îndată ce se trezea, cobora cu mintea la păcătoșii din iad, cugetând la chinurile de

acolo, la veșnicele torturi, la scrâșnirea dinților... și se ruga să fie izbăvit de ele. Stareții ceilalți au recunoscut că lucrarea acestui stareț este cea mai de folos și de nădejde. Prin cugetările dese la despărțirea sufletului de trup, la viața viitoare și prin rugăciunile fierbinți se dobândește frica de Dumnezeu.

Sfântul Siluan Athonitul spunea: *„Ține mintea în iad și nu deznădădui!”*

Sfântul Ioan cel Milostiv, după ce a fost ales patriarh al Alexandriei, a poruncit să-i zidească mormântul și să nu-l acopere. Un diacon care slujea împreună cu el se ducea în toate sărbătorile, când purta veșminte arhieresti și era împresurat de slavă, zicându-i: *„Stăpâne, poruncește să termine mormântul, că nu știi ziua sfârșitului tău!”*

Sfântul Vasile cel Mare spunea că *„Filosofia cea adevărată constă în aducerea aminte de moarte”*.

În Egipt, era obiceiul ca atunci când se făcea vreun ospăț să pună în mijlocul mesei un chip de lemn cioplit și zugrăvit, astfel încât se părea că este chiar moartea. Acela care ținea chipul cel cioplit spunea tuturor poftiților la masă: *„Domnilor, mâncați și beți din cele puse pe masă, dar gândiți-vă și la sfârșitul vostru”*.

În Bizanț, în ziua în care se încunună un împărat i se aduceau patru pietre de diferite culori și era îndemnat să-și aleagă una, pentru ca din acel model să-i zidească mormântul.

La Roma, când se alegea Papa, i se aducea înainte o bucată de călți și o ardeau zicând: *„Așa trece slava lumii acesteia!”*

Toate acestea se făceau pentru ca oamenii cei mari să nu se mândrească pentru slava vremelnică, ei amintindu-și de moarte să se smerească.

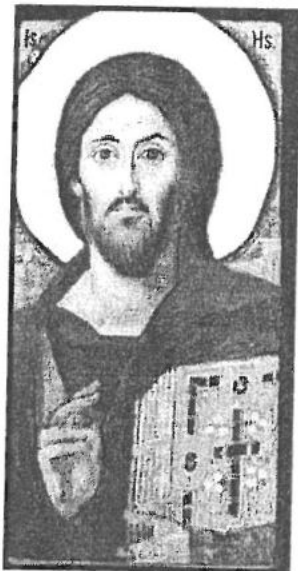
Tubiți credincioși,

Cei mai mulți dintre noi suntem din ce în ce mai atrași de duhul lumii acesteia. Ne interesează doar ce se întâmplă în politică, în lumea modei, în lumea sportului, în lumea show-biz-ului. Suntem atât de aglomerați, din pricina serviciului, a studiilor sau a distracțiilor, încât nu mai avem timp să ne gândim la **viața noastră de după moarte, la veșnicie.**

Iată ce scrie în Biblie: „**Au nu știți că sfinții vor judeca lumea**“ (1 Corinteni 6:2). După ce vom fi judecați putem intra pe poarta cea strâmtă, să mergem în fericirea veșnică. Sfântul Apostol Luca ne îndeamnă: „**Siliți-vă să intrați prin poarta cea strâmtă, că mulți, zic vouă, vor căuta să intre și nu vor putea**“ (Luca 13:24). Dacă faptele noastre ne vor osândi pe noi, vom fi trimiși pe poarta cea largă, care are două coarne pe ea, unde ne așteaptă moartea cea veșnică și Lucifer cu diavolii lui. Așadar, să nu uităm că o moarte neașteptată poate stinge oricând flacăra vieții fiecăruia dintre noi.

Dacă privim de data aceasta icoana din partea dreaptă, uitându-ne cu atenție la fața Mântuitorului, vom observa că ochiul din partea stângă este blând, iar celălalt este mânios.

Să prețuim așa cum se cuvine cele două daruri de la Dumnezeu: **TIMPUL** și **VIATA**. Ele au o valoare covârșitoare pentru noi. Chiar și păgânii cunoșteau valoarea timpului. Seneca spunea că „**Timpul nu se poate prețui**“. Cei care au cunoscut cel mai bine valoarea timpului, au fost Sfinții. Ei spuneau că „**Timpul este o comoară a vieții pământești de care depinde**

veșnicia omului: RAI sau IAD“. Unii oameni își petrec acest timp la jocuri de noroc, la cârciumă, discotecă... Dacă îi întreabă cineva ce mai fac ei spun că „**omoară timpul**“, timp după care vor ofta în ceasul morții atunci când „**candela vieții lor**“ se va stinge și vor pași pragul veșniciei. Iată câteva versuri care ne umplu sufletul de bucurie și nădejde:

După moarte nesfârșită, / Te va cere iarăși viața / Cum, după ce dormi o noapte, / Deschizi ochii, dimineata... Iar în viața viitoare / Vei avea sau nu dureri, / După „binele“ sau „răul“ / Săvârșit în viață ieri!

Fiecăruia dintre noi i s-a dat un oarecare „**timp al său**“ - scurt dar suficient - pentru câștigarea mântuirii și Împărăției lui Dumnezeu. De aceea, atunci când murim nu trebuie să ne pară rău că ne despărțim de lumea aceasta și de plăcerile ei deșarte, ci de faptul că plecăm nepregătiți pentru Înfricoșata Judecată și viața veșnică.

Rețetă duhovnicească pentru salvarea sufletului de la osânda veșnică

Rugăciune, zilnic (cât mai multă); **Post**, miercurea, vinerea și în cele patru posturi mari; **Participare la Sfânta Liturghie**, Duminica și în sărbători; **Spovedanie**, cel puțin de patru ori pe an; **Împărtășante**, atunci când ne dă binecuvântare preotul duhovnic; **Fapte bune cât mai multe.**

Așadar, să-i mulțumim din adâncul inimii Prea Bunului Dumnezeu și Tatălui ceresc, care în nemărginita Sa bunătate și iubire de oameni, a binevoit să ne naștem în Sfânta și adevărata credință creștin ortodoxă, afară de care nici una nu este atât de sublimă, după cum nu este un alt Dumnezeu adevărat ca Dumnezeuul nostru. Amin!

O, OM!

Sfântul Ioan Iacob Hozevitul

O, om! ce mari răspunderi ai,
de tot ce faci pe lume,
de tot ce spui în scris sau grai,
de pilda ce la alții dai,
căci ea, mereu, spre iad sau rai
pe mulți o să-i îndrume.

Ce grijă trebuie să puț,
în viața ta, în toată,
căci gândul care-l scrii sau spui,
s-a dus... în vecl nu-l mai aduni,
și vei culege roada lui,
ori viu, ori mort, odată.

Al spus o vorbă, vorba ta,
mergând din gură-n gură,
va-nveseli sau va-ntrista,
va curăți sau va-ntina,
rodind sămânța pusă-n ea,
de dragoste sau ură.

Scrii un cuvânt... cuvântul scris
e-un leac sau e otravă,
tu vei muri dar tot ce-ai scris,
rămâne-n urmă drum deschis,
spre moarte sau spre paradis,
spre-ocară sau spre slavă.

Decl nu ultă... ! Fii ortodox,
cu grijă și cu teamă,
să lași în urmă luminos,
un semn, un gând, un drum frumos,
căci pentru toate, neîndolos
la urmă vei da seamă.

BIBLIOGRAFIE: *Biblia, E.I.B.M.*, București, 1994; Sfântul Ioan Iacob Hozevitul, *Hrană duhovnicească*; Antonie Plămădeală, *Cuvinte duhovnicești*, Sibiu, 2000; Mitropolit Firmilian Marin, *Merinde pentru suflet*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2004; Protosinghel Nicodim Mândiță, *Drumul Crucii*, Editura Bunavestire, Bacău, 2001; Protosinghel Nicodim Mândiță, *Calea sufletelor în veșnicie*, Editura Biblioteca Ortodoxiei, București, 1990; Pr. prot. Nicolae Gheorhe Șincan, *Pilde, povestioare duhovnicești, istorioare nostime*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2006.

Al spus un cântec, versul tău,
rămâne după tine,
îndemn spre bine sau spre rău,
spre curăție sau desfrâu,
lăsând în inimi rodul său
de har sau de rușine.

Arăți o cale, calea ta,
în urma ta nu pieri,
e calea bună sau e rea,
va prăbuși sau va-nălța,
vor merge suflete pe-ea,
spre cer sau spre durere.

Trăiești o viață... viața ta,
e una, numai una,
oricum ar fi tu nu uita,
cum ți-o trăiești vei câștiga,
ori fericire pe vecie,
ori chin pe totdeauna.

O om! ce mari răspunderi ai,
tu vei pleca din lume,
dar ce ai spus prin scris sau grai,
sau lași prin pilda care-o dai,
pe mulți, pe mulți spre iad sau rai,
mereu o să-i îndrume.

CUVÂNT CĂTRE CREȘTINII ORTODOCȘI DESPRE PĂCAT

Motto:

„Dacă zicem că păcat
nu avem, ne amăgim pe
noi înșine și Adevărul
(Dumnezeu) nu este
întru noi”
(1 Ioan 1:8).

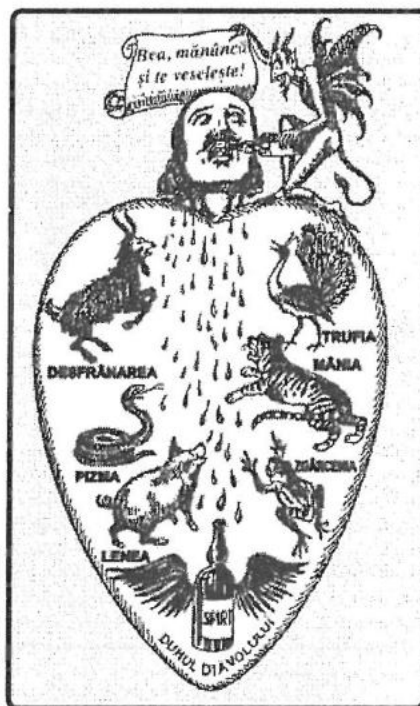
„Dacă zicem că n-am
păcătuit, Îl facem
mincinos (pe Dumnezeu)
și cuvântul Lui Nu este
întru noi”
(1 Ioan 1:10).

Tubiți credincioși,

Scopul venirii lui Hristos este înlăturarea păcatului și a morții. Iată ce-i spune îngerul Domnului lui Iosif: „**Ea (Fecioara Maria) va naște Flău și vei chema numele lui Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor**” (Matei 1:21). La Cina cea de Taină Hristos le vorbește despre iertarea păcatelor: „**Și luând paharul și mulțumind, le-a dat, zicând: Beți dintru acesta toți, că aceasta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor**” (Matei 26:27-28). Nimeni nu este fără de păcat, chiar de ar fi viața lui numai de o zi.

Dintotdeauna oamenii au fost conștienți de starea de păcătoșenie a lor. În Vechiul Testament îl avem ca model de pocăință pe împăratul David, care, după ce a păcătuit, se pocăiește spunând: „**Că întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut**

maica mea" (Psalmul 50). Iar în psalmul 142 scrie: „**Să nu intri la judecată cu robul Tău că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta**". Într-o rugăciune, Sfântul Macarie zice: „**Nu mă lăsa să dorm în moartea păcatelor, ci mă miluiește, iar după somnul nopții să-mi luminezi ziua fără de păcat, Hristoase Doamne, și mă mântuiește**". Sfântul

Ioan Gură de Aur se ruga lui Dumnezeu zicând: „**Doamne, de am greșit, fie cu mintea, fie cu gândul, fie cu cuvântul, sau cu fapta, iartă-mă!**”.

Nu este om fără de păcat, lucru care este subliniat încă din Vechiul Testament: „**Nu este om care să nu greșească**” (3 Regi 8:46). Același lucru îl aflăm și de la dreptul Iov: „**Căci cine, om fiind, va fi fără**

prihană, sau cum va fi curat născutul din femeie?” (Iov 15:14). De neuitat sunt cuvintele Ecclesiastului (cap.7 verset 20): „**Căci pe pământ nu este om drept care să facă binele fără să greșească**”. În Noul Testament ni se spune același lucru: „**Toți greșim în multe chipuri**” (Iacov 3:2).

Unii oameni spun că n-au știut că este păcat a face un anumit lucru. Dar despre aceasta Iisus a spus: „**De n-aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, păcat n-ar avea; dar acum n-au cuvânt de dezvinovățire pentru păcatul lor**” (Ioan 15:22); „**Dacă ați fi orbi n-ați avea păcat. Dar cum zicem: Noi vedem. De aceea păcatul rămâne asupra voastră**”; „**De aceea, cine știe să facă ce e bine și nu face, păcat are**” (Iacov 4:17). Diavolul este pricinuitorul păcatului. Păcatul îl are ca autor moral pe diavol: „**Cine săvârșește păcatul este de la diavolul, pentru că de la început diavolul păcătuiește**” (1 Ioan 3:8). Păcatul este pricinuit de nerespectarea Legii: „**Că păcatele noastre s-au înmulțit înaintea Ta și nelegiuirile noastre sunt mărturie împotriva noastră; fărădelegile noastre sunt de față și faptele noastre nelegiuite le știm**” (Isaia 59:12).

Ce este păcatul ?

Dacă citim prima epistolă sobornicească a Sfântului Ioan Evanghelistul găsim și definiția păcatului care este de fapt „**Călcarea Legii lui Dumnezeu cu deplină voință și știință**”. Dacă furi, stai împotriva poruncii lui Dumnezeu. Dumnezeu spune în porunca a 9-a: „**Să nu mărturisești strâmb**”. Dacă depui mărturie mincinoasă, atunci stai împotriva poruncii lui Dumnezeu ș.a.m.d. Călcarea Legii divine se poate face în trei feluri: cu gândul, cu cuvântul sau cu fapta și poartă numele de **FĂRĂDELEGE**. Orice om care păcătuiește Îl jignește pe Dumnezeu, nesocotind legea Sa și totodată ce-a făcut El pentru noi. Ca atare, păcatul are ca urmare ruperea legăturii cu El (Matei 25:41)

și principala consecință a păcatului - **pe plan sufletească** - este pierderea mântuirii (moartea sufletească), iar - **pe plan fizic** - boala, suferința și moartea fizică. „**Căci Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său, cu îngerii Săi; și atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale**” (Matei 16:27).

Care este originea păcatului ?

Originea păcatului este căderea primilor oameni, protopărinții noștri Adam și Eva: „**De aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, așa și moartea a trecut la toți oamenii PENTRU CĂ TOȚI AM PĂCĂTUIT ÎN EL**” (Romani 5:12). Deși păcatul strămoșesc al lui Adam este unul singur în faptă, toți oamenii îl moștenesc ca stare de păcătoșenie, prin faptul că toți suntem „**din același sânge**” (Fapte 17:26). Păcatul a intrat în om prin întrebuițarea greșită a voii sale libere. Dumnezeu nu a creat păcatul și nici nu-l dorește, dar îl îngăduie, pentru a nu afecta libertatea omului, libertate cu care l-a înzestrat alături de demnitate, încă de la creație. „**Răul nicidecum nu este pricinuit de Dumnezeu, ci prin alegere de bunăvoie s-au făcut demonii răi, ca și cei mai mulți dintre oameni**” (Sfântul Antonie cel Mare, Filocalia I).

Care sunt trăsăturile păcatului ?

După cum reiese și din definiție, păcatul este făcut cu **BUNĂ ȘTIINȚĂ**, deci este acuzată drept păcat fapta omului care știe ce face și

nu răul făcut de copiii sub șapte ani sau de cei bolnavi mintal. De asemenea, păcatul este făcut cu **VOIE LIBERĂ**, adică cel ce păcătuiește nu este constrâns de cineva, căci răul făcut împotriva voinței sale nu este socotit păcat. Păcatul este făcut **ÎN CUNOȘTINȚA LEGII DIVINE**.

Care sunt treptele până la căderea în păcat ?

● Prima treaptă spre păcat este **ISPITA, ATACUL, MOMEALA**. Ea (ispita) este un îndemn spre păcat și poate veni din interior sau din exterior. Când vine din interior, ispita se manifestă ca un gând răzleț adus de diavol în minte (*Ce-ar fi dacă ai face și tu...?*) și este o consecință a unor patimi sau acțiuni păcătoase. Ispita poate veni și din exterior, adică prin oameni, care în acest caz, se fac „**instrumente ale diavolului**”.

● A doua treaptă este **ÎNSOȚIREA, POFTA** și acum gândul nostru se amestecă, se complăce cu gândul dracilor vicleni. Omul își însușește gândul străin ca fiind al lui.

● A treia treaptă este **CONSIMȚIREA**. Acum omul acceptă să facă fapta cea rea după un plan comun cu al dracilor.

● A patra treaptă este **ÎNFĂPTUIREA**, adică omul păcătuiește.

Poate fi biruit păcatul ?

Nici un păcat nu este de nebiruit. „**Nu v-a cuprins ispită care să fi fost peste puterea omenească. Dar credincios este Dumnezeu; El nu va îngădui să fiți ispitiți mai mult decât puteți, ci odată cu ispita va aduce și scăparea din ea, ca să puteți răbda**” (1 Corinteni 10:13). Păcatul este mai ușor de biruit în stadiul inițial de ispită: „**Fericit bărbatul care rabdă ispita, căci lămurit făcându-se, va lua cununa vieții, pe care a făgăduit-o Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El**” (Iacov 1:12). Omul este ajutat în aceste ispite de harul lui

Dumnezeu, după cum reiese și din cântarea ce se aude în postul Paștelui: „**CU NOI ESTE DUMNEZEU, ÎNȚELEGEȚI NEAMURI ȘI VĂ PLECAȚI, CĂCI, CU NOI ESTE DUMNEZEU**“. Avem în *Biblie*, numeroase exemple de oameni care au biruit ispitele: Proorocii, Patriarhii, Apostolii, Sfinții și chiar Domnul Iisus Hristos, Care a fost ispitit direct de diavol în pustiu la Qarantaniei (*Matei 4:1-11*). Ca mijloace de luptă împotriva păcatului creștinul are:

1. Rugăciunea - „Rugați-vă să nu intrați în ispită“ (*Luca 22:40*);

2. Postul - „Acest neam de diavoli nu iese decât cu post și cu rugăciune“ (*Matei 17:21*);

3. Virtuți și fapte bune - „Stați împotriva diavolului și va fugi de la voi“ (*Iacov 4:7*).

Ce este patima ?

Patima este un sentiment copleșitor, trupesc sau sufletesc, care întunecă mintea. Ea este pornire nestăpânită, pasiune, viciu, păcat. Patima este deprinderea în păcat, deprinderea în răutate. Patimă este atunci când ajung să te stăpânească deprinderile păcătoase, când se face în tine păcatul ca a doua fire. Nu mai este vorba de o faptă izolată, care este păcatul, ci ajungi să fii stăpânit de o deprindere păcătoasă și aceasta este patima. Într-un cuvânt, când păcatul devine deprindere, el se transformă în patimă. Părinții cei duhovnicești s-au gândit mult la curățirea de patimi, nu doar teoretic, ci și practic, lăsându-ne în *Pateric* și în *Filocalie* multe învățături, despre calea care duce spre curățire. În *Noul Testament*, termenul „patimă“, este folosit de două ori, cu sensul de păcat învederat, în *Epistola către Romani 7:5* și, de asemenea, în *Galateni 5:24*, în care citim: „**Iar cei ce sunt ai lui Iisus Hristos și-au răstignit trupul împreună cu patimile și cu poftele**“.

Cât de mare este păcatul ?

Păcatul este atât de mare și îngrozitor, încât nimeni nu a putut să-l nimicească afară de Iisus Hristos, „**Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii**“ (*Ioan 1:29*). Înfricoșat lucru este a păcătui pentru **PĂGÂNII** care nu-L cunosc pe Dumnezeu și Sfânta Sa Lege, dar mai înfricoșat este pentru **CREȘTINI**, care făgăduiesc să-I slujească lui Dumnezeu și să se lepede de Satana și de lucrurile lui.

Păcatul desparte pe om de Dumnezeu și, cu cât păcătuieste omul mai mult, cu atât se depărtează de „**LUMINĂ**“ mai mult, căci Dumnezeu este „**LUMINĂ**“ (*Ioan 9:5*), cu atât intră într-o beznă mai adâncă și orb este sufletește, socotind că nu este păcat ceea ce este de fapt un mare păcat. Dumnezeu spune „**Oricine săvârșește păcatul este robul păcatului**“ (*Ioan 8:34*). Păcatul lipsește sufletul de viață și astfel îl omoară: **UNUL CA ACESTA ESTE ȘI VIU ȘI MORT: VIU CU TRUPUL, MORT CU SUFLETUL**. Așa au murit și protopărinții noștri în Rai, în ziua când au gustat din pomul oprit, căci le spusese Dumnezeu: „**În ziua când vei mânca din el, vei muri negreșit !**“ (*Facere 2:17*). În acest chip s-a zis cu privire la fiul risipitor, care despărțindu-se de tatăl său, iarăși s-a întors prin pocăință: „**Acest fiu al meu, mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat**“ (*Luca 15:12*). După căderea în păcat, conștiința se deșteaptă, îl chinuie pe om foarte greu, așa cum s-a întâmplat cu Cain, ucigașul de frate, și cu Iuda, vânzătorul Domnului.

Nepăsarea față de faptele bune este păcat ?

DA! Păcatul se săvârșește cu lucrul, cu cuvântul, cu gândul și chiar cu pofta. A zecea poruncă spune „**Să nu poftesti**“. Este păcat să ucizi, dar păcat este și să nu dai o mână de ajutor celui aflat în primejdie. Deci pedeapsa lui Dumnezeu nu vine doar pentru faptele rele, ci și pentru nepăsarea față de faptele bune.

Iată un exemplu: Sundar Sing a fost un indian care s-a convertit la creștinism și chiar a propovăduit cu multă dăruire adevărata credință. Odată, vrând să treacă munții Himalaya, a luat cu sine un șerpaș, o călăuză indiană. Pe o potecă de munte au găsit un alpinist aproape înghețat. Se apropia să înceapă un viscol mare. Sundar Sing a zis: **„Nu-l putem lăsa aici, în drum, hai să-l luăm cu noi“**. Călăuza indiană i-a răspuns: **„Se apropie un viscol mare și dacă încercăm să-l salvăm, o să înghețăm și noi odată cu el“**. Sundar Sing i-a răspuns așa: **„Porunca lui Iisus Hristos este «Să nu-l lași pe fratele tău în drum!»**. Eu îl iau în spate“. Alpinistul s-a încălzit de corpul lui Sundar Sing și a înviat. Atunci șerpașul a zis: **„Adevărat și viu este Dumnezeuul tău Iisus Hristos, vreau să mă botez și eu în această credință“**. Deci, prin această faptă bună Sundar Sing a câștigat două suflete, unul care a înviat și unul care s-a convertit. Prin orice păcat este jignită măreția lui Dumnezeu. Dacă nu este puțin lucru să jignești pe un om de rând, cu atât mai mult când este vorba de un dregător sau un împărat, cât despre Dumnezeu, ce să mai vorbim! Dumnezeu este Cel înaintea Căruia **„toată lumea și toate neamurile sunt ca o picătură de apă“** (Isaia 40:15).

Atunci când păcătuiește, omul se cinstește pe sine mai mult decât pe Dumnezeu, ascultă mai mult de pofta sa decât de Dumnezeu și astfel stă cu încăpățănare, dimpreună cu diavolul, împotriva lui Dumnezeu: **„CINE SĂVÂRȘEȘTE PĂCATUL ESTE DE LA DIAVOLUL“** (1 Ioan 3:8).

Cum trebuie să luptăm împotriva păcatelor?

1. Să ne împotrivim păcatelor până când ele n-au prins încă putere, precum copacul tânăr, care în ce parte va fi aplecat atunci când încă este fraged, spre aceea va rămâne aplecat până la moarte. Să ne îndepărtăm de oamenii răi și stricați, căci **„TOVĂRĂȘILE**

RELE STRICĂ OBICEIURILE BUNE“ (1 Corinteni 15:33). Drept aceea, cel bun trebuie să fugă de împreună viețuirea cu cei răi, ca Lot din Sodoma, ca nu cumva să piară, stricat fiind de viețuirea celor nelegiuți.

2. Să cugetăm la cele cuprinse în cărțile Sfinților Părinți, să avem o bibliotecă religioasă din care să ne hrănim sufletul cât mai des posibil.

3. Să ne amintim că la botez ne-am lepădat de Satana și de toate lucrurile lui, adică de păcate.

4. Să ne aducem aminte de cele patru lucruri de pe urmă: moartea, judecata lui Hristos, Raiul și Iadul.

5. Să cugetăm că scurtă este dulceața păcatului, dar îi urmează veșnicia amărăciunii.

6. Să tăiem gândurile rele care scot capul și ne trag la păcat, așa cum aruncăm din mâini un tăciune aprins. De vom tăia gândurile, vom tăia și păcatul.

7. Să ne străduim să avem pururea pe Dumnezeu înaintea noastră. Să ne gândim la Dumnezeu, mai des decât respirăm, spunând rugăciunea minții: **„Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, mântuiește-mă pe mine păcătosul (păcătoasa)!“**.

8. Întrucât smintelile se înmulțesc pe zi ce trece, cucernicia se împrăștiează și necredința se întărește, sufletul iubitor de cucernicie nu trebuie să se uite la ce fac oamenii, ci să ia aminte la cuvântul lui Dumnezeu: **„Nu râvni la cei ce viclenesc, nici nu urma pe cei ce fac fărădelegea“** (Psalm 36:1).

9. Deoarece toate smintelile intră în casa inimii noastre prin ochi și urechi, ca prin niște ferestre, nu trebuie să dăm libertate ochilor și urechilor, pentru a nu surpa casa sufletului nostru, cum s-a întâmplat, spre exemplu, cu împăratul David. Este mai puțin primejdios dacă nu lași vrăjmașul să intre în casă, decât să te lupti cu el.

Vorbind despre păcat, în ce mod este responsabil un om în fața lui Dumnezeu?

Fiecare om este responsabil direct pentru păcatele săvârșite personal (*Matei 16:27*); - este responsabil pentru binele nefăcut (*Iacov 4:17*), ca de exemplu:

- a) Când îndemnăm pe alții la păcat (*Matei 2:16* - porunca lui Irod);
- b) Când sfătuim greșit spre păcat (*Ioan 11:49-50*);
- c) Când conlucrăm cu altul la păcat (*Fapte 22:20*);
- d) Când ascundem și apărăm păcătoșii (*Luca 11:47-48*);
- e) Când lăudăm păcatele altora (*Romani 1:32*);
- f) Când dăm ocazia de sminteală spre păcat (*Luca 22:3-6*).

Cum se clasifică păcatele?

Cea mai simplă împărțire a păcatului ar fi:

- **Păcatul strămoșesc** - săvârșit de strămoșii noștri Adam și Eva;

- **Păcatul personal** - săvârșit de fiecare om în parte.

În funcție de gravitate, **păcatele personale** se mai pot clasifica în:

● **Păcate personale ușoare** - acelea care presupun o abatere nu prea gravă de la Legea Divină. Acestea sunt săvârșite de către orice om dintr-o slăbiciune a voinței. În afară de Mântuitorul Iisus Hristos și Maica Domnului, nimeni nu a fost și nici nu este scutit de păcatele ușoare „**PENTRU CĂ TOȚI GREȘIM ÎN MULTE CHIPURI...**” (*Iacov 3:2*), iar „**DACĂ ZICEM CĂ PĂCAT NU AVEM, NE AMĂGIM PE NOI ÎNSINE ȘI ADEVĂRUL NU ESTE ÎNTRU NOI**” (*1Ioan 1:8*). Însă, aceste păcate chiar dacă sunt ușoare nu trebuie trecute cu vederea, deoarece persistența în ele duce la căderi mai grele, adică în păcate de moarte sau în patimi.

● Păcate personale grele:

1 - **Păcate capitale**

2 - **Păcate împotriva Sfântului Duh**

3 - **Păcate strigătoare la cer**

1. Păcate capitale

Păcatele capitale izvorăsc din firea umană slăbită de păcatul strămoșesc și sunt în număr de șapte, corespunzător celor șapte patimi (vicii).

1.1. MÂNDRIA - primul din categoria păcatelor grele, izvorăște din intimitatea spirituală a omului (*Marcu 7:21-22*) și se manifestă ca o prețuire de sine peste măsură, unită cu dorința de a fi numai apreciat și lăudat de semenii. Mândria este cauza căderii îngerilor răi (*Isaia 14:12-15*) și a celor dintâi oameni și deci **prima cauză a păcatelor**. Ca urmare, mândria face pe om să uite de Dumnezeu, să nesocotească voia Sa. „**PĂCATUL MÂNDRIEI, CÂND PUNE STĂPÂNIRE PE BIETUL SUFLET ..., ÎL DĂRÂMĂ ÎN ÎNTREGIME ȘI-L SURPĂ DIN TEMELII**” (*Sfântul Cassian Romanul în Filocalia 1*). Opusul mândriei este smerenia, care se construiește prin umilință, post și rugăciune. Smerenia este o permanentă conștientizare că tot ce avem aparține lui Dumnezeu (*1 Corinteni 4:7*). Iată ce frumos spune Sfântul Siluan Athonitul: „**A VENIT UN NOR, A ASCUNS SOARELE ȘI S-A FĂCUT ÎNTUNERIC. TOT AȘA, PENTRU UN GÂND DE MÂNDRIE, SUFLETUL PIERDE HARUL ȘI ÎL NĂPĂDEȘTE ÎNTUNERICUL. DAR, TOT AȘA, ȘI NUMAI PENTRU UN GÂND DE SMERENIE, HARUL VINE DIN NOU**”.

Semnele mândriei la un om sunt:

- **Nu se supune celor mai mari;**
- **Nu lasă întâietatea celor de-o seamă și celor mai mici;**

- **Vorbește mult și cu semeție;**
- **Caută în tot chipul slavă, cinste și laude;**
- **Se înalță pe sine și faptele sale;**
- **Disprețuiește și defăimează pe ceilalți;**
- **Caută să sară în ochii celorlalți;**
- **Se laudă cu nerușinare;**
- **Orice lucru bun ar avea, și-l trece-n seamă sieși, nu lui Dumnezeu;**
- **Se laudă cu lucrurile bune pe care nu le are;**
- **Se străduiește mult să-și ascundă neajunsurile și păcatele;**
- **Nu primește îndemnurile, mustrările și sfaturile;**
- **Se bagă în discuții care nu-l privesc și în probleme care nu-i aparțin;**
- **Este ne iubitor și plin de ură, căci egoismul este rădăcina tuturor relelor.**

1.2. IUBIREA DE ARGINȚI, ca și mândria, își are izvorul în inima omului (Marcu 7:21-22) și se manifestă ca o dorință nestinsă după bunurile trecătoare, lumești, făcând din dobândirea acestora scopul vieții. Iubirea de arginți se manifestă ca dorință de a avea cât mai mult, dar și ca zgârcenie, adică râvna de a păstra cele adunate cu orice preț. Iubitorul de arginți este un om ce nu cunoaște dreptatea și mila, aducând daune oamenilor și pierzând legătura cu Dumnezeu pentru că „**IUBIREA DE ARGINT ESTE RĂDĂCINA TUTUROR RELELOR ȘI CEI CE AU POFTIT-O CU ÎNFOCARE AU RĂTĂCIT DE LA CREDINȚĂ, ȘI S-AU STRĂPUNS CU MULTE DURERI**“ (1Timotei 6:10). Uneori patima averii duce la sinucidere (cazul lui Iuda). Averea în sine nu este rea când se dobândește cinstit și nu ne face robii ei, căci Dumnezeu nu condamnă bogăția, ci proasta gestionare a ei. Să ne gândim în ce sărăcie S-a îmbrăcat Hristos pentru noi. Care a fost palatul în care S-a născut? Care au fost pregătirile? Care au fost moașele? Unde au

fost covoarele, scutecele pruncului? S-a născut într-o peșteră fără așternuturi, fără căldură, într-o sărăcie mai presus de toată bogăția. Prin aceasta pruncul Hristos ne îndeamnă să disprețuim ca pe un gunoi toate bunurile pământești și să căutăm mai întâi Împărăția lui Dumnezeu (Matei 6:33) și celelalte se vor adăuga nouă. Opușe acestei patimi a iubirii de arginți sunt virtuți precum: **cumpătarea, dreptatea, îndurarea și milostenia.**

1.3. DESFRÂNAREA (CURVIA) este tot un păcat capital (Matei 7:21-22) ce presupune lăsarea în voia poftelor trupesti trezite în om prin simțuri. Este un păcat săvârșit în trup: „**Fugiți de desfrânare! Orice păcat pe care-l va săvârși omul este în afară de trup. Cine se dedă însă desfrânării păcătuiește în însuși trupul său. Sau nu știți că voi nu sunteți ai voștri? Slăviți dar pe Dumnezeu în trupul vostru și în sufletul vostru care sunt ale lui Dumnezeu**“ (1Corinteni 6:20). Dintre cauzele generale ale desfrânării, Părinții filocalici insistă asupra a două: **LĂCOMIA PÂNTECELUI ȘI TRÂNDĂVIA sau LENEA.** De asemenea, și „**aburii băuturii**“ întunecă și îngreunează sufletul, îl trântesc în patul lenei și al desfrânării. După o masă bogată, prin cantitatea mâncărilor și a băuturilor, nu se naște dorința de rugăciune stăruitoare, ci imboldul spre odihnă, lene și desfrânare. În mod deosebit în patima desfrânării se manifestă violent egoismul sau egocentrismul pătimășului. Plăcerea îi aparține doar lui, i se cuvine doar lui și nu o merită decât el. Restul lumii nu înseamnă decât obiecte sau izvoare ale plăcerii lui. Desfrânarea, după Sfântul Ioan Cassian, are trei forme generale:

- 1.** Una, lucrată în cadrul unirii dintre cele două persoane de sex opus; sau de același sex (homosexualii, lesbienele)
- 2.** Alta, în afara sau în lipsa atingerii unei persoane de sex opus - autosatisfacerea sau onania, masturbarea;
- 3.** A treia - curvia din suflet și din minte.

Sfântul Apostol Pavel, vorbind despre neamurile idolatre, care au schimbat slava lui Dumnezeu cu închinarea la idoli spune:

„Pentru aceea Dumnezeu i-a dat unor patimi de ocară, căci și femeile lor au schimbat fireasca rânduială cu cea împotriva firii (lesbienele). Asemenea și bărbații, lăsând rânduiala cea după fire a părții femeiești, s-au aprins în pofta lor unii pentru alții: bărbați cu bărbați (homosexualii) săvârșind rușinea și luând în ei răsplata cuvenită rătăcirii lor“ (Romani 1:26-27). Din acest păcat izvorăsc cugetele necurate, distrugerea armoniei familiale și neglijarea aproapelui. Opusă desfrânării este practica ascezei, adică renunțările unite cu postul și rugăciunea.

1.4. INVIDIA este păcat capital (Marcu 7:21-22), care se manifestă prin părere de rău pentru binele aproapelui și bucurie pentru necazul lui. Invidia este o încălcare a dreptății față de Dumnezeu și față de aproapele: **„SUPUNE-TE DOMNULUI ȘI ROAGĂ-L PE EL; NU RÂVNI DUPĂ CEL CE SPOREȘTE ÎN CALEA SA, DUPĂ OMUL CARE FACE NELEGIUREA“** (Psalm 36:7). Invidia naște ura, clevetirea, vicleșugul, uciderea și duce la depărtarea de Dumnezeu, la încălcarea poruncii iubirii. Sfântul Nicodim Aghioritul în cartea sa Hristoitia spune că **„INVIDIA ÎI FACE PE OAMENI MAI RĂI DECÂT ORICE ȘARPE VENINOS“**. În ceea ce privește ura, în Biblie scrie că **„Cel ce urăște pe fratele său este ucigaș de oameni“** (1 Ioan 3:15). Invidia poate fi înlăturată prin rugăciune multă și alungarea gândurilor neconforme cu voia lui Dumnezeu.

1.5. LĂCOMIA este păcat trupesc, pofta nestăpânită de a mânca și a bea peste limite, **„IAR FAPTELE TRUPULUI SUNT CUNOSCUTE ȘI ELE: ADULTER, DESFRÂNARE, NECURĂȚIE, DESTRĂBĂLARE“** (Galateni 5:19). Lăcomia înlocuiește pe Dumnezeu cu hrana și băutura, uitând că orice creștin se folosește de acestea doar pentru a-și întreține viața. Sfântul Cassian Romanul ne învață: **„DE MÂNCARE NUMAI ATÂT SĂ NE FOLOSIM, CÂT SĂ TRĂIM, NU CA**

SĂ NE FACEM ROBI PORUNCILOR POFTEI“. Din lăcomie izvorăsc: pofta trupească, petrecerile necuviincioase, defăimarea aproapelui, certuri, mâinii, boli. De lăcomie putem scăpa prin virtutea cumpătării, unită cu postul și rugăciunea. Opusă lăcomiei este cumpătarea în toate.

1.6. MÂNIA este un păcat capital ce presupune supărarea cu ușurință pentru orice lucru și dorința de răzbunare pe cei ce ne-au făcut (aparent chiar) un rău. Este un păcat opus iubirii (1 Corinteni 12:5). Dacă spunem că există o mânie bună, sfântă (Hristos în templu, Efeseni 4:26), în general, mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu (Iacov 1:20). Creștinul trebuie să fie un om al păcii. Gravitatea acestui păcat face ca el să fie condamnat chiar înainte de săvârșire, în cuget: **„Eu însă vă zic vouă: Că oricine se mânie pe fratele său vrednic este de osândă; și cine va zice fratelui său: netrebnicule, vrednic va fi de judecata sinedriului; iar cine va zice: nebunule, vrednic va fi de gheena focului“** (Matei 5:22). Mânia nu poate fi ascunsă deoarece inima plină de mânie este asemenea unui cazan ce clocotește și dă felurite semne. De mânie, ochii se înroșesc, vinele se încordează, dinții scrâșnesc, gura face spume, fața se întunecă etc. Cât de josnic și urât este sufletul celui mânios, cât de nesuferit apare el înaintea ochilor lui Dumnezeu. Mânia este otravă puternică, cu care a adăpat diavolul sufletul omenesc.

- Atunci când mânia este îndelung păstrată și hrănită în inimă, ea se preface în răutate și ranchiună. De aceea ne spune Sfântul Apostol Pavel: **„MÂNIAȚI-VĂ ȘI NU GREȘIȚI; SOARELE SĂ NU APUNĂ PESTE MÂNIA VOASTRĂ. NICI SĂ NU DAȚI LOC DIAVOLULUI“** (Efeseni 4:26-27).

- Atât mânia, cât și răutatea se nasc dintr-o nemărginită iubire de sine, deoarece iubitorul de sine în toate caută folosul, slava și lauda sa.

- Mânia se înfăptuiește prin uciderea celui asupra căruia este îndreptată. Astfel Cain, împins de mânie și răutate l-a ucis pe fratele

său bun (*Facerea 4:8*).

- Mânia se înfăptuiește prin bătaie, otrăvire, răpirea sănătății, a avutului etc.

- Mânia se înfăptuiește prin defăimare și clevetire.

- Mulți au o inimă plină de o asemenea răutate, că se mai și laudă, se laudă cu un lucru care ar trebui plâns, **„PĂCĂTUIEȘTE, ȘI SE LAUDĂ CU PĂCATUL !“**

„ATUNCI CÂND NE SCULĂM CU RĂUTATE ȘI CU VICLENIE ASUPRA ALTORA, ASCUȚIM SABIA CHIAȚ ÎMPOTRIVA NOASTRĂ, PRICINUINDU-NE RĂNI MULT MAI MARI DECÂT ACELORA“ (*Omilia a 51- a la Ioan*).

Opuse mâniei sunt virtuțile blândei și smereniei.

1.7. LENEA este o nepăsare față de împlinirea datoriilor creștine și obligațiilor sociale (munca). Din lene izvorăsc: slăbiciunea fizică și psihică, lipsurile, îndemnul la furt, cearta, uitarea de Dumnezeu. **„Calea celui leneș e un gard de spini, iar calea celui silitor e netedă“** (*Pilde 15:19*).

Lenea duce la moarte (*Matei 25:26-30*). De aceea, Sfântul Apostol Pavel zice: **„... nu fiți greoi, ci urmăritori ai celor ce, prin credință și îndelungă răbdare, moștenesc făgăduințele“** (*Evrei 6:12*). **„Căci și când ne aflăm la voi, v-am dat porunca aceasta: Dacă cineva nu vrea să lucreze, acela nici să nu mănânce“** (*2 Tesaloniceni 3:10*). Trândăvia sau fuga de osteneală sau lenea, este în sine un păcat, căci este potrivnică poruncilor lui Dumnezeu, prin care El ne-a rânduit să ne mâncăm pâinea în sudoarea feței: **„ÎN SUDOAREA FEȚEI TALE ÎȚI VEI MÂNCA PÂINEA TA, PÂNĂ TE VEI ÎNTOARCE ÎN PĂMÂNTUL DIN CARE EȘTI LUAT; CĂCI PĂMÂNT EȘTI ȘI ÎN PĂMÂNT TE VEI ÎNTOARCE“** (*Facerea 3:19*). Lenea naște multe nelegiuiri, rămânând stearpă în privința oricărui lucru bun. De aici vine beția,

maica multor rele și dezbinări, de aici vin toate faptele desfrânării, batjocuri, clevetiri, hule, dese ospețe, jafuri, călcări de jurământ, jocuri de noroc, înșelăciuni, certuri, bătaie etc. Cei ce trăiesc în trândăvie sunt supuși tuturor bolilor și neputințelor, căci, la fel cum se clocește apa stătătoare, și trupul omenesc se strică și slăbește fără mișcare și osteneală; ei nu au poftă de mâncare, au somn neliniștit, sunt ponegriți de oameni și se chinuiesc în sărăcie și în lipsuri. Se opun lenei: munca, rugăciunea și cugetarea la poruncile lui Dumnezeu.

2. Păcate împotriva Duhului Sfânt

Păcatele împotriva Duhului Sfânt sunt acelea care încalcă conștient și îndărătnic Legea lui Dumnezeu și Adevărurile Sfântului Duh. Ele se opun celor trei mari lucrări ale harului Sfântului Duh: **CREDINȚA, NĂDEJDEA ȘI DRAGOSTEA.**

1. Păcatele împotriva credinței sunt: nepăsarea față de religie, necredința, erezia, apostazia (lepădarea de Biserică), superstiția (magia).

2. Păcatele împotriva nădejdi sunt: deznădejdea - exemplul lui Iuda (*Matei 27:5*) și încrederea peste măsură.

3. Păcatele împotriva dragostei sunt: nepocăința până la moarte, nesocotirea darurilor lui Dumnezeu și a rolului Lui în viața noastră, prin neacceptarea lucrărilor Sfintei Biserici (Sfintele Taine).

Păcatele făcute împotriva Sfântului Duh sunt o cădere totală din har și deci considerate de neiertat (*Marcu 3:28-29*).

3. Păcate strigătoare la Cer

Păcatele strigătoare la cer se numesc astfel, deoarece greutatea lor reclamă o pedeapsă chiar aici pe pământ. Ele strică însuși chipul lui Dumnezeu din om și izvorăsc din răutate și premeditare. Ele sunt: **uciderea, curvia, preacurvia, sodomia, gomoria, asuprirea văduvelor și orfanilor, lipsa de cinste și respect față de părinți.** **„Cel ce va bate pe tată sau pe mamă să fie omorât“** (*Leșirea 21:15*).

Subiți credincioși,

Din învățăturile Sfinților Părinți știm că temelia mântuirii este aproapele nostru. De aceea, datori suntem să-i îndemnăm pe toți cei dintr-o rudenie cu noi și pe cei care nu sunt rude cu noi pe calea pocăinței, a rugăciunii, a postului, a mersului la Biserică, a spovedaniei, a împărtășaniei. Deseori întâlnim oameni care spun: „Pentru ce să mă spovedesc, eu nu am nici un păcat!“. Cu siguranță că dumnealor nu știu ce este păcatul, cât de grav este să spună cineva: „N-am nici-un păcat“, punându-se astfel în același plan cu Dumnezeu, căci numai El este Preacurat, fără de păcat. Să-i învățăm că trebuie să luăm aminte și să ne temem de două gânduri: unul care ne spune „Ești un sfânt!“ (sădindu-ne în suflet mândria) și altul care ne spune: „Nu te vei mântui!“ (vrând să ne arunce în deznădejde). Aceste două gânduri vin de la vrăjmașul diavol și nu este adevăr într-una ele. Tu însă, cugetă așa: „Sunt un mare păcătos, dar Domnul Iisus Hristos este mult milostiv, El iubește mult oamenii, și-ți va ierta și ție păcatele dacă te vei spovedi cu căință și sinceritate“ (Sfântul Siluan Atonitul).

Omul, trezește-te!

«Am vrut să pun mâna pe rădăcina durerii, care nu este alta decât păcatul... Rugându-mă „Pentru pacea a toată lumea și pentru bunăstarea Sfințelor lui Dumnezeu Biserici“, aud deodată, în urechea dinăuntru, înfruntarea amarnică: „**NU TE RUGA DE MINE SĂ LE DAU PACE, ROAGĂ-TE DE OAMENI SĂ-ȘI SCHIMBE PURTĂRILE, DACĂ VOR SĂ MAI VADĂ PACE PE PĂMÂNT**“... Lămurit că lucrurile nu stau bine.»

(Părintele Arsenie Boca)

**Doamne, sufletul meu tânjește după Tine și Te caut cu lacrimi !
AMIN !**

BIBLIOGRAFIE: Biblia, E.I.B.M., 1994, București; Biblia, E.I.B.M., București, 2001; Învățătura de credință creștin ortodoxă, Editura Arhiepiscopiei Cluj, 1993; Preot Arsenie Boca, Ridicarea căsătoriei la înălțime de taină, Editura Agaton, Făgăraș, 2003; Mitropolit Hieroteos Vlachos, Psihoterapia Ortodoxă, Editura Sofia, București, 2001; Sfântul Siluan Atonitul, Din iadul patimilor spre raiul virtuților, Editura Deisis, Sibiu, 2003; Preot Dumitru Stăniloae, Ascețică și mistică, E.I.B.M., 2000.

CUVÂNT CĂTRE CREȘTINII ORTODOCȘI DESPRE POST

Motto:

„Cel care mărginește postul numai la înfrânarea de la mâncare, acela mai degrabă îl necinstește. Postești? Arată-mi asta prin faptele tale... Ce folos dacă ne înfrânăm de la carne de pește și de pasăre, iar în schimb îi mâncăm pe frații noștri?“ (Sfântul Ioan Gură de Aur)

Subiți credincioși,

Postul este un act de preamărire a lui Dumnezeu, este primul pas spre El, în timpul postului punându-se față în față două lumi: **cea materială** și **cea spirituală**, dintre care trebuie să primeze **lumea spirituală**. **Postul** este o faptă de virtute, un exercițiu de înfrânare a poftelor trupești, de întărire a voinței, așadar o formă de pocăință. **Postul** este „**viață și petrecere îngerească**“, pentru că îngerii viețuiesc fără hrană. **Postul** este disciplinarea trupului căci acesta (trupul) hrănindu-se, ne-a făcut morți.

■ Deci, ce înțelegem prin POST?

Prin POST înțelegem, în general, o înfrânare - totală sau parțială - pe un anumit timp. În acest sens, există POST TRUPESC și POST SUFLETESC, după cum înfrânarea este a trupului sau a sufletului. Pentru ca postul trupesc să nu aibă o simplă valoare igienică, trebuie să fie însoțit de postul sufletec.

■ Ce înseamnă POSTUL TRUPESC?

POSTUL TRUPESC este înfrânarea fie totală, fie parțială a trupului pe un anumit timp, de la orice mâncare de dulce, și de la datoria căsătorească: „**Să nu vă lipsiți unul de altul decât cu bună**

învoială pentru un timp ca să vă îndeletniciți cu postul și rugăciunea și iarăși să fiți împreună, ca să nu vă ispitească Satana din pricina neînfrânării voastre“ (1 Corinteni 7:5).

■ Ce înseamnă POSTUL SUFLETESC?

POSTUL SUFLETESC este înfrânarea de la vicii, de la păcate și de la distracții nefolositoare. Post sufletesc înseamnă zăbovirea în rugăciune: „Nu știți voi postul care îmi place? - zice Domnul... împarte pâinea ta cu cel flămând, adăpostește în casă pe cel sărman, pe cel gol îmbracă-l și nu te ascunde de cel de un neam cu tine. Atunci lumina ta va răsări ca zorile și tămăduirea ta se va grăbi. Dreptatea ta va merge înaintea ta, iar în urma ta slava lui Dumnezeu. Atunci vei striga și Domnul te va auzi; la strigătul tău El va zice: Iată-Mă!“ (Isaia 58: 6-8).

■ Care este ROSTUL POSTULUI?

Postul folosește și sufletului și trupului pentru că întărește trupul, ușurează și curățește sufletul, păstrează sănătatea trupului și dă aripi sufletului. De aceea în Vechiul Testament este recomandat și impus de atâtea ori (Ieșirea 34: 28; Deuteronom 9:9-18; Judecători 20:26; Isaia 58). „**NU FI NESĂȚIOS ÎNTRU TOATĂ DESFĂTAREA ȘI NU TE APLECA LA MÂNCĂRURI MULTE. CĂ ÎN MÂNCĂRURILE CELE MULTE VA FI ȘI DURERE. PENTRU NESĂȚIU MULȚI AU PIERIT; IAR CEL ÎNFRÂNAT ÎȘI VA ÎNMULȚI VIAȚA**“ (Sirah 37:32-34).

■ De câte feluri este postul după lungimea lui?

După lungimea lui, postul este de două feluri:

1. Post de o zi;
2. Post de mai multe zile.

■ Dar după asprimea lui, de câte feluri este postul?

După asprimea lui, postul poate fi de patru feluri:

1. **Ajunarea desăvârșită** = când nu mâncăm și nu bem

nimic, cel puțin o zi întreagă.

2. Postul aspru sau uscat = când mâncăm numai spre seară, mâncăruri uscate (pâine, apă, fructe uscate, semințe etc.). Este ușor de înțeles că acest post aspru se ține fără untdelemn.

3. Postul obișnuit = când mâncăm la orele obișnuite, dar numai mâncăruri de post, adică ne înfrânăm de la mâncărurile de dulce (lapte, carne, brânză, ouă, pește și vin).

4. Post ușor = când se dezleagă la vin, pește, icre, untdelemn, în anumite sărbători care cad în cursul posturilor de peste an.

■ Care sunt posturile de o zi și când au fost așezate ?

◆ Miercurea și Vinerea din fiecare săptămână, fiindcă Miercuri au făcut sfat cărturarii și fariseii să-L prindă pe Hristos, iar Vineri L-au răstignit pe cruce. Tot în această zi, după tradiție, a mâncat Adam din pom, lucru pentru care a fost izgonit din Rai (Facerea 3:24).

◆ Ziua înălțării Sfintei Cruci, la 14 septembrie.

◆ Ziua tăierii capului Sfântului Ioan Botezătorul, la 29 August.

◆ Ajunul Bobotezei, la 5 Ianuarie.

■ Când nu se postește Miercurea și Vinerea ?

● În zilele care sunt numite de dezlegare și care sunt însemnate în calendare cu harți. Iată când nu se postește Miercurea și Vinerea:

● În săptămâna luminată (adică Săptămâna Paștilor).

● De la Nașterea Domnului până la Ajunul Bobotezei.

● În Săptămâna Brânzei (înaintea lăsatului sec pentru postul Paștelui; se dezleagă numai la lapte, ouă și brânză).

● Nu se postește în ziua Nașterii Domnului și cea a Bobotezei, când aceste sărbători cad Miercuri sau Vineri.

■ **Dar care sunt posturile de mai multe zile din cursul anului?**

Posturile de mai multe zile sunt:

- Postul Paștelui;
- Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel;
- Postul Sfintei Maria;
- Postul Crăciunului.

Postul Paștelui sau Păresimile este cel mai vechi, cel mai lung și cel mai important și este așezat în cinstea Patimilor Domnului, amintindu-ne de postul de 40 zile al Mântuitorului în pustiu, înainte de a ieși în lume pentru propovăduirea Evangheliei: „**ATUNCI IISUS A FOST DUS DE DUHUL ÎN PUSTIU, CA SĂ FIE ISPITIT DE CĂTRE DIAVOLUL. ȘI DUPĂ CE A POSTIT PATRUZECI DE ZILE ȘI PATRUZECI DE NOPTI, LA URMĂ A FLĂMÂNZIT**“ (Matei 4:2). Acest post începe de la Duminica Vameșului și Fariseului, și se termină în Sâmbăta din Săptămâna Mare.

Postul Sfinților Apostoli (al Sânpetrului) începe luni după Rusalii și ține până la 29 iunie, sărbătoarea Sfinților Petru și Pavel. Acest post este mobil, urmând data Paștelui.

Postul Sfintei Maria (Sântamariei), durează 15 zile înainte de sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului (15 August).

Postul Nașterii Domnului sau al Crăciunului ține 40 de zile, de la 15 Noiembrie la 25 Decembrie.

Cel puțin în aceste patru Sfinte Posturi ale anului, trebuie să se împărtășească toți credincioșii. Pregătirea pentru spovedanie și împărtășanie se face prin post, rugăciune, pocăință și fapte bune.

■ **Dar în timpul Vechiului Testament se postea?**

Desigur, se postea de două ori pe săptămână, Lunea și Joia în amintirea suirii și coborârii lui Moise de pe muntele Sinai

cu tablele legii.

Se postea la ziua împăcării (în ziua a 10-a a Lunii Tișri), după cum Însuși Dumnezeu a rânduit: „**Și aceasta să vă fie vouă pravilă, în ziua a zecea a lunii, SĂ POSTIȚI**“ (Levitic 16:29-30).

Mai existau și alte zile sau răstimpuri fixe pentru care era rânduit post, după cum ne spune profetul: „**Așa zice Domnul Savaot: POSTUL din luna a patra, a cincea, a șaptea și a zecea, vor fi pentru neamul lui Iuda spre veselie și bucurie și zile bune de sărbătoare! Dar, să iubiți adevărul și pacea!**“ (Zaharia 8:19).

■ **Este postul un semn de întristare?**

Da, este un semn de întristare pentru că „**Mirele**“ (Iisus Hristos) a fost luat dintre noi. Acest lucru se poate vedea din cuvintele pe care le-a spus Mântuitorul, în următoarea întâmplare din Biblie: „**ATUNCI AU VENIT LA EL UCENICII LUI IOAN, ZICÂND: PENTRU CE NOI ȘI FARISEII POSTIM MULT, IAR UCENICII TĂI NU POSTESC? ȘI IISUS LE-A ZIS: POT OARE FII NUNȚII SĂ FIE TRIȘTI CÂTĂ VREME MIRELE ESTE CU EI? CI VOR VENI ZILE CÂND MIRELE VA FI LUAT DE LA EI ȘI ATUNCI VOR POSTI**“ (Matei 9:14-15).

■ **Și atunci, dacă postul e un semn de întristare, înseamnă că nu se cuvine să se facă petreceri, nunți și veselie?** Unii, deși susțin că postesc, participă la petreceri sau diferite distracții, în același timp cu postul. Este fără îndoială un păcat, iar postul ținut în acest mod este fără de nici un folos, pentru că este incomplet.

Există și o altă situație, când unii își rânduiesc singuri și de bună voie anumite zile de post, zile în care Biserica n-a rânduit post, pentru că nu sunt zile de întristare, ci de bucurie.

Așa de pildă, unii țin post Duminica, Marțea sau Joia și este clar că aceștia nu țin rânduiala Sfintei Biserici. „**Sfânta Marți**“

sau „Sfânta Joi“ sunt nume păgânești, căci Marți vine de la Marte, Joi vine de la Jupiter deci este un păcat să ținem post Marți sau Joi.

■ **Bazați pe tâlcuirea greșită și pe fortarea înțelesului unor texte biblice, sectanții, de oricare fel ar fi, sunt împotriva postului și obiectează că:**

Omul poate să mănânce orice fel de mâncare, pentru că nu mâncarea îl spurcă pe om, după versetul spus de însuși Mîntuitorul: „Nu ce intră în gură spurcă pe om, dar aceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om“ (Matei 15:11).

Răspunsul nostru:

Este foarte adevărat că nu prin mâncare se spurcă omul pentru că toate mâncărurile sunt curate. Dar, în nici un caz nu rezultă că nu mai trebuie să existe postul. Ei nu știu de fapt rostul postului - acela al înfrînării poftelor noastre!

Deci, o mâncare oprită în timp de post, nu este oprită pentru că ar fi spurcată în sine, ci pentru că omul se spurcă prin sine însuși, adică prin neputința de a se înfrâna în fața unor alimente sau prin poftele care-l biruiesc și-l stăpânesc.

Așadar este foarte clar că Iisus Hristos n-a zis: „Să nu postiți!“ și nici nu putea să zică astfel, când știm că El însuși a

Pentru o mai ușoară înțelegere a importanței covârșitoare a rugăciunii și postului, să privim cu luare aminte imaginea de mai sus. Orice om care nu se roagă și nu postește, se aseamănă cu acest vultur fără aripi. Așa este sufletul acelui om, nu se poate înălța spre Împărăția lui Dumnezeu. El merge pe calea cea largă, iar calea aceasta largă duce la Iad.

postit (Matei 4:2) și a poruncit și celor ce-l urmează să postească (Matei 9:14-15).

■ **Culte religioase ne reproșează că:** Este o erezie condamnată de Sfânta Scriptură a opri pe cineva de la anumite mâncăruri, câtă vreme ele sunt bune și curate și mai ales că au de la Dumnezeu menirea de a fi consumate, căci scrie Sfântul Apostol

Pavel: „Aceștia (învățătorii mincinoși ce se vor ivi) opresc de la căsătorie și de la unele bucate, pe care Dumnezeu le-a făcut, spre gustare cu mulțumită, pentru cei care au cunoscut adevărul“ (1 Timotei 4:3,5,8).

Răspunsul nostru:

Cuvintele acestea nu sunt îndreptate împotriva postului. Ei opreau căsătoria și mâncarea de carne, dar nu pentru un timp, cum facem noi în post, ci pentru totdeauna, zicând că ea (carnea) este „MATERIE“ = adică ceva rău, necurat.

Ei opreau căsătoria, nu pentru a înfrâna temporar poftele trupesti, ci pentru a nu spori materia, despre care ei spuneau că este rea. Cuvintele din citatul de mai sus sunt ale Sfântului Apostol Pavel, despre care știm că el însuși a postit.

■ **Culte religioase ne reproșează că postul este ceva**

Un creștin care se roagă, dar nu postește este exact ca vulturul din această imagine care având doar o aripă (RUGĂCIUNEA), nu poate zbura deasupra munților (munți de ispite, necazuri, nevoi etc.), are nevoie și de cealaltă aripă (POSTUL). DECI, CINE NU POSTEȘTE NU SE ROAGĂ BINE.

indiferent, adică nici bun, nici rău și de aceea prin el nu ne putem face mai plăcuți înaintea lui Dumnezeu, căci Apostolul spune lămurit: „**Dar nu mâncarea ne va pune înaintea lui Dumnezeu, căci nici dacă vom mânca, nu ne prisosește, nici dacă nu vom mânca, nu ne lipsește**” și un alt text: „**Căci împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci dreptate și pace și bucurie în Duhul Sfânt**” (Romani 14:17). Iată cum motivează sectanții că a ține postul nu este o virtute și a nu-l ține nu este un păcat.

Răspunsul nostru:

În ambele texte nu e vorba de mâncarea de post, ci de mâncarea din carnea ce fusese jertfită idolilor. Păgânii aduceau idolilor jertfe de animale. O parte din carnea rămasă de la aceste jertfe se consuma la templele idolilor, sub formă de ospăț idolesc (1 Corinteni 8:10) sau se consuma, sub aceeași formă, acasă la cel ce a jertfit-o (1 Corinteni 10:25). Uneori creștinii erau invitați la ospetele idolești sau se întâmpla ca aceștia să cumpere din măcelării carne care fusese jertfită idolilor și o mâncau. Așa cum iudeo-creștinii nu se puteau rupe cu totul de Vechiul Testament, tot așa nici păgâno-creștinii nu-și puteau rupe încă toate legăturile cu vechea lor credință.

Postul poate fi asemănat cu antrenamentul unui „atlet spiritual”, care ne face asemenea cu Hristos.

Deci, postul nu urmărește omorârea trupului, ci disciplinarea lui. Chiar citim în Pateric răspunsul lui Avva Pimen către Avva Isaac: „**Noi nu ne-am învățat să fim omorători de trupuri, ci de patimi!**”. Iar Sfântul Isaac Sirul scrie despre post: „**Și Mântuitorul când s-a arătat lumii la Iordan, cu postul a început!**”. Postul este o armă lăsată de Dumnezeu, iar când diavolul vede această armă la vreun om, se înfricoșează!. Dacă cineva postește, mintea lui nu se clatină, ci stă gata să înfrunte patimile cele grele. Și iată, o istorioară, pe care citind-o, n-o mai putem uita niciodată, ba chiar trebuie s-o împărtășim

și fraților noștri creștini care nici nu se sinchisesc de a ține post:

Într-o zi, un preot creștin ortodox, care și-a trăit slujirea lui pe cât se poate de corect, conducea, conform tradiției ortodoxe, pe „ultimul drum“, un credincios din parohia sa. Deodată, la o intersecție de drumuri, după ce a rostit ectenia (rugăciunea) pentru cei adormiți, prin voia lui Dumnezeu, a văzut înaintea tronului un înger și după tron un alt înger. Preotul i-a întrebat cu oarecare spaimă: „Cine sunteți voi?“. Și ei au răspuns: „Eu sunt îngerul zilei de Miercuri, a zis cel din față, iar eu sunt îngerul zilei de Vineri, a zis cel din spate; omul acesta cât a fost în viață, a ținut post Miercurea și Vinerea, ba nu s-a atins nici de soția lui, a ținut post și cu sufletul și cu trupul, a respectat deci vânzarea și patimile lui Hristos și ne-a trimis Dumnezeu să-i ducem sufletul la cer“. Iată cât de important este pentru mântuirea sufletelor noastre să postim cel puțin Miercurea și Vinerea.

Versete din Vechiul Testament referitoare la post

În Vechiul Testament, prin post se înțelegea abstenența realizată înainte de intrarea în Cortul Mărturie: „A făcut apoi baia de aramă, cu tălpica ei tot de aramă; (a făcut-o) din oglinzile femeilor postitoare, ale celor ce au postit la intrarea în Cortul Mărturie“ (Ieșirea 30:8). Știm din Vechiul Testament că evreii posteau luna și joia și avem ca dovezi versetul: „Postesc de două ori pe săptămână...“ (Luca 18:12) și Didahia celor 12 Apostoli. Moise a postit 40 de zile pe muntele Sinai înainte de a primi Tablele Legii (Exod 34:28). Împăratul David postea adesea cu pocăință: „Iar eu, când m-au supărat ei (asupritorii mei), m-am îmbrăcat cu

sac și am smerit cu post sufletul meu și rugăciunea mea în sânul meu se va întoarce“ (Psalmul 34:12); „A postit David cu post aspru și a rămas toată noaptea culcat pe pământ“ (2 Regi 12:16). Daniel în Babilon a postit trei săptămâni: „Pâine bună n-am mâncat, carne și vin n-am pus în gura mea și cu miresme nu m-am uns, până ce nu s-au împlinit trei săptămâni de zile“ (Daniel 10:3).

→ Postul aduce smerenie: „Și acolo la râul Ahava, am rânduit post, ca să ne smerim în fața Dumnezeului nostru, ca să cerem de la El călătorie pe cale dreaptă, pentru noi, pentru copiii noștri și pentru toată agonisita noastră“ (Ezdra 8:21); „Sufletul mi l-am smerit cu post“ (Psalm 68:10).

→ Postul a fost ținut de fii lui Israel: „În cea de-a douăzeci și patra zi a acestei luni (luna a șaptea), fiii lui Israel s-au adunat în post și-n haină de sac“ (Neemia 9:1).

→ Postiți un post al sfințeniei: „Postiți un post al sfințeniei“ (Ioil 1:14); „Sunați cu glas de trâmbiță-n Sion, gătiți postiri sfinte, prăznuiți sărbătoarea cea pentru toți“ (Ioil 2:15).

→ Postul este necesar pentru întoarcerea la Domnul: „Întoarceți-vă la Mine din toată inima voastră, cu postiri, cu plâns și cu tânguire“ (Ioil 2:12).

→ Postul îl ținem pentru noi, nu pentru Dumnezeu: „Vestește la tot poporul țării și preoților: «Dacă ați ținut post și v-ați tânguit în luna a cincea și într-a șaptea, vreme de șaptezeci de ani, pentru Mine, oare, ați postit?»“ (Zaharia 7:5).

→ Postul trebuie însoțit de rugăciune: „Mai mult prețuiește rugăciunea cu post și cu milostenie și cu dreptate, decât bogăție cu nedreptate; mai bine să faci milostenie decât să aduni aur. Căci milostenia izbăvește de la moarte și curăță orice păcat. Cei ce fac milostenie și dreptate vor trăi mult“ (Tobie 12:8-9).

Versete din Noul Testament referitoare la post

❖ „Pe când slujeau Domnului și posteau, Duhul Sfânt a zis: Osebiți-mi pe Barnaba și pe Saul, pentru lucrul la care i-am chemat. Atunci, postind și rugându-se, și-au pus mâinile peste ei și i-au lăsat să plece“ (*Faptele Apostolilor 13:2-3*).

❖ „În osteneală și în trudă, în primejdii adeseori, în foamete și în sete, în posturi de multe ori, în frig și în lipsă de haine“ (*2 Corinteni 11:27*).

❖ „Și Iisus le-a zis: Pot, oare, prietenii mirelui să postească cât timp este mirele cu ei? Câtă vreme au pe mire cu ei, nu pot să postească“ (*Marcu 2:19*).

❖ „Dar acest neam de demoni nu iese decât numai cu rugăciune și cu post“ (*Matei 17:21*).

❖ „Când postiți nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele, ca să arate oamenilor că postec. Adevărat grăiesc vouă că și-au luat plata lor. Tu, însă, când postești, unge capul tău și fața ta o spală. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție“ (*Matei 6:16-18*).

❖ „Și trecând multă vreme și plutirea fiind periculoasă, fiindcă trecuse și postul (sărbătorii ispășirii, care se ținea la evrei toamna), Pavel îi îndemna...“ (*Faptele Apostolilor 27:9*).

❖ „Și hirotonindu-le preoți în fiecare biserică, rugându-se cu postiri, i-au încredințat pe ei Domnului în Care crezuseră“ (*Faptele Apostolilor 14:23*).

Vorbe de duh de la Sfinții Părinți

■ „Dacă postim înfrânându-ne numai de la mâncare, după trecerea Păresimilor va trece și postul; iar de ne înfrânăm de la păcate, postul nostru va continua și vom avea mereu folos

de el“ ; „Adevăratul post este depărtarea de la rău, înfrânarea limbii, lepădarea mâniei, îmblânzirea poftelor, oprirea clevetirii și călcării de jurământ“ (*Sfântul Ioan Gură de Aur*).

■ „Dacă mă hrănesc bine pentru ca trupul meu să fie puternic, acesta se răzvrătește și pretențiile lui cresc: nu are chef de rugăciune. Dacă-mi smeresc trupul prin post fără măsură, în suferința înfrânării ia naștere pentru o vreme un teren prielnic pentru rugăciune, dar după aceea trupul devine neputincios și nu vrea să urmeze duhului“ (*Arhimandritul Sofronie*).

■ „Dacă nu îți schimbi viața, pentru ce mai postești? Schimbarea bucatelor nu ajută la nimic“ (*Sfântul Ioan Gură de Aur*).

■ „Postul este izvor de bucurie“ (*Sfântul Vasile cel Mare*).

■ „Postul ne îngreunează pe dinafară, dar ne curăță pe dinăuntru“ (*Sfântul Ioan al Antiohiei*).

■ „Ești stăpân pe pântece? Fii atunci stăpân și pe limbă!“ (*Sfântul Nil Sinaitul*).

■ „Postul adevărat este abținerea de la orice lucru rău“ (*Sfântul Teodor Studitul*).

■ „Postul ... o școală a căinței“ (*Părintele Alexandre Schmeman*).

■ „Postul ocrotește orice virtute. Este începutul luptei spirituale, cununa celor cumpătați, frumusețea fecioriei și sfințeniei, strălucirea cumințeniei, începutul vieții creștine, mama rugăciunii, izvorul smereniei. Postul te învață liniștea și el precede celelalte fapte bune“ (*Sfântul Isaac Sirul*).

Istorie despre post din Patericul egiptean

● Zis-a un bătrân: „Fraților, îmbuibarea pântecului este maica curviei, iar postul și înfrânarea este bogăția sufletului; deci aceasta să ne silim să o câștigăm cu smerită înțelepciune, păzin-

du-ne de mândrie, plăcere și lauda oamenilor care sunt izvorul tuturor răutăților“.

● Un sihastru oarecare trăia în adâncul pustiei de treizeci de ani. Mâncarea lui era o buruiănă oarecare, ce creștea în acea pustie. Mai târziu a început a gândi și a grăi în sine, zicând: în zadar mă necăjesc de atâția ani aici, în această pustie și nu mânânc decât această buruiănă și nici o descoperire sau vedenie în vis sau aievea nu văd, sau nici o minune n-am făcut. Ci mai bine să las această pustie fără de nici un folos și să ies în lume, că și acolo cel ce vrea să se mântuiască, se mântuiește. Aceasta gândind el și vroind să plece din pustie în lume, i s-a arătat îngerul Domnului și stându-i înaintea, i-a zis: „*Ce vrei să faci, bătrânule? Pentru ce primești în inima ta acele gânduri, aceasta dorești, că de atâția ani trăiești aici în această pustie și Dumnezeu te hrănește, te întărește, te păzește și nimic nu-ți lipsește ca unuia din lavră? De acum să nu te mai supui gândurilor și sfatului vrăjmașesc și sezi aici, în acest loc, până la sfârșitul tău și te roagă lui Dumnezeu să-ți dea smerenie și răbdare*“. Iar el fiind întărit de sfatul îngerului, a petrecut acolo toată vremea vieții sale în post și-n rugăciune și s-a mântuit.

● Spuneau părinții că era într-un sat un om care postea mult, încât oamenii îl cunoșteau sub numele de postitorul. Și auzind Părintel Zinon despre dânsul l-a chemat la el; iar el s-a dus cu bucurie. Ajungând acolo, Părintele Zinon lucra tăcând, iar postitorul, văzând că nu vorbește cu dânsul, s-a supărat și i-a zis Părintelui: „*Roagă-te pentru mine, Părinte, că vreau să plec! Când eram în sat, pâna seara posteam și niciodată nu mi s-a făcut așa ceva, adică să nu fiu băgat în seamă!*“. Și Părintele i-a zis lui: „*În sat te hrăneai cu urechile tale* (adică din laudele pe care i le aduceau ceilalți pentru că postea = păcatul slavei deșarte), *de acum înaintea, întru ascuns să postești, să faci milostenie, căci aceasta este calea după Dumnezeu*“.

Cugetări despre abstinență

Abstinența este o virtute prin care se înfrânează pofta spre lăcomie. În cartea „Suma viciilor“ (viciilor - n.n.), se povestește că, pentru a nu mânca și bea prea mult, Dumnezeu le-a făcut oamenilor gura mult mai mică în raport cu mărimea corpului.

Solomon a spus:

„Cine este abstinent își dezvoltă și-și prelungește viața“.

Sfântul Vasile cel Mare a spus:

„După cum calului i se pune frâu pentru a-l stăpâni, tot astfel și omul trebuie să-și înfrâneze pofta lăcomiei prin abstinență“.

Varro zicea:

„Abstinența este călăuza tuturor virtuților“.

În „Istoria Romanilor“ este scris despre virtutea abstinenței. Mergând Alexandru cel Mare cu oastea sa prin deșertul Babiloniei nu găseau nimic să mănânce. Lipsindu-le hrana, mulți mureau de foame, după ce mâncaseră caii și alte animale pe care le aveau cu ei. Unul dintre generali săi găsind faguri de miere, în loc să-i mănânce el, i-a dus lui Alexandru de față cu toată lumea. După ce Alexandru a luat fagurii aceia în mână, i-a aruncat într-un râu și a spus: „*Dumnezeu nu vrea ca eu să trăiesc, nici să mor decât împreună cu cei care sunt aici*“. Și unii dintre cei prezenți, văzând că el aruncase fagurii în fluviu, au sărit repede în apă ca să-i ia. Astfel s-au înecat mulți care n-au putut rezista pentru că erau prea slăbiți de foame. Mergând mai departe au dat peste niște așezări, în care Alexandru cel Mare și soldații lui au găsit ceea ce le trebuia.

Tubiți credincioși,

Celebrul medic al antichității păgâne, Hipocrate, care a ajuns la adânci bătrâneți, atribuia longevitatea sa postului, spunând că niciodată nu s-a sculat de la masă sătul de tot. Postul echilibrează metabolismul, fortifică organismul și dă stabilitate sufletească. Trebuie postit în armonie suflet și trup, căci postul sufletește și cel trupesc sunt izvorul virtuților. Tocmai de aceea proorocul Isaia numea postul „**TAINA VIETII**”. Am auzit că au murit oameni care au mâncat prea mult, dar n-am auzit să fi murit cineva pentru că a postit. „Omul este ceea ce mănâncă” spune un proverb și într-adevăr, privind în natură putem constata bunătatea ființelor vegetariene - oile - și respectiv răutatea celor carnivore - lupii. Cură de slăbire putem ține chiar și după cele mai exigente rețete, dar post spunem că nu putem ține. Dacă nu postești că nu vrei este una și dacă nu postești că nu poți este alta. Să nu postești înseamnă nepăsare, neluare aminte, nesupunere față de poruncile Sfintei Biserici. Porunca despre post are aceeași vechime ca și lumea însăși. Cea dintâi poruncă dată omului de Dumnezeu a fost pentru post: „**Iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit**” (Facerea 2:17). Întrucât n-am postit, am fost izgoniți din Rai. De aceea vom posti pentru ca din nou să intrăm în Rai, dobândind nestricăciunea pierdută de Adam, după cum ne spune și Părintele Cleopa:

*Cea dintâi poruncă a fost,
Porunca Sfântului Post;
Lui Adam și Eva-n Rai
Ca să nu cadă în „vai”*

*Postu-i maica sănătății,
Păzitorul tinereții;
De păcate ușurare
Și de primejdii scăpare.*

*Cine Postul îl cinstește
Pe Dumnezeu îmblânzește
Pe îngeri înveselește
Și pe drazi batjocorește.*

Prin femeie (Eva) a căzut neamul omenesc și tot prin femeie s-a ridicat (Eva cea Nouă - Maica Domnului); prin lemn am căzut (lemnul pomului cunoștinței binelui și răului) și tot prin lemn ne-am ridicat (lemnul crucii); prin post am căzut (mâncând din acel pom din Rai) și tot prin post ne ridicăm. Postul trupesc și sufletește constituie hrana virtuții. Daniel prin post face minuni. David practică pentru sufletul său un post aspru. La Templu se practica un post sever. Zaharia și Elisabeta posteau, iar fiul lor, Sfântul Ioan Botezătorul, este un postitor desăvârșit. Primele prescripții cu privire la post se găsesc în Didahia celor 12 Apostoli (secolul I) care fixează zilele de Miercuri și Vineri ca zile de post pentru creștini. Dacă nu postim, nu ne putem înfrâna propriul egoism și, ca o consecință, cresc poftele trupesti și spirituale în așa măsură, încât nu mai încap nimeni în noi, nici chiar Dumnezeu. A mânca nu trebuie să fie un act irațional, ci un act rațional în care trebuie să fie prezent gândul la Dumnezeu. Postul cu trupul este el însuși un act de creștere spirituală. Postul este o încordare a voinței și o reșezare a domniei sufletului asupra trupului. Mai ales tinerilor le este necesar postul. „**Trupul tânăr, îngrășat cu felurite mâncăruri și băuturi este ca un porc gata de înjunghiere**” spune Marcu Ascetul. **Intrarea în oricare Sfânt Post ne aduce aminte de datoriile ce le avem față de suflet și față de mântuirea lui.**

**POSTUL EXTERN SE COMPLETEAZĂ CU
POSTUL INTERN SAU „POSTUL DE BUCATE”
SE DESĂVÂRȘEȘTE PRIN „POSTUL DE PĂCATE”
ÎNȘOTIT DE RUGĂCIUNE, CĂCI NUMAI AȘA
NE DESCHIDE DUMNEZEU “UȘILE POCĂINȚEI”
ȘI NE INVITĂ SĂ INTRĂM PRIN ELE. AMIN!**

Bibliografie: Biblia E.I.B.M., București, 1994; Biblia E.I.B.M. (versiunea redactată și anotată de Arhiepiscopul Clujului Bartolomeu Valeriu Anania), București, 2001; Preot Dr. Ioan Mircea, Dicționar al Noului Testament, E.I.B.M., București, 1995; Patericul egiptean, Editura Alba Iulia, 1990; Leon Magdan, Andreia Magdan, Dumnezeu și Omul - antologie de cugetări, Editura Sfântul Alexandru, 2001; Prof. Univ. Dr. Doc. Pandelescu Olteanu, Floarea Darurilor, Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1992; Preot Prof. Dr. Ioan Bria, Dicționar de Teologie Ortodoxă, E.I.B.M., București, 1994.

D U M I N I C A

SĂ MERGEM LA SFÂNTA BISERICĂ

Motto: „ÎN AFARA BISERICII NU EXISTĂ MÂNTUIRE“ (Sfântul Ciprian)
 și ca atare: „Să nu părăsim Biserica noastră (Ortodoxă)
 precum este obiceiul unora, ci îndemnători făcându-ne,
 cu atât mai mult cu cât vedem că se apropie ziua aceea“
 (Evrei 10:25).

Preot Ioan

Tubiți credincioși,

Au trecut aproape 2000 de ani de când, în anul 40 după Hristos, în Scythia Minor, adică în Dobrogea, a poposit întâiul chemat al lui Iisus Hristos, respectiv Sfântul Apostol Andrei, care a încreștinat poporul român și, de atunci, poporul nostru nu a fost decât **CREȘTIN - ORTODOX**. Marele nostru poet național, Mihai Eminescu, spunea că: „SFÂNTA BISERICĂ ORTODOXĂ ESTE MAICA NEAMULUI NOSTRU“. În fapt, strigăm în viață, cel mai adesea, două nume: DOAMNE și MAMĂ, adică, exact de unde ne tragem.

În liniștea dimineților de Duminică și în sărbători (când este cruce roșie în calendar), se aud clopotele Bisericii, care-i îndeamnă pe oameni să nu se lase robiți de lucruri lumești sau amăgiți de fapte păcătoase, ci să vină la Sfânta Biserică spre a li se da hrană duhovnicească. **DUMINICA NU ESTE O ZI A OMULUI, CESTE O ZI A DOMNULUI (DIES DOMINICA), ȘI DE ACEEA TREBUIE CONSACRATĂ LUI DUMNEZEU.** Biserica Ortodoxă este un lăcaș sfânt, este „**POARTA DE INTRARE ÎN CER**“, iar turlile ei sunt parcă niște degete uriașe, care ne arată că acolo sus, în cer, este Cel pe care îl căutăm și tot acolo „**ADEVĂRATA NOASTRĂ PATRIE**“. „**UITĂ-TE ÎN STÂNGA ȘI ÎN DREAPTA, DAR MAI UITĂ-TE ȘI ÎN SUS!**“ (Sfântul Ciprian).

Omul este format din trup muritor și suflet nemuritor. „**Să punem mai întâi caii și apoi căruța, adică mai întâi sufletul și apoi trupul**“. Deci ne ajung cele șase zile acordate trupului, căci săptămâna are **168 de ore** și din acestea, măcar două ore să le întrebuițăm pentru a merge la Sfânta Biserică, să-I dăm slavă lui Dumnezeu, pentru ajutorul ce ni l-a dat în cursul săptămânii și să-I cerem cele ce ne mai trebuie spre mântuire.

CÂȚI DINTRE NOI FAC ACEASTĂ SOCOTEALĂ? CÂȚI DINTRE NOI, DIN ACEASTĂ SOCOTEALĂ, ÎNȚELEGI IUBIREA NEMĂRGINITĂ ȘI PURTAREA DE GRIJĂ A LUI DUMNEZEU ???

Să mergem la Sfânta Liturghie, dar acum, acum când

încă mai avem picioare zdravene, când încă mai suntem în putere. „Las' că mergi duminica viitoare la Biserică” este îndemnul diavolului. „Nici duminica asta să nu lipsești de la Biserică” este îndemnul lui Dumnezeu.

A merge la Biserică în fiecare Duminică este **O DATORIE SFÂNTĂ**, este o poruncă. Cea dintâi poruncă a Bisericii ne obligă în acest sens („Să participăm cu evlavie la Sfânta Liturghie, în Duminici și sărbători”) și, cu atât mai mult, cea de-a patra poruncă dumnezeiască: **„ADU-ȚI AMINTE DE ZIUA ODIHNEI (DUMINICĂ) SĂ O SFINTEȘTI...”**. Păi, cum sfințești Duminica? Stând la

DEZASTRU. Apa te-a luat oamenilor agoniseala de-o viață

televizor? Dormind? Gătind? Spălând? Mergând la piață? Mergând la târg? Lucrând pe câmp? Arând? Prășind? Săpând?... Să luăm aminte la cuvintele unui preot care ne învâta că nu trebuie să muncim Duminica fiindcă toți banii câștigați, de fapt în păcat, îi vom pierde într-un fel sau altul, mai devreme sau mai târziu: pe medicamente, la doctori, pe amenzi la poliție, ni-i fură hoții, vine o grindină, vine o secetă mare, o revărsare

de ape (vezi foto)... Și atunci cu ce ne-am ales? **NE-AM ALES CUPAGUBAȘICUPĂCATUL!** Amintiți-vă că Dumnezeu nu i-a binecuvântat pe israeliții lacomi, care au lucrat în ziua de odihnă și, când au ieșit să adune mană, au găsit-o stricată și plină de viermi. Așa au ramas israeliții în corturile lor să-l laude pe Dumnezeu. Așa să rămânem și noi creștinii în Biserica Ortodoxă în fiecare Duminică să-L laudăm pe Dumnezeu. Dacă însă un creștin - ortodox este angajat la un patron și acesta îl obligă să lucreze Duminica, lipsindu-l astfel de slujba Sfântei Liturghii, păcatul și paguba sunt numai ale patronului.

**SĂ NU UITAȚI NICIODATĂ OAMENI BUNI:
„SUNTEM SĂRACI PENTRU CĂ MUNCIM
DUMINICA, NU PENTRU CĂ NU MUNCIM,
DECI LUCRUL DE DUMINICĂ NU
ÎMBOGĂȚEȘTE NICIODATĂ PE NIMENI,
CI DIMPOTRIVĂ, ÎL SĂRĂCEȘTE!”**

Cineva a fost întrebat de un preot: „Ce faci dumneata Duminica, atunci când ar trebui să mergi la Biserică?” Și el a răspuns: „Mă uit la televizor !” Preotul l-a întrebat: „Știi dumneata ce înseamnă asta? Înseamnă că ai televizorul în față și pe Dumnezeu în spate! Du-te acum și mută televizorul în spate și pe Dumnezeu în față!” Bine mai zicea bunica mea: **„DUMINICA NICI RĂDĂCINILE DE PĂMÂNT SĂ NU LE SCUTURI”**. Iată ce făceau bunicii și străbunicii noștri. Sâmbătă spre seară, când bătea clopotul de vecernie, dacă se aflau pe câmp, opreau lucrul, dejugau boii, iar când clopotul se oprea, înjugau boii din nou și plecau acasă la odihnă până luni dimineata. Există oameni și chiar destul de mulți, care

se rușinează să meargă la Sfânta Biserică. Rușinea aceasta este sigur de la diavol, care caută pieirea noastră. Să ne aducem aminte că și de Noe au răs oamenii când făcea o corabie pe uscat, dar el nu s-a rușinat, ci a respectat porunca lui Dumnezeu de a face corabia. **CEI CARE AU RÂS DE EL S-AU ÎNECAT, IAR NOE A SCĂPAT.** Corabia lui Noe cea de odinioară, plutind peste puhoaiile potopului, preînchipuia Sfânta Biserică Ortodoxă = Corabia mântuirii peste puhoaiile pierzării. Deosebirea este că în timp ce corabia lui Noe a fost închisă de Dumnezeu pe dinafară și nimeni n-a mai putut intra, „corabia Bisericii“, cea cu cruce pe catarg, are intrarea deschisă și mai pot intra oameni învâlmășiți de puhoaiile păcatelor. Acolo era Noe, aici este Hristos, iar în valurile păcatelor este ucigașul înecând pe oameni. Și noi, asemenea cu Noe, să nu ne rușinăm a respecta porunca a patra din decalog și să ne construim **„corabia sufletului“**. Este bună rușinea, ba chiar foarte trebuincioasă, dar numai pentru a nu săvârși fapte urâte și rele. Diavolul ne ia rușinea când păcătuim și ne-o dă când să ne spovedim sau când vrem să mergem la Sfânta Biserică.

La un mare duhovnic din Țara Făgărașului, a venit odată un cetățean și i-a zis:

- Părinte, am făcut un păcat mare, mare, mare de tot. - Bine, dar poți să-l spui? - Da (zice el), cum să nu-l pot spune, că doar îl știe tot satul. - Păi bine, atunci spune-l! - Părinte, am omorât pe un fiu al meu. M-am bătut cu soția, el s-a băgat între noi și, fără să vreau l-am lovit și a murit. Am făcut pentru asta nouă ani de închisoare. Precum părintele acesta nu dădea mai mult de 3 ani canon, s-a gândit că ajunge cât a stat la

închisoare, dar, înainte de a-i da dezlegare să se împărtășească, l-a întrebat: - Duminica, la Biserică, mergi dumneata? El a zis: - Nuuu ! - Dar spui dimineata, seara și la masă rugăciuni? El a răspuns: Nuuu ! - Dar post ții cel puțin miercurea și vinerea? El a zis: - Nuuu ! Și atunci părintele i-a spus: - Măi omule, păcatele acestea pe care le faci acum sunt mai mari decât cel dinainte. Pentru că acela l-ai făcut într-o clipă și fără voia ta, pe când acestea le faci cu bună știință. Cei care n-au omorât oameni, merg la biserică, postesc și se roagă, iar dumneata nu mergi. Deci, nu l-ai împărtășit, nu pentru că omorâse un om, ci pentru că trăia într-un sistem de păcătuire.

**OARE CÂȚI DINTRE NOI NU TRĂIESC ÎNTR-UN
ASEMENEA SISTEM DE PĂCĂTUIRE PRIN FAPTUL
CĂ NU POSTIM, NU NE RUGĂM, NU NE SPOVEDIM,
NU MERGEM DUMINICA LA BISERICĂ...**

Există și astăzi mulți oameni care spun: „Am credința mea, nu merg la Biserică, dar cred“. **„TU CREZI CĂ UNUL ESTE DUMNEZEU? BINE FACI; DAR ȘI DRACII CRED ȘI SE CUTREMURĂ. VREI SĂ ÎNȚELEGI, OMULE NESOCOTIT, CĂ CREDINȚA FĂRĂ FAPTE MOARTE ESTE?“** (Iacov 2: 19-20) Este adevărat că această categorie de oameni nu-L tăgăduiesc pe Dumnezeu cu cuvântul, dar îl tăgăduiesc cu fapta și aceasta tot **TĂGĂDUIRE** este. Sau nu știți că cel care calcă o singură poruncă din cele zece date de Dumnezeu pe muntele Sinai prin profetul său Moise, le calcă pe toate?

**„PENTRU CĂ CINE VA PĂZI TOATĂ
LEGEA, DAR VA GREȘI ÎNTR-O
SINGURĂ PORUNCĂ, S-A FĂCUT
VINOVAȚ DE TOATE PORUNCILE“
(Iacov 2:10).**

Cu toții știm că în natură, din două molecule de hidrogen și una de oxigen rezultă o moleculă de apă, întotdeauna apă, oriunde și oricând. Este lege. Interesant ! În natură această lege se respectă cu strictețe, dar noi oamenii de ce nu respectăm legea dată de Dumnezeu: **„ADU-ȚI AMINTE DE ZIUA ODIHNEI (DUMINICĂ) SĂ O SFINTEȘTI...“?**

Subiți credincioși,

Să ne amintim *Evangelia de la Marcu* capitolul 2, versetele 1-12, unde Hristos propovăduia în Capernaum și când, în casa ticsită de lume, a fost adus de patru oameni milostivi, pe un pat, un om slăbănog. Neputând intra cu el pe ușă, au făcut o deschizătură prin acoperiș și l-au lăsat cu pat cu tot în fața Mântuitorului, care, văzând credința lor, a iertat păcatele slăbănogului și i-a zis: **„Ia-ți patul tău și urcă !“** Știind că **„La Dumnezeu toate sunt cu putință“** (Marcu 10:27), Hristos l-ar fi putut vindeca fiind la casa lui, însă rezultă că și noi, pentru a ne vindeca de slăbănogeala păcatelor noastre trebuie să mergem la Sfânta Liturghie în fiecare Duminică.

Amin!

Casa Sufletului

Subiți credincioși,

Știind că scopul vieții tale creștinești este mântuirea, casa în care locuiești zi și noapte este bună, dar casa sufletului ți-ai zidit-o? Privind schița din partea dreaptă, vezi idealul, iar dedesubt privește schița de „construcție spirituală“ și analizează în ce stadiu te afli cu ea???

1.

CREDINȚĂ + FAPTE BUNE

MIRUNGHERA

SFÂNTUL BOTEZ

Să se știe, că acei creștini care nu s-au cununat în Biserică, chiar dacă s-au cununat la Starea Civilă, trăiesc în nelegiuire, în desfrânare, sunt neplăcuți lui Dumnezeu și deci, fără cea de-a treia Sfântă Taină, respectiv cununia religioasă, nu se pot mântui.

2.

CREDINȚĂ + FAPTE BUNE

CUNUNIA RELIGIOASĂ

(obligatoriu pentru cei căsătoriți doar civil)

MIRUNGHERA

SFÂNTUL BOTEZ

La cei care nu se roagă, nu postesc, nu merg la Biserică Duminică, nu se spovedesc și nu se împărtășesc (cel puțin de patru ori pe an), casa sufletului nu există, nu are decât temelie și, deci ei nu se pot mântui.

3.

Așa arată începutul *casei sufletului* la cei care doar se roagă, însă fără post, nu merg la Biserică Duminică, nu se spovedesc și nu se împărtășesc; deci nici ei nu se pot mântui în starea aceasta.

4.

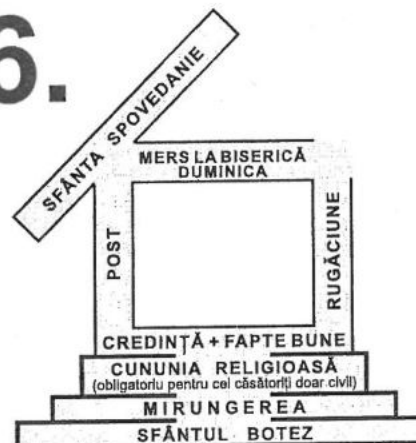
Există o categorie de credincioși care se roagă și postesc cu osârdie, însă nu merg la Biserică, nu se spovedesc și nu se împărtășesc și, neavând acoperiș la *casa sufletului*, respectiv spovedania și împărtășania, nu se pot mântui nici ei.

5.

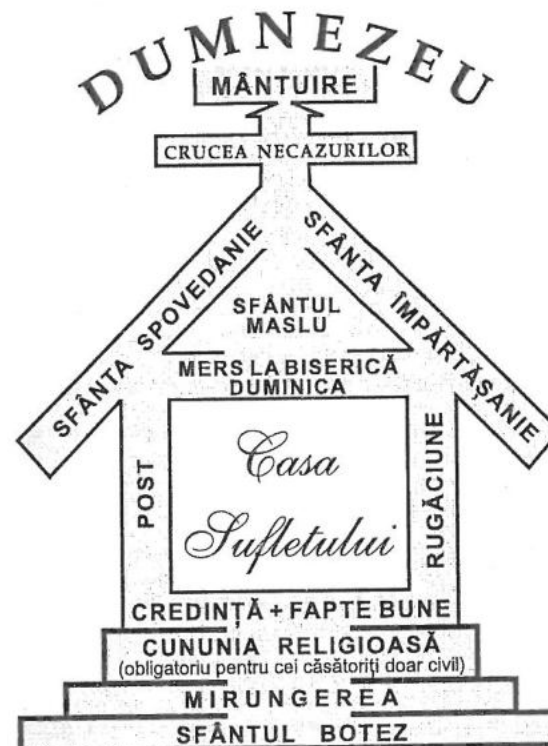
Întâlnim foarte des oameni care au credință, fapte bune, se roagă, postesc, vin Duminică la Biserică, însă le lipsește tocmai esențialul: spovedania și împărtășania. Deci, nici ei nu au acoperiș la *casa sufletului* și în starea aceasta nu se pot mântui.

6.

Așa arată aproape terminată *casa sufletului* la credincioșii ortodocși care s-au și spovedit, dar fiind sub canon, încă nu s-au împărtășit.

7.

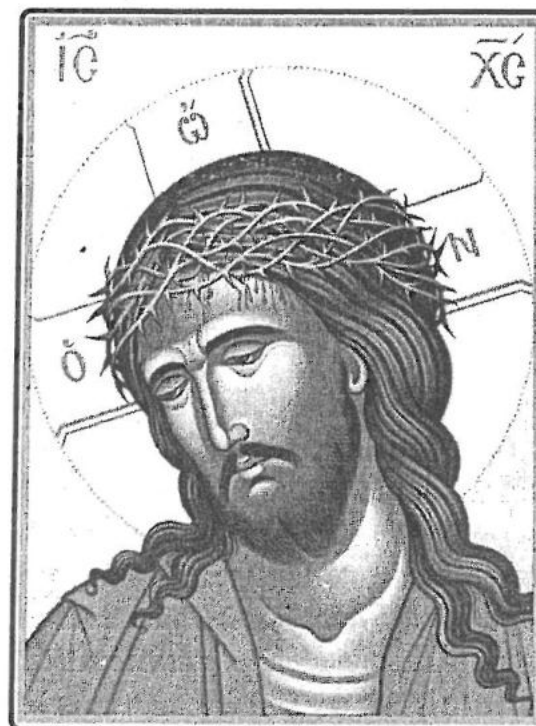
Iubiți credincioși,

Intrând în casă la Zaheu-vameșul, Mântuitorul Hristos ne-a descoperit un lucru pe care cei mai mulți oameni din zilele noastre nu-l cunosc, acela că **„SENSUL VIEȚII NOASTRE CREȘTI-NEȘTI ESTE MÂNTUIREA !“** - **„Am venit să caut și să mântuiesc pe cel pierdut“** (Luca

19:10), ba chiar ne-a îndemnat **„Cu frică și cu cutremur să lucrați la mântuirea voastră“** (Filipeni 2:12). Știind însă că, aici pe pământ **„Suntem călători și pribegi ca toți părinții noștri“** (1 Cronici 29:15) și deci, **„Nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie“** (Evrei 13:14), să vă zidiți **Casa Sufletului**, dar, **„Lucrați cât este ziuă (cât suntem în viață) căci vine noaptea (adică moartea) când nimeni nu mai poate să lucreze“** (Ioan 9:4) și să ne silim să o terminăm, pentru că **„Ce-i va folosi omului, dacă va câștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?“** (Matei 16:26).

În vârful **Casei Sufletului** se vede cum străjuiește **„Crucea Necazurilor“** - **„În lume necazuri veți avea; dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea“** (Ioan 16:33). Asta

înseamnă că suntem iubiți de Dumnezeu doar când le primim cu bucurie pe toate: pe cele bune și cele rele, pe cele știute și neștiute. **„Toate să le faceți fără de cârtire și fără de-ndoială“** (Filipeni 2:14), **„Mulțumind întotdeauna pentru toate, întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu“** (Efeseni 5:20).

Să începem fiecare zi a vieții noastre cu Dumnezeu (prin rugăciunile dimineții, după ce am luat mai întâi anafură și apă sfințită) și **să încheiem fiecare zi a vieții noastre tot cu Dumnezeu** (prin rugăciunile de seară). Să nu lipsim nici o Duminică de la Sfânta Liturghie. Să postim cel puțin Miercurea și Vinerea (căci Miercuri

L-a vândut Iuda și Vineri L-au răstignit pe Iisus Hristos (cărturarii și fariseii). Să nu fie casă de creștin fără o candelă și fără o icoană în fiecare cameră. De câte ori ne așezăm la masă să spunem mai întâi Tatăl Nostru. Sfeștania casei să se facă măcar o dată pe an. Biblia să nu lipsească de la căpătâiul nostru și minunat ar fi dacă am citi în fiecare zi o catismă din Psaltire, un acatist, un paraclis și câteva versete biblice. **Cel mai important lucru este ca spovedania să o facem cu consecvență cel puțin în cele patru posturi mari (Sfintele Paști, Sfinții Apostoli Petru și Pavel, Sfânta Maria și Crăciun).**

Să nu mai spunem niciodată: „**ÎNCĂ NU M-AM SPOVEDIT PĂRINTE, SUNT PREA TÂNĂR (Ă)**“, căci clipa morții ne-a fost ascunsă de Dumnezeu și moartea când vine nu ne întreabă ce vârstă avem. Ne ia, și gata! Mergem la **JUDE-CATĂ**, mergem în veșnicie: ori în **Veșnicia Raiului**, ori în **Veșnicia Iadului**. **Ar trebui să ne sperie cuvântul veșnicie.** Omul este o „biserică îndumnezeită“, creată de Dumnezeu cu trup și suflet (Sfântul Ignatie Brianceaninov). „**Că voi sunteți biserica lui Dumnezeu Celui viu**“ (2 Corinteni 16:16). Și într-adevăr, privind pe verso, casa sufletului seamănă grozav de mult cu o Bisericuță. Deci, să ne ostenim a ne zidi „**Casa Sufletului**“ prin **CREDINȚĂ, HAR ȘI FAPTE BUNE**, căci zice Domnul:

„**NU TE TEME DE CELE CE AI SĂ PĂTIMEȘTI. FII CREDINCIOS (ORTODOX) PÂNĂ LA MOARTE ȘI ÎTI VOI DA CUNUNA VIEȚII**“
(Apocalipsă 2:10). AMIN !

DOUĂZECI ȘI DOUĂ DE POVEȘTE

despre felul cum să te porți în Sfânta Biserică și cum să serbezi Duminica și Sfintele Sărbători

„**Așa zice Domnul: Păziți dreptatea și faceți lucruri drepte, că în curând va veni mântuirea Mea și dreptatea Mea se va descoperi. Fericit este omul care săvârșește acestea și care ține la ele: Păzește ziua de odihnă ca să nu fie pângărită și își ferește mâna lui ca să nu făptuiască nici un rău**“ (Isaia 56:1-2).

1. Mai înainte de a merge la Sfânta Biserică împacă-te cu toți cei cu care ești certat.

2. Lasă și tu din inimă și iartă tuturor celor ce ți-au greșit cu ceva.

3. Îmbracă-te într-o ținută curată, modestă, chiar smerită, știind că nu mergi la teatru, ci că mergi să te rogi lui Dumnezeu cu umilință și cu lacrimi pentru iertarea păcatelor tale.

4. Silește-te să aduci un dar, cât de mic: lumânări, tămâie curată și un pomelnic pentru a fi pomenit tu și toți ai casei tale la Sfânta Liturghie.

5. Când duci la altar pomelnicul tău, în partea stângă a pomelnicului, la vii, să treci mai întâi Patriarhul, mitropolitul sau episcopul locului, preotul care te-a botezat, care te-a cununat, duhovnicul, călugării și călugărițele pe care îi mai cunoști, părinții, nașii, frații, surorile și chiar dușmanii tăi, și ultimul te treci pe tine. Așa este bine să facem, după porunca sfântă:

„**RUGAȚI-VĂ UNII PENTRU ALȚII**“. Căci după cum preoții se roagă pentru popor (pacea lumii, îmbelșugarea roadelor pământului...) și poporul este dator să se roage pentru preoți și atunci

rugăciunile lor unindu-se, se mântuiesc împreună.

6. Silește-te după putere să fii la Sfânta Biserică înainte de a începe slujba pentru a avea timp să te închini în liniște, să săruți Sfintele Icoane și să poți da din vreme și pomelnicul spre pomenire, căci, iată ce spune părintele Cleopa în acest sens:

7. Dacă preotul, îmbrăcat în veșminte, se află pe solee, în fața Sfântului Altar, rugându-se, nu-ți este îngăduit să te urci și tu pe solee și să-ți spui rugăciunile tale în timp ce preotul le spune pe cele care-i sunt rânduite.

8. Dacă din întâmplare ai sosit după începerea slujbei, apoi stai liniștit la locul tău, ca să nu faci tulburare și altora prin umblarea ta de colo până colo. Această sminteală este mai mare păcat decât binele ce vrei să-l faci. Pacea și desăvârșita liniște este de absolută trebuință.

9. Stând în Biserică nu privi în dreapta și în stânga, căci aceasta te sustrage de la gândirea la Dumnezeu.

10. Vorbirea în Biserică e un păcat foarte mare.

Nici tu nu te rogi și împiedici și pe altul să se roage, de aceea, starea ta în Biserică în loc să-ți fie spre folos și spre iertare, se va face ție spre păcat și osândă.

11. Urmărește cu mintea tot ce se citește și se cântă și repetă în minte, măcar rugăciunile cele mai însemnate.

12. Silește-te ca în timpul slujbei să nu te abați cu mintea la nimic pământesc, pentru ca măcar două ceasuri din săptămână, să trăiești și tu în adevărată reculegere și rugăciune.

13. Când te închini, fă semnul crucii complet și cu luare aminte. Făcând semnul Sfintei Cruci în batjocură, înseamnă că batjocorești pe Stăpânul ei, în numele Căruia te închini. Mai de folos e să faci cruce odată cum se cuvine, decât să fluturi de multe ori cu mâna fără să știi nici tu, nici alții, ce voiești să faci. Prin aceasta vei stârni râsul celor ce te văd, făcând sminteală altora și ție îți va fi spre păcat.

14. Ascultă cu luare aminte toată slujba până la sfârșit. Numai așa ți-ai făcut datoria deplină către sufletul tău. După cum dai hrană

îndestulată corpului tău toată săptămâna, dă și sufletului tău măcar odată să se sature de cuvântul lui Dumnezeu Cel dătător de viață.

15. Sfânta Evaghelie, Apostolul și Cazania sau predica, ascultă-le cu luare aminte în așa fel, încât să poți spune și tu altora despre folosul și învățătura ce ai aflat din cuprinsul lor.

16. Când se împarte Sfânta Anaforă, închină-te și pe la Sfintele Icoane cu toată credința și smerenia cuvenită.

17. Când te închini în fața icoanelor, sărută picioarele la icoana Mântuitorului, mâinile la icoana Maicii Domnului și fața la icoanele sfinților.

18. Plecând din Biserică mergi întins acasă, ferindu-te a te abate pe la cârciumi sau locuri unde se spun vorbe deșarte.

19. După ce stai la masă și te odihnești puțin, citește cărți moral-religioase, meditează și te roagă. Povățuiește-i pe toți ai tăi spre cele sufletești.

20. Dacă ai de unde, cercetează și bucură pe săraci prin milostenie, cu bucate, cu haine, cu bani și din toate darurile ce ți-a dat ție bunul Dumnezeu. Asemenea și cu cuvinte bune povățuiește pe cei neștiutori pe calea Domnului.

21. Dacă vei serba Duminicile și sărbătorile în acest fel, apoi vei avea pe Dumnezeu cu tine, îți va ajuta și se vor binecuvânta lucrările tale și te va bucura în toată viața ta cu îndestulare, cu sănătate și cu tot binele.

22. Dacă vei petrece viața ta așa, creștinește, la sfârșitul vieții tale vei dobândi și fericirea cea veșnică, cerească, deplină, pe care Dumnezeu a pregătit-o tuturor celor ce-L ascultă pe Dânsul.

BIBLIOGRAFIE: *Biblia*, E.I.B.M., București, 1994; www.sfaturiortodoxe.fx.ro; <http://news.securityorg.net>; *Jurnalul Național*, 25.01.2001; *Ziarul Săptămâna*, 18-24.11.2002; *Ziarul Cotidianul*, 24-31.12.2001; *Dicționar de expresii și locuțiuni românești* - Editura Științifică, București, 1969; *Dicționar de mitologie generală* - Editura Albatros, București, 1983; *Dicționar de cuvinte și expresii, citate celebre* - Editura Vestala, București, 1995; *Creștinul ortodox în lumea televizorului și a internetului* - Editura Panaghia; *Ziarul Dracula*, 34, miercuri, 10 septembrie, pag. 12-13; *Ne vorbește Părintele Cleopa* - Vol. 7, pag. 68.

CUVÂNT CĂTRE CREȘTINII ORTODOCȘI DESPRE **TAINA SFINTEI** **SPOVEDANII**

Subiți credincioși,

Dumnezeu l-a creat pe om „După chipul și asemănarea Sa“ (Facerea 1:27). L-a creat cu suflet nemuritor, așa cum El, Dumnezeu, este nemuritor. *Prin căderea sa, Adam nu a pierdut tot harul lui Dumnezeu căci a căzut prin ispita diavolului.* Astfel că *harul și arvuna mântuirii au rămas în om, și numai celui ce se leapădă de Dumnezeu, i se ia harul Duhului Sfânt.*

Să nu uităm niciodată un lucru: **HRISTOS NE VA CERE SOCOTEALE DE TOATE VÂRSTELE**, căci, chiar și grădinarului îi place „*floarea sau roada timpurie*“. De aceea, fericit este acela care se pregătește din tinerețe să stea înaintea Judecătorului Suprem.

DE UNDE VINE DENUMIREA DE POCĂINȚĂ?

POCĂINȚĂ - a se pocăi - în limba greacă se spune **METANOIA**, iar în limba latină - **PENITENȚĂ**, înseamnă și părere de rău, o dată cu făgăduința de îndreptare pentru păcatele și greșelile săvârșite.

DAR, CE ESTE DE FAPT SPOVEDANIA?

Spovedania este una din cele șapte Sfinte Taine ale Bisericii Ortodoxe și constă în mărturisirea păcatelor la preotul duhovnic, **cu sinceritate și cu căință**. Spovedania este o Taină Sfântă care se săvârșește de Însuși Hristos, în Duhul Sfânt, prin episcopii și preoții ortodocși. Prin spovedanie, credinciosul primește iertarea păcatelor săvârșite după botez și împăcarea cu Dumnezeu și cu comunitatea liturgică al cărei membru este. Dacă Iisus Hristos nu ne-ar fi lăsat

Privind în natură ne-am putea închipui că așa arată în fața lui Dumnezeu un om care nu s-a spovedit de „amar de ani“ sau niciodată în viață. Povara păcatelor nu-i ușor de dus. Ele deformează și trupul și sufletul... Și totuși: **„Dacă ne mărturisim păcatele noastre, credincios este El (Dumnezeu) și drept ca să ne ierte păcatele”** (1 Ioan 1:9).

Ne-am putea închipui că așa arată un om după ce s-a spovedit. Verticalitatea spirituală o dă curățenia sufletului. Cât de ușor se ridică un arbore drept spre lumina soarelui, tot așa de ușor se va ridica și dreptul la slava lui Dumnezeu, și la fel și cel ce s-a ușurat de greutatea păcatelor prin Taina Sfintei Spovedanii.

această Taină a Spovedaniei, cu toții ne-am fi dus în iad.

SPOVEDANIA este „**Mâna lui Dumnezeu**“ care ridică din păcate, și de aceea se mai numește și „**al doilea botez**“. Mulți oameni nici nu știu ce este păcatul, ba chiar spun plini de sine: „**Părinte eu nu am nici un păcat!**“. Și de fapt, păcatul este o realitate și încă una centrală a existenței umane. Cea mai mare greșală este aceea de a ignora păcatul, de a nu-l băga în seamă sau și mai grav, de a afirma că n-am păcătuit.

Imaginea de față ne arată, în mod foarte sugestiv, cum îngerul pe care fiecare dintre noi l-am primit de la Dumnezeu, prin Taina Sfântului Botez, ne îndeamnă să mergem la Sfânta Biserică pentru a ne mărturisi fără rușine, toate păcatele, la un preot duhovnic. În același timp, diavolul „ne trage de mânecă” să nu mergem la spovedanie. Șerpii care se văd în cale închipuiesc păcatele noastre nemărturisite.

Iată ce scrie în Biblie: **„DACĂ ZICEM CĂ PĂCAT NU AVEM, NE AMĂGIM PE NOI ÎNSINE ȘI ADEVĂRUL NU ESTE ÎNTRU NOI. DACĂ ZICEM CĂ N-AM PĂCĂTUIT, ÎL FACEM MINCINOS ȘI CUVÂNTUL LUI NU ESTE ÎNTRU NOI”** (1 Ioan 1: 8 - 10).

ESTE ADEVĂRAT CĂ DUMNEZEU A CERUT PRIMEI FAMILII DIN RAI POCĂINȚĂ?

Da, este adevărat că Dumnezeu a cerut spovedanie lui Adam și Evei în Rai; atunci când, după ce au greșit, i-a luat la întrebări: „Adame, unde ești?; „Cine ți-a spus că ești gol?; „Eva, pentru ce ai făcut aceasta?“. Și pe Cain îl întreabă Dumnezeu: „Unde este fratele tău?“, „Ce ai făcut?“. Dumnezeu voia, după cum ușor se poate vedea, să-l facă să-și mărturisească păcatul.

ÎN VECHIUL TESTAMENT A EXISTAT POCĂINȚA?

Da. Pocăința își are începuturile încă din Vechiul Testament: **„Și va mărturisi păcatul său, care a păcătuit. Și va aduce Domnului pentru cele ce a greșit o mieluşea din oi, jertfă pentru păcat, și se va ruga preotul pentru păcatul ce a săvârșit**

IATĂ, DUPĂ FIECARE PĂCAT PE CARE-L MĂRTURISEȘTE CREȘTINUL ORTODOX, ÎI CADE CÂTE UN ȘARPE DIN GURĂ (ȘARPELE FIIND SIMBOLUL PĂCATULUI, DE LA CĂDEREA DIN RAI), CEEA CE ÎNSEAMNĂ CĂ, LA A DOUA VENIRE, MÂNTUITORUL NU-L VA ÎNTREBA DE TOATE PĂCATELE MĂRTURISITE SUB EPITRAHIL, ÎN TAINA SFINTEI SPOVEDANII.

și se va ierta păcatul” (Levitic 5:5 - 19). Deci, trebuie să remarcăm cu luare aminte că și în Vechiul Testament, tot preotul era intermediarul, adică cel ce mijlocea către Dumnezeu pentru iertarea păcatului. Găsim, de asemenea, și la proorocul Iezechiel versetele următoare: **„DE ACEEA VĂ VOI JUDECA PE VOI DIN CASA LUI ISRAEL, PE FIECARE DUPĂ CĂILE SALE, ZICE DOMNUL DUMNEZEU; POCĂIȚI-VĂ ȘI VĂ ÎNTOARCEȚI DE LA TOATE NELEGIUIRILE VOASTRE, CĂ NECREDINȚA SĂ NU VĂ FIE PIEDICĂ. LEPĂDAȚI DE LA VOI TOATE PĂCATELE VOASTRE CU CARE AȚI GREȘIT ȘI VĂ FACETI O INIMĂ NOUĂ ȘI UN DUH NOU. DE CE SĂ MURIȚI VOI, CASA LUI ISRAEL? CĂCI EU NU VOIESC MOARTEA PĂCĂTOSULUI, ZICE DOMNUL DUMNEZEU; ÎNTOARCEȚI-VĂ DECI, ȘI TRĂIȚI!”** (Iezechiel 18:30 - 32).

DE CINE, ȘI CÂND A FOST INSTITUITĂ POCĂINȚA SAU SPOVEDANIA CA SFÂNTĂ TAINĂ?

Ca Sfântă Taină, POCĂINȚA a fost instituită de însuși Mântuitorul Iisus Hristos, Care, venind de la râul Iordan, își începe misiunea Sa prin îndemn la pocăință, atunci când rostește prima

Sa predică: „**POCĂIȚI-VĂ CĂ S-A APROPIAT ÎMPĂRĂȚIA CERURILOR**” (Matei 4: 17). Și, de fapt, același îndemn îl rostise Și Sfântul Ioan Botezătorul: „**POCĂIȚI-VĂ CĂ S-A APROPIAT ÎMPĂRĂȚIA CERURILOR**” (Matei 3:2). Iisus Hristos le făgăduiește Apostolilor această putere de a ierta păcatele oamenilor, așa cum rezultă cât se poate de clar din versetele următoare: „**ȘI-ȚI VOI DA ȚIE CHEILE ÎMPĂRĂȚIEI CERURILOR, ȘI ORICE VEI LEGA PE PĂMÂNT VA FI LEGAT ȘI-N CERURI, ȘI ORICE VEI DEZLEGA PE PĂMÂNT VA FI DEZLEGAT ȘI-N CERURI**” (Matei 16: 19).

Sau, așa cum rezultă din alt verset: „**ADEVĂRAT GRĂIESC VOUĂ: ORICÂTE VEȚI LEGA PE PĂMÂNT VOR FI LEGATE ȘI-N CER, ȘI ORICÂTE VEȚI DEZLEGA PE PĂMÂNT VOR FI DEZLEGATE ȘI ÎN CER**” (Matei 18: 18).

Dacă din cele două versete de mai sus rezultă făgăduința de a ierta, puterea pentru a săvârși această Sfântă Taină le este încredințată efectiv Sfinților Apostoli, a treia zi după Înviere, când Iisus Hristos, intrând prin ușile încuiate le spune: „**PACE VOUĂ ! PRECUM M-A TRIMIS PE MINE TATĂL, VĂ TRIMIT ȘI EU PE VOI**” (Ioan 20: 21).

lubiți credincioși, să fim foarte atenți la cuvântul **VOI** căci prin el Mântuitorul se referă la **APOSTOLI, EPISCOPI ȘI PREOȚI** și nicidecum la cei care umblă prin tramvaie, trenuri, prin parcuri, pe scările blocurilor și vor să ne rătăcească de la dreapta credință - **ORTODOXIA**.

„**ȘI, ZICÂND ACESTEA, A SUFLAT ASUPRA LOR ȘI LE-A ZIS: LUAȚI DUH SFÂNT**” (Ioan 20: 22). De aici se poate vedea că **ȘI PREOȚII** au harul Duhului Sfânt, prin hirotonie. Avem vreo dovadă că preoții au harul Duhului Sfânt? **DA!** Avem apa sfințită de la BOBOTEAZĂ, care nu se mai strică niciodată!

„**CĂRORA VEȚI IERTA PĂCATELE, LE VOR FI IERTATE ȘI CĂRORA LE VEȚI ȚINE, VOR FI ȚINUTE**” (Ioan 20: 23). Mântuitorul a spus deci Apostolilor „**VEȚI IERTA**” și nu a zis **VOI IERTA**. Acest „**VEȚI**” este un plural și se referă la **APOSTOLI,**

EPISCOPI ȘI PREOȚI. Sfinții Apostoli s-au înălțat la cer, dar au lăsat pe episcopi și preoți ca urmași ai lor. Deci, **PĂCATELE LE IARTĂ IISUS HRISTOS PRIN PREOȚI ÎN DUHUL SFÂNT!**

ÎN LEGEA LUI MOISE, EXISTA POCĂINȚĂ PENTRU PĂCĂTOS?

În legea dată evreilor nu exista pocăință pentru păcătos, răsplătindu-se cu moartea pentru moarte. Și, scoțându-se ucigașul chiar de la altar pentru a fi omorât ... „**VIAȚĂ PENTRU VIAȚĂ, OCHI PENTRU OCHI, DINTE PENTRU DINTE, MÂNĂ PENTRU MÂNĂ, PICIOR PENTRU PICIOR, ARSURĂ PENTRU ARSURĂ, UMFLĂTURĂ PENTRU UMFLĂTURĂ**” (Ieșirea 21:12-25).

Cine purta pe el o povară sâmbăta, sau făcea vreo lucrare, chiar de s-ar fi căit și ar fi promis că nu mai face, nu era iertat și trebuia să moară. Cine ar fi făcut foc în casă sâmbăta, trebuia să moară (Ieșirea 31:18). Dacă curvea cineva, negreșit trebuia omorât (Levitic 20: 10 - 21).

Pe când, în legea cea nouă a lui Hristos, în Sfânta Evanghelie, nu este tot așa. Aici se spune:

- ♦ „Pocăiți-vă, căci s-a apropiat împărăția cerurilor” (Matei 4:17);
- ♦ „Faceți deci roadă, vrednică de pocăință” (Matei 3:8);
- ♦ „Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie” (Marcu 1:15);
- ♦ „Hristos este sfârșitul legii” (Romani 10:4).

CUM TREBUIE SĂ NE PREGĂTIM PENTRU SPOVEDANIE ?

Mai întâi, trebuie să ne cercetăm cugetul, să ne facem un examen al conștiinței. Trebuie să ne procurăm un îndreptar de spovedanie și cu o coală albă în față să cercetăm fiecare din cele 500 de păcate scrise acolo. Pe care le-am făcut, le scriem pe această hârtie, o băgăm în buzunar și după ce am postit cel puțin trei zile, ne alegem un preot duhovnic, căruia în timpul spovedaniei îi citim păcatele scrise pe hârtie. La ieșirea din Biserică ardem hârtia pe care ne scrisesem păcatele. Acest preot duhovnic este o „**călăuză în drumul către Hristos**”. Astăzi toată lumea vorbește de doctor de familie și de avocat de familie, dar de **PREOT DE FAMILIE** nu vorbește aproape nimeni! Or, preotul este

și el foarte important, pentru că în cele trei mari momente cruciale ale vieții noastre: botez, cununie, înmormântare, el trebuie să fie lângă noi.

Să nu ne fie rușine să mărturisim păcatele noastre, căci diavolul ne ia rușinea când păcătuim și ne-o dă când vrem să ne spovedim. Deci, să nu ne fie nicidecum rușine și să mărturisim tot, să aruncăm afară din noi mizeria păcatelor, căci dacă mințim sau ascundem vreun păcat la spovedanie, păcatele nemărturisite, îndoite le vom avea pe suflet, cu greutatea, durerea, și muștrarea lor: **„NU-ȚI FIE RUȘINE A-ȚI MĂRTURISI PĂCATELE”** (Sirah 4:28). Să nu spunem în scaunul mărturisirii că nu avem păcate, aducându-ne aminte de cuvintele Sfântului Ioan Evanghelistul care zice: **„DACĂ ZICEM CĂ PĂCAT NU AVEM, NE AMĂGIM PE NOI ÎNSINE ȘI ADEVĂRUL NU ESTE ÎNTRU NOI. DACĂ MĂRTURISIM PĂCATELE NOASTRE, CREDINCIOS ESTE (DUMNEZEU) ȘI DREPT, CA SĂ NE IERTE PĂCATELE ȘI SĂ NE CURĂȚEASCĂ DE TOATĂ NEDREPTATEA”** (1 Ioan 1:8-9). Să nu uităm că Sfântul Apostol Pavel se socotește: **„CEL DINTĂI DINTRE PĂCĂTOȘI”** (1 Timotei 1:15), iar Sfântul Iacob zice: **„TOȚI GREȘIM MULȚ”** (Iacob 3:2). Așa cum lenjeria se spală cu detergent, tot așa și sufletul nostru trebuie spălat, dar nu cu detergent, nu la mașina de spălat, ci prin spovedanie la un **PREOT - DUHOVNIC**.

DAR DUPĂ SPOVEDANIE CUM TREBUIE SĂ NE PURTĂM?

Mai întâi, trebuie să ne împlinim cu bucurie și fără întârziere canonul de pocăință, certarea părintească pe care ne-a dat-o duhovnicul pentru ispășirea păcatelor și îndreptarea sufletului.

Zaheu vameșul și-a răscumpărat păcatele prin ajutorarea săracilor și despăgubirea celor pe care i-a nedreptățit (Luca 19:8); **vrăjitorii din Efes** își ard cărțile (Fapte 19: 17-19), **păcătosul din Corint** după ce mai întâi este dat afară din Biserică (1 Corinteni 5:5), se îndreptează (2 Corinteni 2:6-11). Cele mai obișnuite canoane de pocăință sunt: rugăciunile de iertare și de pocăință, posturi, metanii, citire din cărțile sfinte, dăruiri, oprire de la Sfânta împărtășanie, sfătuiri, despăgubiri, milostenii, etc. Se mai cere de la cel spovedit: fugă de pricinile

păcatelor, paza poruncilor și peste tot să arate roade de îndreptare **„FACEȚI ROADE VREDNICE DE POCĂINȚĂ”** (Luca 3:8) Roadele acestea se arată în omorârea păcatului, în urmarea virtuților și a faptelor bune: **„NOI CARE AM MURIT PĂCATULUI, CUM VOM MAI TRĂI ÎN PĂCAT?”** (Romani 6:2).

DAR DE CÂTE ORI TREBUIE SĂ NE SPOVEDIM PE AN?

Tot creștinul trebuie să știe că este dator să se spovedească, așa cum învață a patra poruncă a Bisericii: **CEL PUȚIN** de patru ori pe an, în cele patru posturi, sau **CEL PUȚIN** o dată pe an cei plecați din țară și care nu au în preajmă o Biserică Ortodoxă. Dacă cineva este bolnav, să se spovedească cât mai des și cât mai grabnic, ca să-și curețe și să-și înnoiască neîncetat **„haina sufletului”**.

CULTELE RELIGIOASE NE REPROȘEAZĂ CĂ IERTAREA PĂCATELOR VINDE DIRECT DE LA DUMNEZEU ȘI NU PRIN MIJLOCIREA PREOȚILOR

Răspuns: Textele aduse ca argument, ca acela cu iertarea slăbănogului din Capernaum, femeia păcătoasă, tâlharul de pe cruce etc, nu au nimic de a face cu Taina Pocăinței și cu mărturisirea la preot căci era pe vremea când Mântuitorul nu instituise încă Taina Pocăinței, și apoi fiind chiar Hristos de față, El însuși făcea dezlegările de păcate.

CULTELE RELIGIOASE NE REPROȘEAZĂ CĂ, MĂRTURISIREA TREBUIE FĂCUTĂ DIRECT LUI DUMNEZEU ȘI NU PREOȚILOR

Răspuns: Într-adevăr, în Vechiul Testament mărturisirea se făcea direct lui Dumnezeu, căci nu se putea face în altă formă, pentru că mărturisirea aceea era numai o pocăință și nu o Sfântă Taină. Preoții nu primiseră de la Dumnezeu puterea de a lega și a dezlega păcatele oamenilor, așa cum s-a întâmplat în Noul Testament, după Învierea Domnului.

Cu toate acestea, chiar și în Vechiul Testament se întâlnesc

cazuri când mărturisirea păcatelor nu s-a făcut direct lui Dumnezeu. Așa de pildă, însuși Psalmistul David s-a mărturisit lui Natan proorocul (2Regi 12:13), iar Aaron s-a mărturisit cu căință lui Moise, și nu direct lui Dumnezeu (Numeri 3:11-12). Iată că, și în Vechiul Testament a existat posibilitatea mărturisirii indirecte.

CULTELE RELIGIOASE NE REPROȘEAZĂ CĂ, MĂRTURISIREA PĂCATELOR ÎN POCĂINȚĂ NU TREBUIE FĂCUTĂ PREOTULUI, CI CELORLALȚI CREDINCIOȘI, DUPĂ CUVINTELE SCRIPTURII „MĂRTURISIȚI-VĂ UNUL ALTUIA PĂCATELE ȘI VĂ RUGAȚI UNUL PENTRU ALTUL” (Iacov 5:16).

Răspuns: Numai cei ce au darul preoției pot săvârși această Taină, pentru că numai apostolilor și, prin ei, urmașilor și ajutătorilor lor, care au darul preoției, le-a încredințat Mîntuitorul puterea și dreptul de a ierta păcatele, de a lega și dezlega (Matei 16:19). Iar cuvintele „**UNUL ALTUIA**” din reproșul cultelor înseamnă credinciosul care mărturisește și preotul care primește pocăința. Și, fiindcă și preoții se spovedesc, aceste cuvinte „**unul altuia**” mai înseamnă și mărturisirea unui preot, la preotul lui duhovnic, care-i primește pocăința. Când marele Apostol Pavel a predicat Evanghelia lui Hristos în Efes, vedem că: „**mulți dintre cei ce crezuseră, veneau să se mărturisească și să spună faptele lor**” (Faptele Apostolilor 19:18). **DAR UNDE VENEAU, DECÂT NUMAI LA MARELE APOSTOL PAVEL, SPRE A LE ÎMPĂRTĂȘI IERTAREA PĂCATELOR?** Fiindcă numai Apostolii lui Hristos au luat o putere ca aceasta, de a lega sau dezlega păcatele oamenilor. Ca dovadă, Sfântul Apostol Pavel în prima epistolă către Corinteni îl excomunică pe incestuos, iar în cea de-a doua epistolă către Corinteni îl iartă, apoi tot el a dat satanei pe Imeneu și pe Alexandru (1Timotei 1:20), ca și alții să se învețe să nu hulească.

LA DREAPTA JUDECATĂ A LUI HRISTOS SE VA VEDEA CINE A AVUT PUTEREA PE PĂMÂNT DE A LEGA ȘI DEZLEGA PĂCATELE OAMENILOR, DAR, PENTRU CEI ÎNȘELAȚI VA FI PREA TÂRZIU !

CULTELE RELIGIOASE NE REPROȘEAZĂ CĂ PREOȚII NU POT IERTA PĂCATELE CĂCI SCRIS ESTE „CINE POATE SĂ IERTE PĂCATELE DECÂT NUMAI UNUL DUMNEZEU”

(Luca 5:21).

Răspuns: Este adevărat că numai Dumnezeu poate ierta păcatele. Dar, în însăși Taina Spovedaniei, nu preotul este cel care iartă păcatele ci tot Dumnezeu, dar prin mijlocirea preotului. Noi spunem cât se poate de clar că: **PĂCATELE LE IARTĂ HRISTOS PRIN PREOT ÎN DUHUL SFÂNT**. Dumnezeu este Izvorul și Stăpânul Darului, al puterii de a ierta păcatele, preotul fiind numai un „**administrator**” al acestui dar. Este adevărat că preoții fiind oameni pot avea și ei umbre sau scăderi în viață, dar am spus deja că, în taina Pocăinței sau a Spovedaniei, nu preotul iartă prin puterea sa păcatele celui ce se spovedește, ci tot harul lui Dumnezeu. Preotul, chiar păcătos fiind, poate avea acest dar, căci, și Sfântul Apostol Petru a fost păcătos fiindcă s-a lepădat de Domnul și învățătorul său, și totuși, a primit acest dar. Deci, preotul deasupra păcatelor sale, de care va răspunde însuși, are în el darul pe care l-a primit prin Taina Preoției de a lega și dezlega păcatele.

ÎN IMAGINE SE VEDE CUM, OMUL CARE ȘI-A MĂRTURISIT TOATE PĂCATELE LA DUHOVNIC, ESTE ÎNCUNUNAT DE ÎNGERUL PĂZITOR CU „**CUNUNA IERTĂRII**”. AȘA ȘI NOI SĂ NE MĂRTURISIM TOATE PĂCATELE NOASTRE, ȘI SĂ NU UITĂM CĂ: „**DIAVOLUL NE IA RUȘINEA CÂND PĂCĂTUIM, ȘI NE-O ADUCE CÂND VREM SĂ NE SPOVEDIM**”.

Subiți credincioși,

Istoria ne mărturisește că, totdeauna omul și-a dat seama de răutatea păcatului și a încercat felurite mijloace pentru a scăpa de păcat, și în același timp pentru a se împăca cu Dumnezeu. Astfel, unii se biciuiau până la sânge, alții se îmbrăcau în sac și-și puneau cenușă în cap, petrecând în plâns, post și rugăciune, alții aduceau jertfe de animale, alții mărturiseau păcatele în public, alții le scriau pe hârtii și apoi le aruncau pe ape curgătoare spre a se duce și ele cu apele. *Deci, se vede cât de mult au simțit oamenii nevoia de a-și descărca sufletul de povara păcatelor, cu alte cuvinte, de a se spovedi.*

Această necesitate firească a spovedaniei este vizibilă și azi. Unii, nu pot muri până nu-și destăinuie o crimă, sau altă faptă rea care le apasă conștiința. Alții nu pot mânca sau bea în liniște fără această descărcare, căci, după o faptă rea, muștrările conștiinței aduc pe om mai aproape de Dumnezeu, de „**ochiul neadormit al lui Dumnezeu**” care vede și știe totul. Unii, deznădăjduiți, se sinucid crezând că în moarte este singura scăpare. Ei sunt cei mai rătăciți, deoarece prin moarte, în loc să se depărteze de pedeapsa lui Dumnezeu, se apropie mai mult de ea, „își taie singuri creanga de sub picioare”, pentru că au pierdut orice prilej sau vreme de pocăință, sinuciderea fiind un păcat împotriva Duhului Sfânt, păcat care nu se iartă în vecii vecilor (Marcu 3:28-29).

În încheiere,

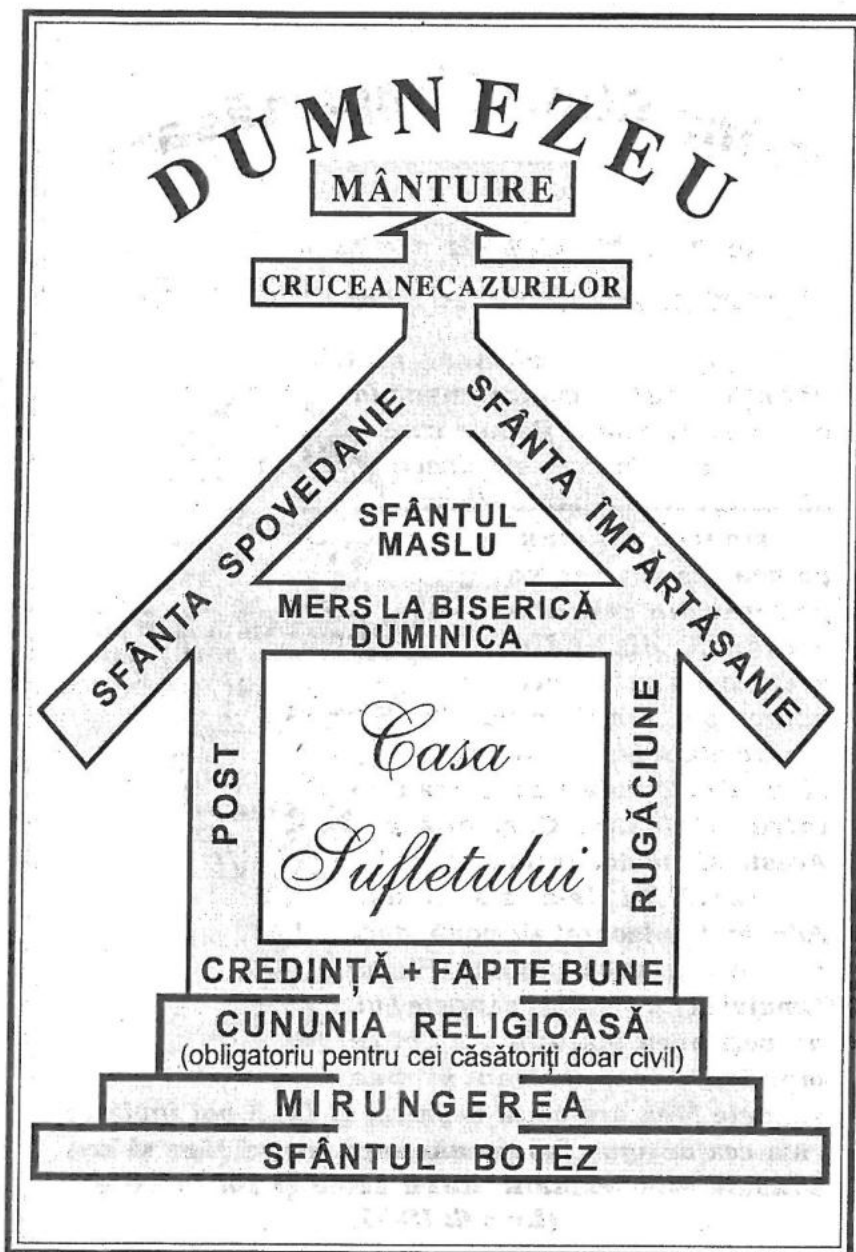
Trebuie să ne spovedim cel puțin de patru ori pe an, în cele patru posturi mare ale anului, sau ori de câte ori ne-o cere conștiința. Și pe cei din familia noastră să-i îndemnăm la fel, pe cei cunoscuți, iar când cineva este pe patul de moarte, să alergăm mai întâi la preot și apoi la doctor. Chiar dacă, cei pe care îi vom îndemna să se spovedească refuză pe moment, să nu uităm următoarele: **CUVINTELE DĂINUIESC MAI MULT DECÂT STATUILE, CUVINTELE DETERMINĂ ACȚIUNI.** Așadar mai devreme sau mai târziu, cu ajutorul lui Dumnezeu, se vor spovedi și ei.

Taina Sfintei Împărtășanii

*Tar despre Sfânta Taină a
Împărtășaniei iată ce ne spune Iisus Hristos:*

„Eu sunt pâinea vieții.
Părinții voștri au mâncat mană în
pustie și au murit. Pâinea care
se coboară din cer este aceea
din care, dacă mănâncă cineva,
nu moare. Eu sunt
pâinea cea vie care s-a
pogorât din cer. Cine
mănâncă din pâinea
aceasta viu va fi în veci. Iar
pâinea pe care Eu o voi da
pentru viața lumii este trupul
Meu. Deci, iudeii se certau
între ei zicând: Cum poate
Acesta să ne dea trupul Lui să-L
mâncăm? Și le-a zis Iisus:
Adevărat, adevărat zic vouă, dacă
nu veți mânca trupul Fiului
Omului și nu veți bea sângele Lui,
nu veți avea viață în voi. Cel ce
mănâncă trupul Meu și bea
sângele Meu are viață veșnică, și Eu îl voi învia în
ziua cea de apoi. Cel ce mănâncă trupul Meu și bea
sângele Meu rămâne întru Mine și Eu întru el”
(Ioan 6: 19-57).

Iubiți credincioși, și acum, după ce am înțeles că trebuie să ne spovedim și să ne împărtășim cel puțin de patru ori pe an, să studiem împreună patru aspecte particulare ale acestei probleme:

1. EXISTĂ CREDINCIOȘI, CARE NU S-AU SPOVEDIT ȘI NU S-AU ÎMPĂRTĂȘIT NICIODATĂ ÎN VIAȚĂ (LA FEL DE GRAV: UNII DIN COPILĂRIE SAU ALȚII DE LA NUNTĂ).

Aici se încadrează acei creștini care postesc, se roagă, merg la Biserică în fiecare Duminică, dar care nu s-au spovedit și nu s-au împărtășit niciodată. Este ca și cum ar face cineva liceul dar nu și-ar lua bacalaureatul, ca și cum ar termina cineva o facultate dar nu și-ar lua licența (nu-i va recunoaște nimeni studiile), sau mai clar, ca și când ar fi făcut cineva școala de șoferi și n-ar avea carnet. Dacă l-ar prinde poliția i-ar cere carnetul, și nu adeverință că a terminat școala. Polițistul i-ar zice: „Nu mă interesează școala și adeverința, eu vreau să văd carnetul, iar dacă nu-l aveți vă întocmesc dosar penal”. Așa va fi și cu noi dacă vom spune: Doamne, am crezut, am postit, ne-am rugat, am fost la Biserică, dar nu ne-am spovedit și nu ne-am împărtășit niciodată (sau din copilărie)... nu ne vom mântui sufletele!

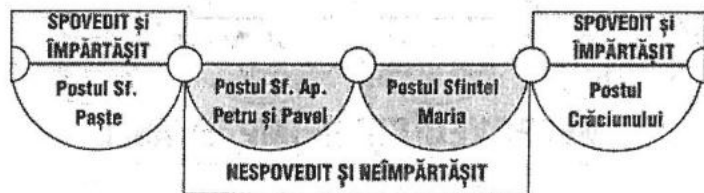
2. EXISTĂ O FOARTE MARE PARTE DIN CREDINCIOȘI CARE SE SPOVEDESC ȘI SE ÎMPĂRTĂȘESC O SINGURĂ DATĂ PE AN.

În imaginea de mai sus creștinul s-a spovedit în Postul Paștelui,

dar în celelalte trei posturi nu. Și acum o întrebare: ce atârnă mai greu un sfert (*păcate iertate*), sau trei sferturi (*păcate neiertate*)? Este clar că trei sferturi atârnă mai greu și ne trag la osândă! Deci, cu așa puțină spovedanie nu ne putem mântui sufletele!

3. EXISTĂ O MARE PARTE DIN CREDINCIOȘI CARE SE SPOVEDESC ȘI SE ÎMPĂRTĂȘESC DE NUMAI DOGĂ ORI PE AN.

În imaginea de mai sus, creștinul se spovedește și se împărtășește în Postul Paștelui și în Postul Crăciunului, deci jumătate de an are păcatele iertate și jumătate neiertate. Dacă ne spovedim zece ani în acest fel ne rămân cinci ani întregi fără să ne fi spovedit deloc ($10 \times 1/2 = 5$). Dacă ne spovedim 80 de ani în acest fel ne rămân 40 de ani fără să ne fi spovedit deloc și în felul acesta nu ne va ierta Dumnezeu pentru că de fapt: **„Mîntuirea este darul lui Dumnezeu”** (Efeseni 2:8).

4. EXISTĂ O ALTĂ PARTE DIN CREDINCIOȘI CARE SE SPOVEDESC ȘI SE ÎMPĂRTĂȘESC, DAR, CŪ O LIPSĂ: POSTUL SFÎNȚILOR APOSTOLI PETRU ȘI PAVEL.

Dacă tot s-a spovedit și s-a împărtășit în trei posturi ale anului, s-o facă și în cel de-al patrulea post, ca să fie așa cum ar trebui (*conform cu porunca a patra bisericească*), astfel își periclitează mântuirea!

Cuvânt înainte

„Când ridicați mâinile voastre către Mine, Eu (Dumnezeu) îmi întorc ochii în altă parte, și când înmulțiți rugăciunile voastre, nu le ascult. Măinile voastre sunt pline de sânge; spălați-vă, curățați-vă! Nu mai faceți rău înaintea ochilor Mei. Încetați odată!” (Isaia 1:15 - 16).

Iată cuvintele prin care Duhul Sfânt ne descoperă de ce atunci când ne rugăm nu suntem ascultați de către Dumnezeu. Nu suntem ascultați, fiindcă suntem plini de patimi, de păcate. Dar Dumnezeu ne arată și calea pe care o avem de urmat: **„spălați-vă, curățiți-vă!”**

Spovedania, această **„baie”**, de care avem cu toții nevoie, nu este o baie obișnuită cu apă și săpun, ci o baie a sufletului, cu lacrimi, cu părere de rău pentru păcatele făcute, și cu hotărâre de a nu mai greși. Este un **„al doilea botez”**, mai greu decât cel dintâi, dar absolut necesar pentru mântuirea noastră.

Din nefericire, la această baie curățitoare de păcate, la mărturisire, puțini sunt cei care vin pregătiți, adică cu cuvenita cercetare a cugetului și a păcatelor, cu hotărârea de a nu mai păcătui, de a face canonul cuvenit, ci se spovedesc numai din obișnuință, fiindcă vin Paștile sau Crăciunul, fără să știe ce este spovedania, cum se face, și ce pregătire prealabilă ar fi necesară. Și ce este mai grav, unii nu s-au spovedit de când erau copii, sau de la căsătorie; alții amână mărturisirea la bătrânețe, motivând că acum nu pot posti, nu au timp să meargă la Biserică, sunt tineri, au

serviciu, familie, trebuie să-și trăiască viața, nu sunt prea păcătoși, uitând ce zice Sfânta Scriptură: „**Nebune, în noaptea aceasta vor cere de la tine sufletul tău**“, (Luca 12:20) și: „**în ce te va găsi moartea, în aceea vei fi judecat**“.

Mai există o categorie de „**creștini**“ care, fiind crescuți și educați în spiritul doctrinei materialist-atee, nu știu absolut nimic despre această Sfântă Taină a împăcării omului cu Dumnezeu, sau știu ceea ce au auzit din defăimările, criticile și din propaganda antiortodoxă dusă nu numai în trecut, ci chiar și în prezent. Pentru aceștia, cultul ortodox se rezumă la câteva sărbători mai mari (Paștile, Crăciunul, Sărbătorile Sfinților al căror nume îl poartă, Botezul, Căsătoria), care se sfârșesc cu mese și petreceri păgâne, acestea fiind de fapt motivele pentru care le țin. Cunoscând această stare a creștinului de azi, am pornit de la adunarea unor învățături și Canoane (Legi) ale Bisericii care, deși pot să apară învechite, prea greu de împlinit, credem că vor fi spre folos și călăuză celor care doresc să se mântuiască.

Rugăciune înainte de mărturisire

Doamne Dumnezeul nostru, Cel bogat întru milă și necuprins întru îndurări, Carele singur ești din fire fără de păcat și pentru noi, fără de păcat, Te-ai făcut om, ascultă în ceasul acesta dureroasa mea rugăciune, că sărac și lipsit sunt eu de fapte bune, și inima mea s-a tulburat întru mine; că Tu, Doamne, Împărate al cerului și al pământului, știi că toată tinerețea mea în păcate o am cheltuit și, umblând după poftele trupului meu, m-am făcut cu totul bucurie dracilor, cu totul am urmat diavolului, tăvălindu-mă totdeauna în noroiul poftelor. Că întunecându-mi-se gândul din copilărie și până acum, niciodată nu am voit să fac voia Ta cea sfântă, ci cu totul robindu-mă poftelor care mă înconjoară m-am făcut de răs și batjocură dracilor, nicidecum în minte socotind că nesuferită este urgia îngrozirii Tale cea asupra păcătoșilor și gătită fiind gheena focului.

Din această pricină întru deznădăjduire căzând, și nicidecum întru simțire de întoarcere fiind, pustiu și gol de dragostea cea către Tine m-am făcut. Ce lucru drăcesc nu am lucrat? Ce faptă grozavă și înversunată nu am săvârșit cu covârșire și cu sânguință? Mintea cu totul mi-am întinat, prin cugete trupești; trupul mi-am spurcat, prin amestecări; duhul cu totul mi l-am pângărit cu învoirea spre păcat. Toate măduarele ticălosului meu trup, a lucra și a sluji la păcate, le-am pornit. Și cine oare nu mă va plânge pe mine ticălosul? Cine nu mă va tângui pe mine osânditul? Pentru că eu singur, Stăpâne, mânia Ta o am întărit, eu singur urgia Ta asupra mea o am atârnat, eu singur răutatea înaintea Ta am făcut, întrecând și covârșind pe toți cei din veac păcătoși, fără de asemănare păcătuind, și fără de iertare.

Ci de vreme ce ești mult milostiv și mult îndurat, iubitorule de oameni, și aștepti întoarcerea oamenilor, iată și eu mă arunc pe sine-mi înaintea înfricoșatului și nesuferitului Tău divan, și ca și cum m-aș atinge de Preacuratele Tale picioare, dintru adâncul sufletului strig Ție: milostivește, Doamne, iartă-mă, îndură-Te, ajută neputinței mele; pleacă-Te nedumeririi mele, ia aminte la rugăciunea mea, și lacrimile mele să nu le treci cu vederea. Primește-mă pe mine, cela ce mă pocăiesc, și rătăcit fiind, întoarce-mă și, întorcându-mă, îmbrățișează-mă și mă iartă, căci mă rog. Pentru că nu ai pus pocăință dreptilor, nu ai pus iertare celor ce nu greșesc, ci ai pus pocăință asupra mea, a păcătosului, care spre întăritarea Ta am lucrat. Gol și descoperit stau înaintea Ta, cunoscătorule de inimi, Doamne, mărturisindu-mi păcatele mele, pentru că nu pot să caut și să văd înălțimea cerului, fiind împilat de greutatea păcatelor mele. Deci, luminează-mi ochii inimii mele și dă-mi mie umilință spre pocăință și zdrobire de inimă spre îndreptare, ca, având bună nădejde și deplină adevărire, să merg la lumea cea de acolo, lăudând și binecuvântând totdeauna Preasfânt numele Tău: al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh acum și pururea și în vecii vecilor.

Amin.

ÎNDREPTAR DE SPOVEDANIE

Subiți credincioși,

Luati o coală albă de hârtie, un pix, un stilou sau un creion și cercetând cu de-amănuntul toate păcatele pe care socotiți că le-ați făcut în viață scrieți-le pe hârtie și apoi alegeți-vă un preot duhovnic la care să vă mărturisiți păcatele (cu sinceritate și căință), citindu-le unul câte unul, căci făcând astfel „viu va fi sufletul dumneavoastră în vece”. Amin

Înainte de a începe să ne mărturisim păcatele ar trebui să spunem așa:

„Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu, Celui închinat în Sfânta Treime, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, înaintea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și Pururea Fecioarei Maria, înaintea tuturor îngerilor, a tuturor sfinților lui Dumnezeu și înaintea sfinției voastre, părinte duhovnic, că eu, păcătosul, în toată clipa și în tot ceasul am supărat pe Preabunul Dumnezeu cu păcatele și răutățile mele cele fără de număr”:

1. Am păcătuțit cu încrederea prea mare și nesocotită în Dumnezeu, zicând că El este milostiv și mă va ierta și pentru aceea pot să păcătuiesc mereu.
2. Mi-am pus în minte să păcătuiesc cât voi putea, zicând că mă voi pocăi la anul, la bătrânețe, pe patul morții. Am zis că dacă va voi Dumnezeu mă va mântui, iar dacă nu, mă va pierde.
3. M-am deznădăjduit de mila lui Dumnezeu, că tot nu mă va ierta, de aceea am păcătuțit mereu.
4. Mi-am pus în minte să mă sinucid și chiar am încercat să fac aceasta.
5. Am stat împotriva adevărului arătat și dovedit al Bisericii cuprins în Sfânta Scriptură, Sfânta Tradiție și istorie, motiv pentru care am întristat și alungat Duhul Sfânt de la mine.
6. Mi-am împietrit inima, neprimind și nepăzind cuvântul lui Dumnezeu, socotind Dumnezeieștile Scripturi mincinoase. Am avut gânduri de hulă împotriva lui Dumnezeu, a Maicii Domnului, a Sfinților sau a altor lucruri sfinte.
7. Am hulit faptele bune ale aproapelui; am invidiat pe aproapele pentru darul ce i l-a dat Dumnezeu.

8. Din răutate nu am dat învățătură despre credință (dacă am știut) celor neștiutori.
9. N-am vrut să aud vorbindu-se despre Dumnezeu, credință, religie.
10. Am zis că Dumnezeu e o născocire a preoților, că El nu există în realitate; că nu există suflet, nici îngeri, nici draci, nici judecată, nici înviere, nici rai și iad, nici altă viață viitoare; m-am lepădat de Dumnezeu cu cuvântul, cu gândul, chiar și în scris.
11. Am zis că Dumnezeu ne-a dat uitării, că nu se mai ocupă de noi.
12. Am crezut mai mult în calendar decât în învățătura Bisericii, ținând sărbătorile și posturile după calendarul vechi.
13. Am ținut calendarul vechi, nesocotind hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii. Am rebotezat și am recunecat pe cei ce au fost botezați și cununați de către preoții Bisericii care respectau noul calendar, zicând că acești preoți nu mai au Har.
14. M-am lepădat de unica și dreapta credință în Dumnezeu, cea ortodoxă, trecând la alte credințe eretice, sectare, schismatice sau filozofii (evrei, musulmani, budiști, baptiști, penticostali, adventiști, iehoviști, stiliști, catolici, protestanți, ateii etc.). Am practicat yoga, arte marțiale, bioenergie, parapsihologie, radiestezie, telepatie, hipnotism și alte asemenea acestora. Am îndemnat și pe alții la așa ceva.
15. Am luptat împreună cu potrivnicii Ortodoxiei la discreditarea preoților și a învățăturilor Bisericii; am făcut glume pe seama lor.
16. Am ucis cu voia sau fără de voia mea (Specificați ce ați ucis: oameni, animale, păsările, gâze...).
17. Am asuprit pe cei săraci, pe văduve și pe orfani; pe cei neputincioși sau lipsiți. Am oprit plata celor ce mi-au lucrat.
18. Am defăimat, batjocorit, bătut pe părinții mei trupești sau duhovnicești.
19. Am silit pe alții să păcătuiască sau i-am ajutat la păcat (la care anume); am luat apărarea celui ce păcătuia.
20. Nu am muștrat păcatul altora, când a fost vremea a face acest lucru.
21. Am avut îndoială, și mai am, de credința întru Unul Dumnezeu Cel în Treimea cea de o ființă și nedespărțită - Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.
22. Am avut îndoilei asupra credinței Ortodoxe și a celor 7 Sfinte Taine (Botezul, Mirungerea, Pocăința sau Spovedania, Împărtășania, Preoția, Nunta și Sfântul Maslu).
23. N-am iubit pe Dumnezeu mai presus de orice. Am căutat să plac mai întâi oamenilor și apoi lui Dumnezeu.
24. M-am rușinat a face fapte urâte înaintea oamenilor, dar am făcut în ascuns, fără a mă rușina de Dumnezeu.
25. Am purtat numele de creștin dar cu viața am fost mai rău decât un păgân.
26. M-am unit cu atei, eretici, sectarii, schismaticii, primindu-i în casa mea, mâncând, rugându-mă împreună cu ei. Am fost în casa lor sau la adunările lor încurajându-i în credința lor, zicând că și ei vorbesc tot din Scriptură și cred tot în același Dumnezeu.

- 27.** Am primit binecuvântare, daruri și ajutor de la eretici sau sectari. M-am căsătorit cu eretic sau sectar.
- 28.** Am avut și mai am îndoieli asupra Sfintei Biserici, a cinstirii Maicii Domnului, a Sfintei Cruci, a Sfintelor Icoane, a Sfintelor Moaște sau a altor învățături Ortodoxe.
- 29.** Am citit cărți eretice sau sectare, care sunt păgubitoare pentru suflet și potrivnice Bisericii.
- 30.** Am făcut glume, ironii; am făcut pe alții să râdă pe seama cuvintelor din Sfânta Scriptură, a Sfinților, precum și a preoților și a celorlalți slujitori ai Bisericii.
- 31.** Am trăit anticreștinește și prin mine s-a hulit numele lui Dumnezeu între oameni. M-am rugat lui Dumnezeu să-mi ajute la păcat.
- 32.** Am ținut ziua sâmbetei, la fel ca adventiștii, în loc de Duminică.
- 33.** Am crezut în spiritism; m-am dus la cei care vorbesc cu morții, la cei care deschid cărțile sfinte (chiar și la preoți); am crezut în vise și vedenii.
- 34.** Am defăimat șchiopii, ologii, ciungii, cocoșații, urâții etc., nesocotind că și ei sunt oameni și zidiri ale lui Dumnezeu.
- 35.** M-am rușinat a face semnul Sfintei Cruci la arătare, când am trecut pe lângă biserici sau troițe. Am batjocorit semnul Crucii, făcându-l strâmb pe fața mea. Am făcut semnul Crucii pe cusături, covoare, pături pe care le-am așezat pe jos sau pe pat, călcând sau așezându-mă pe ele.
- 36.** Am slujit făpturii mai mult decât lui Dumnezeu, iubind copiii, părinții, frații, soția (soțul), rudeniile, prietenii, sau: averea, luxul, deșertăciunile lumești, jocurile, cântecele, glumele etc. mai mult decât pe Dumnezeu.
- 37.** M-am lăsat amăgit de păcat, de frica și rușinea oamenilor, pentru bunuri trecătoare, păcătoase și pentru plăceri turpești.
- 38.** Am slujit idoloilor, adică pântecelui, iubirii de arginți, precum și altor păcate idolești, jertfindu-le din agoniseala mea.
- 39.** Am ocărât pe alții că sunt blânzi, răbdători, că merg la Biserică, că postesc și se roagă. Am râs de cei ce se înfrânau de la jocuri, petreceri, glume și cântece desfrânate, fumat și băuturi amețitoare; precum și de cei ce se spovedesc și se împărtășesc, păzind poruncile lui Dumnezeu.
- 40.** Am oprit pe alții de la faptele cele bune.
- 41.** Am fumat, bucurându-mă pe diavol și mâniind pe Dumnezeu, cheltuind banii în loc să ajut pe cei lipsiți.
- 42.** Am ajutat pe cei ce fumează oferindu-le țigări și chibrite. Am oferit țigări în schimbul unor servicii, făcându-mă astfel pătaș la păcatul lor.
- 43.** Am folosit droguri, sutpefiante sau multă cafea, distrugându-mi sănătatea sau viața.
- 44.** Ca bărbat, mi-am ras barba și mustățile, mi-am lăsat plete.
- 45.** M-am mascat dându-mi o altă înfățișare, schimbându-mă din bărbat în femeie sau invers, sau în capră, urs, strigoi, paiață sau alte chipuri urâcioase.
- 46.** M-am roșit, vopsit, parfumat; mi-am tăiat părul, am umblat cu capul descoperit, chiar și în Biserică (ca femeie). Am purtat cercei, măgele, inele; m-am ras pe

- părțile ascunse ale trupului.
- 47.** Am fost la ștranduri, plajă; am făcut nudism.
- 48.** Ca femeie, am intrat în Biserică fiind în rânduiala firii (perioadă lunară), am sărutat Sfintele Icoane, am luat anaforă sau m-am împărtășit, mi s-a pus Sfântul Potir pe cap, am sărutat mâna preotului slujitor, fiind în această stare.
- 49.** Am luat anaforă după ce am mâncat sau băut, ori când am trăit trupește cu soția sau bărbatul, sau când am avut scurgeri în vis.
- 50.** Am hipnotizat, am adus oameni în transă, am prezis lucrurile viitoare.
- 51.** M-am ocupat cu telepatia, am crezut că este un lucru bun, folositor.
- 52.** M-am dus la descântători, ghicitori, la cei care deschid pravila sau alte cărți sfinte (preoți, călugări sau la altcineva) și mi s-a ghicit în ghioc, cafea, în palmă etc.
- 53.** Am făcut și eu însumi farmece, vrăjitorii, am ghicit, descântat, am explicat visele, vedeniile, zodiacul; am făcut și alte lucruri vrăjitoarești.
- 54.** Am crezut în noroc, destin (predestinație).
- 55.** Am crezut în superstiții sau că este semn rău când îți țiue urechea, se zbate ochiul; când îți iese cu găleata goală în cale; când îți trece pisică neagră prin față sau preotul etc. Am folosit culoarea roșie împotriva deochiului; am purtat baiere, amulete, talismane, crezând că-mi pot fi de folos.
- 56.** Am folosit numele lui Dumnezeu, al Maicii Domnului și al Sfinților, semnul Sfintei Cruci, Biblia sau alte cărți sfinte pentru vrăjitorie, descânțec...
- 57.** Am crezut că există strigoi, vârcolaci, zmei și alte chipuri ale satanei și din aceste pricini am ținut unele datini sau zile ca să nu mi se întâmple ceva rău.
- 58.** Am legat bărbat și femeie să nu se împreune, să nu se poată căsători; am luat mana de la animale, am turnat cărbuni și am descântat la cei bolnavi.
- 59.** În noaptea de Anul Nou m-am uitat în oglindă, verighetă, am pus busuioc sub cap și alte multe obiceiuri drăcești, ca să-mi visez soarta.
- 60.** Am sfătuit pe alții să meargă la vrăjitori sau să facă lucruri vrăjitoarești. Am avut credința mincinoasă că sufletul după ieșirea din trup se reîncarnează în alt trup sau intră în animale, plante etc.
- 61.** Am jurat strâmb la judecată sau în alte împrejurări (Când? De ce? Urmările jurământului).
- 62.** Am răul obicei de a folosi numele lui Dumnezeu și al sfinților fără de rost, la toate nimicurile.
- 63.** Nu am mulțumit lui Dumnezeu pentru binefaceri, pentru boli, necazuri, ispite, ci am cârțit, m-am blestemat pe mine, dorindu-mi chiar și moartea; am blestemat pe alții.
- 64.** M-am jurat că voi răsplăti cu rău celor ce mi-au făcut rău.
- 65.** Am socotit că trebuie să împlinesc jurământul nelegiuit făcut la mânie sau la beție și l-am împlinit.
- 66.** În loc de a mă împăca, am dat în judecată pe aproapele meu.
- 67.** M-am jurat să mor, să orbesc, să mă ardă focul, să moară mama, tata, copilul meu etc.

- 68.** Am silit pe alții cu bani, prin îngrozire sau vicleșug ca să jure pentru mine.
- 69.** Am drăcuit pe cei din casă, pe străini, dobitoace, lucruri, chiar și pe mine însumi.
- 70.** Am jurat pe cele sfinte, fiind singur, sau în fața copiilor, ori a oamenilor mari, îndemnând și pe alții la așa ceva.
- 71.** Nu m-am luptat pentru a păzi poruncile lui Dumnezeu, ci pentru a le disprețui, a le huli.
- 72.** M-am împărtășit cu nevrednicie cu Sfintele Taine ale Domnului nostru Iisus Hristos.
- 73.** După spovedanie și împărtășanie m-am întors din nou la păcate, făcându-mă fur de cele sfinte.
- 74.** Am scuipat după ce m-am împărtășit.
- 75.** Am luat părticele.
- 76.** Am luat Aghiazmă Mare fără a fi spovedit.
- 77.** Am trecut la pomelnicul morților pe cei vii, care mi-au făcut rău; i-am scris pe toacă de clopot pentru a fi pedepsiți de către Dumnezeu.
- 78.** Am crezut și am spus și altora că nu trebuiesc botezați copiii când sunt mici, zicând că ei nu au păcate.
- 79.** Am făcut făgăduințe bune lui Dumnezeu, la vreme de strâmtoare, la grea cumpănă, iar când am dat de bine le-am călcat.
- 80.** Am făgăduit a da daruri la Biserică, la cei necăjiți, săraci și nu am dat, călcându-mi făgăduința.
- 81.** Am lucrat Duminică și în sărbătorile bisericești, la mine sau la alții. Am făcut lucruri care aș fi putut să le fac și în alte zile: cumpărături, mâncare, spălat etc.
- 82.** Am cumpărat și vândut în loc să merg la biserică.
- 83.** Am făcut petreceri cu povestiri necuviincioase, cu vorbe și glume murdare, cu lăutari, cu beții și jocuri, ajungându-se la certuri și scandaluri.
- 84.** Mergând la biserică mi-am ales un loc de cinste și nu am stat cu bună rânduială, vorbind și tulburând pe cei din jur.
- 85.** Nu am ascultat cu toată evlavie și credința slujbele din Biserică. În timpul slujbelor am dormit sau m-am gândit la lucruri deșarte. Am cugetat cele rele, m-am rugat de formă, am căscat, am dormit, am vorbit, am râs, m-am uitat înapoi, am stricat aerul, am mers certat, am avut gânduri și imaginații spurcate, am mâncat și băut în timpul rugăciunii.
- 86.** Nu m-am dus Duminică și în sărbători la Biserică, ci am stat acasă uitându-mă la slujba de la televizor sau ascultând la radio, fără a avea un motiv binecuvântat (bolnav, sau în perioada lunară, ca femeie).
- 87.** Am venit la Biserică după ce a început slujba și am plecat înainte de a se termina, asemănându-mă cu luda, vânzătorul.
- 88.** Duminică și în sărbători nu am făcut fapte bune potrivite vredniciei zilei.
- 89.** Am lepădat Sfânta Tradiție a Bisericii, susținând că numai Sfânta Scriptură este izvorul de credință și mântuire.
- 90.** M-am dus la Biserică numai de ochii lumii, sau cu gânduri deșarte, sau spre

- a mă ruga pentru osânda celor ce mi-au greșit.
- 91.** Am îndemnat pe alți creștini să nu meargă la Biserică.
- 92.** Nu mi-am făcut pravila de rugăciune și canonul rânduit de către duhovnic, ocupându-mă cu cele lumești.
- 93.** Am postit post negru sâmbăta și Duminica. Am făcut metanii în aceste zile, fără a avea canon de la duhovnic.
- 94.** Am stat la masă fără a face rugăciune și m-am ridicat fără a mulțumi lui Dumnezeu pentru toate câte mi-a dat.
- 95.** Am mâncat și băut cu lăcomie, peste măsură, fiindu-mi rău; am vomitat după ce am stat la masă, din cauza multei mâncări și băuturi.
- 96.** Nu am postit cele 4 posturi (Sfintele Paști, Sfântii Apostoli Petru și Pavel, Sfânta Maria, Crăciun), și nici măcar luna, miercurea și vinerea de peste an. Am postit numai o săptămână la început și alta la sfârșit.
- 97.** Ca părinte, nu am avut grijă în egală măsură de fiecare din copiii mei.
- 98.** Am împiedicat pe copiii mei de a merge pe calea credinței sau să se călugărească, să meargă la biserică, ba i-am și pedepsit pentru asta.
- 99.** Nu m-am îngrijit de mântuirea copiilor mei, nu i-am dus la spovedanie și împărtășanie și nu le-am dat pildă prin viața și comportarea mea.
- 100.** Când copiii mei au avut apucături rele nu i-am muștrat, nu i-am pedepsit și nu i-am oprit de la acestea.
- 101.** Ca părinte m-am purtat prea aspru și am pedepsit pe nedrept pe copiii mei.
- 102.** Am povățuit pe copiii mei sau pe cei din familie să calce peste semănăturile oamenilor, sau să strice munca și avutul altora, să fure, să mintă sau să facă alt rău.
- 103.** Am purtat ură împotriva părinților mei pentru că nu am fost lăsat în voia mea, să fac ceea ce îmi plăcea mie.
- 104.** Nu am ascultat părinții când mi-au dat sfaturi folositoare de suflet, când mi-au cerut să nu umblu prin localuri de petreceri și să nu mă întovărășesc cu cei care au apucături rele și desfrânate.
- 105.** Nu mi-am îndeplinit datoria față de părinții mei; nu i-am cinstit cu lucrul și cu cuvântul, am fost neascultător și m-am purtat urât cu ei.
- 106.** Mi-am blestemat părinții, i-am batjocorit, i-am bătut, le-am spus cuvinte jignitoare, le-am dorit boală, necaz și chiar moartea. I-am părăsit la nevoie, la boală și în neputințe, neajutându-i.
- 107.** Ca părinte nu m-am rușinat de copiii mei, dezbrăcându-mă în fața lor.
- 108.** Am văzut goliciunea părinților mei.
- 109.** Nu am ascultat de cei mai mari ai mei (profesori, conducători, șefi) atunci când m-au învățat de bine.
- 110.** Nu am ascultat de părinții mei duhovnicești, de nașii mei, nu m-am rugat pentru ei; i-am batjocorit, i-am vorbit de rău, i-am urât.
- 111.** Ca părinte duhovnicesc (ca naș sau ca nașă) nu am purtat grijă de fiii mei sufletești, atât cât mi-a stat în putință.

- 112.** Nu mi-am ales soție (soț) ținând seama de învățăturile Bisericii și binecuvântarea părinților, ci după voia și plăcerea mea.
- 113.** Ca bărbat nu mi-am iubit soția ca pe mine însumi; am batjocorit-o, am certat-o, am bătut-o, am socotit-o ca o roabă, nu am ajutat-o și nu m-am străduit să caut și să găsesc armonia și pacea în viața de familie.
- 114.** Ca soție nu am ascultat de soțul meu, ci l-am certat, l-am ocărât, încât am ajuns la scandal.
- 115.** Am silit pe soțul meu, din pricina mândriei și a slavei deșarte, să cheltuiască bani prea mulți pe îmbrăcăminte luxoasă și la modă, pentru plăceri și deșertăciuni lumești.
- 116.** Nu m-am supus soțului (soției) la îndatoririle conjugale motiv pentru care a păcătuit.
- 117.** M-am despărțit de soție (soț) fără motiv binecuvântat și m-am recăsătorit, despărțind în felul acesta încă o familie.
- 118.** Am avut gând de răzbunare și chiar m-am răzbunat asupra vrăjmașilor mei, dorindu-le neazuri, chiar și moartea; i-am pizmuit, i-am bătut sau le-am făcut alt rău.
- 119.** Am făcut rău aproapelui meu, l-am ocărât, defăimat, făcându-i viața grea, prin tot felul de insulte și ponegriri, spunând despre el multe neadevăruri, ucigându-l sulfetește. Am îndemnat și pe alții la bătăi și ucideri.
- 120.** Am ucis pe aproapele cu arma, prin junghiere, sufocare, otrăvire, etc., cu voie sau fără de voie.
- 121.** Am ucis pe aproapele meu pentru a-i răpi averea sau soția (soțul).
- 122.** Am luat diferite doctorii pentru a uide copiii în pânțele; am îndemnat și pe alte femei să facă la fel sau le-am ajutat într-un anumit fel.
- 123.** Am îndemnat, obligat sau am fost de acord ca soția să facă avort.
- 124.** Am folosit diferite metode pentru a nu naște copii.
- 125.** Am făcut avort (cu voie sau fără de voie).
- 126.** Am născut copil mort.
- 127.** Am omorât copilul după naștere, nebotezat sau botezat.
- 128.** Am avut copil care a murit nebotezat din vina mea sau a altcuiva.
- 129.** Am botezat copiii născuți morți sau avortați.
- 130.** Am fost neatent și am lăsat copilul să cadă în apă, în foc, de la înălțime sau să umble cu obiecte tăioase ca astfel să se schilodească, să se rănească sau chiar să moară.
- 131.** Am părăsit de bună voie copiii, lăsându-i în voia soartei.
- 132.** Am păcătuit în înțelegere cu soțul (soția) ca să nu avem copii prin ferire, pază sau alte metode.
- 133.** Am păcătuit cu soția (soțul) prin împreunare împotriva firii (gomorie, sodomie etc.).
- 134.** Mi-am distrus singur sănătatea, scurtându-mi viața, prin mâncare peste măsură, băutură, fumat, petreceri nesăbuite și altele asemănătoare.
- 135.** Am făcut pariuri drăcești, întrecându-mă cu alții la fumat, băut, la joc sau

- alte chipuri năstrușnice, stricându-mi sănătatea mea sau pe a altora, pricinuind chiar și moarte.
- 136.** Am câștigat bani și averi cu vicleșug, cu vrăji și alte mijloace drăcești, ucigând sufletul meu și pe al altora.
- 137.** M-am purtat crud cu animalele, păsările și alte viețuitoare, ucigându-le. Am pus greutate mari pe animale și le-am bătut fără de milă.
- 138.** Am mâncat sânge de animale; am mâncat animale sugrumate, omorâte de fiare sălbatice, împușcate, fără a curge sângele din ele.
- 139.** Am avut cugete și poftes trupesti necuviincioase; am păstrat în suflet acele cugete și nu le-am alungat, îndulcin-du-mă de ele.
- 140.** Nu am săvârșit păcatul cu lucrul dar cu gândul am păcătuit, iar prin imaginație îmi închipuiam și cum am să-l săvârșesc atunci când voi avea ocazia.
- 141.** Am căutat prilej de a păcătui, dar nu am avut ocazia.
- 142.** În loc de a-mi stăpâni poftesle, am căutat să le aprind mai tare.
- 143.** Am cântit împotriva lui Dumnezeu, cerând să mă scutească de războiul desfrânării, dar eu **NU** m-am străduit să mă înfrănez.
- 144.** Am rostit cuvinte și am făcut fapte necuviincioase în fața copiilor și a celor mai în vârstă. Am râs fără de socoteală, cu nerușinare, am făcut cu ochiul, am jucat și ațâțat poftesle altora, am jucat, am bătut din palme, am chiuit și am râs cu poftă la petreceri și nunți.
- 145.** Am plătit cu bani sau am dat daruri cântăreților sau celor care cântau cântece și spuneau glume necuviincioase, sau am scris eu însumi cântece; le-am cântat sau am făcut alte măscăriciuni și obscenități.
- 146.** Am păstrat în casă, am primit diferite tablouri sau poze desfrânate; le-am pus pe pereți.
- 147.** Am cumpărat, am citit, am dat și altora cărți, reviste sau poze imorale.
- 148.** Am avut vise desfrânate în timpul somnului, pătimind și scurgere; m-am întinat, fiind treaz, din dezmiardare sau prea multă îmbuibare.
- 149.** Nu mi-am făcut canonul după ce am pățit scurgere în timpul somnului sau chiar treaz fiind.
- 150.** Mi-am stricat fecioria sau curățenia prin păcatul malahiei.
- 151.** Am făcut păcatul malahiei cu altcineva sau în grup.
- 152.** Am privit fețe străine cu gând de poftă trupestă; m-am unit și învoit cu mintea și cu inima spre a sta de vorbă cu gândurile desfrânării celei trupesti. Am păcătuit, curvind cu mintea și cu inima, îndulcindu-mă prin închipuirea păcatelor trupesti. Am curvit prin imaginație, mai bine zis cu dracul curviei, ca și cu niște femei (bărbați), înfierbântându-mă cu trupul. Am privit cu poftă la trupul și la fețele femeiești și am preacurvit cu ele în inimă. Chiar în vremea sfintei rugăciuni, uneori, m-am aflat curvind și preacurvind cu mintea și inima. Am răpit sau violat cu forța.
- 153.** Am desfrânat cu fecioară, văduvă, fețe bisericesti, cu rude sau cu cei de altă credință. **Am ascultat la „linia fierbinte“.**
- 154.** Am trăit cu soția (soțul) înainte de cununia religioasă.

155. Am păcătuit cu dobitoace, păsări. De multe ori voind să-mi răscolesc dezmierdările cele trupești și să mă îndulcesc cu ele, mi-am închipuit cu mintea împreunări de oameni, de dobitoace, de păsări și alte feluri de închipuiri drăcești prin care mi-am spurcat mintea și inima, aprinzând în mine focul desfrânării, cel ce m-a făcut vinovat de focul cel veșnic.

156. Fiind căsătorit, am preacurvit cu altcineva, chiar și cu femeie măritată, despărțind familii.

157. Am păcătuit în zile de post, Duminica și sărbători, în timpul perioadei lunare a soției sau în cele patruzeci de zile după naștere.

158. Nu m-am înfrânat de la împreunare nici când femeia a rămas însărcinată.

159. Am mers la biserică (ca femeie) înainte de cele patruzeci de zile după naștere și fără a-mi face molifta de dezlegare.

160. Ca părinte am culcat în pat cu mine fete sau băieți mai marișori, sau i-am pus să doarmă împreună.

161. Am păcătuit înainte de căsătorie și am mințit pe soț sau soție, nespunând adevărul.

162. Fiind copil m-am jucat diferite jocuri pătimase, desfrânate, necuviincioase, cu alte fete sau băieți.

163. Am fost la nunți cu lăutari, baluri, hore, discoteci, televizor, video și alte petreceri păgâne, necreștine. Am privit la filme pornografice, întinându-mi mintea și sufletul.

164. Am jucat table, biliard, cărți sau alte jocuri de noroc, păgubindu-mă bănește pe mine sau pe alții.

165. Am fost la stadioane, săli de sport, teatre, pentru a urmări meciuri, spectacole, circuri, conferințe sau alte manifestații păgâne ori sectare.

166. Am frecventat case și locuri unde se spuneau cuvinte și fapte de sminteală, necuviincioase și nemernice.

167. Am fost și am mâncat în casă la cei care trăiau necununați la Biserică; nu i-am sfătuit să se cunune; am primit daruri de la ei și i-am pomenit la slujbele Bisericii.

168. M-am căsătorit cu rude de sânge, din cuscrie, din înfiere sau din botez.

169. Am avut de gând sau am furat averea aproapelui, a Bisericii sau a mănăstirii. Nu mi-am plătit datoriile cuvenite.

170. Am vândut marfă falsificată, stricată; am luat un preț mai mare decât cel cuvenit.

171. Am înșelat la cântar; am folosit vorbe meșteșugite la vânzare sau cumpărare spre a înșela pe aproapele, nu am spus adevărul.

172. Am silit pe alții să cumpere de la mine marfă proastă la preț mare, să-mi lucreze sau să-mi vândă ieftin.

173. Prin viclenia sau falsitatea mea am înșelat statul, pe aproapele sau Biserica.

174. Am luat dobândă, mită sau alte daruri.

175. Am nedreptățit pe aproapele, ținând seama de îmbrăcăminte, avere sau poziția sa socială, nesocotind dreptatea legală, căutând și folosul meu.

176. M-am mâhnit pentru sărăcia mea materială, tulburându-mă foarte tare și am dorit să mă îmbogățesc.

177. Am furat de la cei din familie, de la stat, de unde am lucrat și nu am întors cele furate.

178. M-am pornit cu ură împotriva celor ce m-au furat sau păgubit, dându-i în judecată, bătându-i sau făcându-le alt rău.

179. Am păgubit pe aproapele de cinste, de merite, de funcție și de locul său mai bun.

180. Am găsit lucruri furate și știind ale cui sunt nu le-am înapoiat, păstrându-le pentru mine.

181. Am tăinuit lucruri împrumutate sau date spre păstrare, neîndurându-mă a le înapoia; am păstrat în casă lucruri furate, am cumpărat lucruri care am știut că sunt furate.

182. Am jefuit averile morților, mormintele.

183. Nu am respectat făgăduința dată de a face parastase, liturghii sau praznice după moartea părinților sau a celor care m-au rugat și le-am promis.

184. Am luat de la Biserică lucruri, bani, lumânări, untdelemn, icoane etc. și nu le-am înapoiat. Am fost cu răutate asupra Bisericii sau mănăstirii, zicând că au prea mult.

185. Am răpit cu sila, cu minciuni, jurăminte false sau prin judecată pământul aproapelui meu.

186. Am sfătuit pe alții să fure, să facă rău aproapelui, ajutându-i și eu la acestea; i-am ascuns în casa mea.

187. Nu mi-am respectat nici contractul, nici făgăduința făcută aproapelui.

188. Nu m-am purtat după puterea mea la locul de muncă, nefăcându-mi datoria.

189. Nu mi-am plătit datoriile față de stat; am făcut declarații false, înșelând statul.

190. Având posibilitatea să înlătur pagubele aproapelui, nu l-am ajutat.

191. Am furat în grupuri, îngrozind lumea.

192. Am bănuț, am năpăstuit, am pedepsit pe alții, pentru pierderea avutului meu.

193. Am făcut vrajbă între mireni sau (și) clerici, provocând tulburare.

194. Am mărturisit strâmb asupra aproapelui în fața oamenilor, aducându-i astfel necinste, înjosindu-l, pricinuin-du-i păgubire sufletească sau materială, necazuri și suferințe.

195. Nu m-am silit să alung din minte vicleșugurile slavei deșarte.

196. Am mințit de frică să nu pătimesc ceva rău, fiind amenințat.

197. La judecată am dat bani sau alte bunuri ca să-mi micșoreze pedeapsa.

198. Am stat la îndoială să spun adevărul.

199. Am fost nestatornic în cuvântul dat, în credință și făgăduință, mințind pe alții și păgubindu-mi sufletul.

200. Am vorbit cu două înțelesuri, vorbind altfel de cum am gândit, căzând în fățarnicie.

- 201.** Am fost lingușitor cu fățarnicii, cu șarlatanii, cu oamenii mari și cu mincinoșii.
- 202.** Am mințit în fața judecătorilor ca pârât, ca inculpat sau ca martor.
- 203.** Am mințit la mărturisire, de rușine, din teama de a dezvălui unele însușiri rele ale mele sau unele păcate rușinoase.
- 204.** M-am lăudat, m-am înălțat cu gândul.
- 205.** Am voie slobodă și din mândrie mi-o împlinesc.
- 206.** Am obiceiuri rele și din mândrie nu le părăsesc.
- 207.** Sunt încăpățânat, nesupus, ambițios și mândru în comportare.
- 208.** Sunt orgolios, nu suport să mi se poruncească, să mi se arate adevărul sau să fiu criticat, chiar dacă uneori recunosc că sunt vinovat.
- 209.** Sunt încrezut, mă încred în bunurile lumești, în oamenii mari și mă laud cu toate.
- 210.** Sunt îndrăzneț, doritor de a face numai ce doresc eu, sunt batjocoritor, obraznic, fals și fără de sfilă; mă supăr repede.
- 211.** Sunt potrivnic, neascultător, împietrit, aspru și plin de mine însumi.
- 212.** Mă mândresc cu podoabele hainelor și cu frumusețea lor.
- 213.** Mă mândresc cu podoabele casei mele, pe care am dat sume mari de bani, și cu alte deșertăciuni.
- 214.** Mă mândresc cu avere străină, cu rude bogate, cu ranguri înalte în societate sau cu starea mea socială.
- 215.** Mă mândresc cu podoaba părului, cu chipul meu frumos, cu sănătatea, cu tinerețea sau cu vârsta înaintată pe care am apucat-o, cu tot ce am frumos și bun, uitând că toate sunt de la Dumnezeu.
- 216.** Din mândrie și ca să arăt bine, îmi îngrijesc cu multă atenție părul, tenul, unghiile pe care le las să crească, le vopsesc, îmi rad părul de pe picioare, mă coafez, îmi vopesc părul, buzele și ochii cu diferite vopsele, **arătând prin aceasta lui Dumnezeu că nu m-a făcut așa cum trebuia.**
- 217.** Am purtat haine fine, scumpe, la modă și extravagante, făcând sminteală celor ce mă priveau și cu dorința de a place celor din jurul meu; **m-am îmbrăcat necuviincios arătându-mi în felurite feluri goliciunea trupească prin fuste scurte, rochii decoltate...**
- 218.** Am intrat în Sfânta Biserică împodobită ca la paradă, făcând sminteală celor ce mă priveau.
- 219.** Am stat în față ca să fiu văzută și admirată.
- 220.** **M-am împărtășit îmbrăcată necuviincios, cu chipul și buzele vopsite, cu capul descoperit, cu pantaloni, atingând înfricoșatele Taine ale lui Hristos, arătând lipsă de evlavie.**
- 221.** Am postit cu gândul să slăbesc, să fac siluetă, nu din evlavie.
- 222.** Mi-am cheltuit averea și chiar ultimul ban din casă pentru lux și deșertăciuni lumești.
- 223.** Am purtat mărgelile, medalioane, cercei, inele și alte bijuterii ca să atrag atenția și să mă mândresc cu ele, fără a mă gândi că sunt lucruri idolești și mare urâciune înaintea lui Dumnezeu.

- 224.** Din mândrie am defăimat portul călugăresc și preoțesc, precum și sărăcia sau nevoințele lor.
- 225.** Din mândrie am râs de păcatele altuia, disprețuindu-l și vorbindu-l de rău, iar pe ale mele nu le-am socotit.
- 226.** Din mândrie am defăimat pe cei săraci, lipsiți, neștiutori, pe cei ce au greșit cu ceva, pe cei neputincioși și pe cei ce au sărăcit din anumite motive sau necazuri, în loc să mă rog lui Dumnezeu pentru ei.
- 227.** Din mândrie m-am socotit deștept, înțelept, talentat și cu multe calități.
- 228.** M-am mândrit și m-am socotit mai presus decât ceilalți cu frumusețea, cu știința, cu felul de a vorbi, cu glasul meu, nesocotind că aceste daruri nu sunt ale mele, ci ale lui Dumnezeu, Care mi le-a dat, și pentru care trebuie să-i mulțumesc.
- 229.** M-am mândrit cu sărăcia, cu hainele modeste, cu postul, cu slăbiciunea trupului, cu visele și vedeniile pe care pretind că le-am avut.
- 230.** M-am rugat cu glas tare sau am cântat mai tare decât alții ca să fiu auzit și lăudat.
- 231.** Am dat milostenii la săraci, în văzul lumii, ca să fiu lăudat, mândrindu-mă prin aceasta.
- 232.** Din mândrie și slavă deșartă am intrat în Sfântul Altar.
- 233.** Din mândrie am iscodit despre casa și bogăția altora; am ascultat pe la ferestre și am vrut să știu cum viețuiesc, pândind tot ce fac. Am vrut să știu starea duhovnicească a fratelui meu, ispitindu-l prin tot felul de întrebări.
- 234.** Am căutat să mă țin după moda lumească, fără a ține seama de ce-mi este folositor și îngăduit.
- 235.** M-am trufit și semețit; am fost mincinos și lăudăros.
- 236.** Am fost fățarnic și mi-a plăcut mult să fiu cinstit și lăudat de oameni.
- 237.** Am păcătuit cu iubirea de sine, cu părerea de sine, cu bizuirea pe sine și cu trufașă încredere în sine.
- 238.** Am păcătuit foarte mult cu rânduiala de sine, adică mi-a plăcut să umblu după voia mea, după capul meu și am urât supunerea și tăierea voii.
- 239.** Am fost stăpânit în toată vremea de duhul mulțumirii de sine, adică am fost mulțumit cu starea și așezarea mea sufletească, socotind că nu sunt ca ceilalți oameni.
- 240.** N-am avut adevărata cunoștință de sine, adevărata mustrare de sine, fiind stăpânit în toată vremea de **îngâmfarea de sine și prețuirea de sine.**
- 241.** Am fost stăpânit în minte și cuvânt de duhul îndreptățirii de sine. Am vrut și mi-a plăcut să am întotdeauna dreptate, să nu fiu contrazis, să vorbesc mult și să fiu ascultat de ceilalți.
- 242.** Am fost stăpânit de trâmbițarea de sine, adică am spus altora isprăvile mele cele pârute bune.
- 243.** Am hrănit în toată vremea pe fariseul meu cel dinlăuntru, cu închipuirea de sine și cu arătarea.
- 244.** Fiind stăpânit de mândrie și încăpățănare, am vorbit împotriva față de cei mai mari.

- 245.** Fiind mândru și semeț, am urât pe cei ce m-au muștră și am iubit pe cei ce m-au lăudat.
- 246.** M-am mândrit și m-am lăudat cu cele patru feluri de bunătăți: cu cele firești, cu cele câștigate, cu cele din întâmplare și cu cele câștigate prin nevoie (duhovnicești).
- 247.** Având unele bunătăți duhovnicești, n-am recunoscut că le am de la Dumnezeu.
- 248.** Am recunoscut că am unele bunătăți de la Dumnezeu, însă nu am recunoscut că le am în dar, ci fiindcă mi s-ar cuveni, socotindu-mă vrednic de ele.
- 249.** Am socotit că am unele bunătăți duhovnicești pe care niciodată nu le-am avut.
- 250.** Am defăimat legile canonice și liturgice pe care le-au rânduit Sfinții Părinți în Biserică și nu am voit să mă supun întru toate predaniilor Bisericii.
- 251.** Am fost rob și stăpânit de defăimarea ascultării, de iscodire, de înșelarea cu mintea, de trufie, de slava deșartă, de laudă, de înălțarea cu mintea, de pregetarea cea fățarnică, de voia liberă, de deprinderea păcatului.
- 252.** Am păcătuit înaintea lui Dumnezeu cu gândul de hulă, de necredință, de încăpățănare, de îngâmfare, de neînfrânare, de iubirea de stăpânire și de altele asemenea acestora.
- 253.** M-am mândrit că eu aș fi feciorelnic cu trupul, defăimând în mintea mea pe cei ce au păcătuit.
- 254.** N-am iubit niciodată în viața mea de a fi ocărât, defăimat, necinstit de alții și nebăgat în seamă.
- 255.** Nu m-am silit a curma din mintea mea vicleșugurile cele gândite ale slavei deșarte; nu m-am silit a nu face ceva înaintea oamenilor ca să fiu defăimat de către ei.
- 256.** Am avut întotdeauna viața mea fățarnică, plină de prefăcătorie, și fiind eu înlăuntru plin de rănilor conștiinței și urâciunea păcatelor mele, pe dinafară m-am arătat mormânt văruiat prin cuvioșia și fățarnicia mea, prin care am vânat slava și lauda de la oamenii cei neiscușiți care nu au cunoscut vicleniile mele.
- 257.** M-am lăcomit la avuții.
- 258.** Am fost zgârcit și împietrit cu inima.
- 259.** Nu m-a interesat sărăcia și lipsurile altora.
- 260.** Sunt nesățios, viclean și nedrept, însușindu-mi bunuri străine pentru a mă îmbogăți.
- 261.** Am strâns bani sau avere prin vicleșug sau prin cerșetorie, spre a mă îmbogăți.
- 262.** Am fost grabnic a lua și zăbavnic a da.
- 263.** Am dat milostenii cu înșelăciune și cu zgârcenie, ocărând pe cei cărora le-am dat.
- 264.** Nu m-am gândit la viața veșnică dându-mi milostenie pentru sufletul meu, ci am socotit că o să-mi dea alții, după plecarea mea din această lume.

- 265.** Pentru zgârcenia mea nu am dat slujbe la Biserică pentru răposaii mei și pentru ușurarea păcatelor mele.
- 266.** Am clevetit, am șoptit la ureche cuvinte despre alții, sau am făcut semn cu mâna, arătând pe alții și vorbindu-i de rău.
- 267.** Am zavistuit (invidiat) pe altul pentru bunătatea lui și m-am bucurat pentru răul lui.
- 268.** Nu mi-am reparat greșeala când am nedreptățit pe aproapele, nici nu am cerut iertare.
- 269.** Din pricina invidiei nu am răspuns la salut, nici nu am salutat pe cei ce erau mai capabili sau mai înzestrați cu darurile decât mine.
- 270.** Din pricina zavistiei mi-am umplut sufletul de patimi și ciudă, întunecându-l cu multe păcate grele.
- 271.** Sunt foarte dușmănos și rău; nu am recunoștință față de cei ce-mi fac bine; țin minte răul, batjocoresc pe aproapele și mă bucur când alții sunt batjocoriți.
- 272.** Am povestit altora greșeala aproapelui și am încărcat și mai mult păcatele lui.
- 273.** M-am iuțit și m-am mâniat de foarte multe ori în viața mea, cu și fără motiv.
- 274.** Din cauza mâniei care m-a stăpânit mi-am pierdut răbdarea, pacea minții și a inimii.
- 275.** Nu am avut răvnă sfântă și nu m-am împotrivit celor ce au călcat și batjocorit legile canonice ale Bisericii lui Hristos.
- 276.** Din cauza mândriei și a lenevirii mele am devenit nesimțitor și împietrit la inimă și n-am avut umilință și lacrimi spre a stinge la vreme de nevoie focul mâniei și al iuțimii.
- 277.** De multe ori în timpul rugăciunii mi-am amintit cu ură și cu mânie fața celui care m-a supărat pe mine și am urzit în minte gânduri de răzbunare.
- 278.** Fiind stăpânit de mânie am ținut minte răul asupra altora.
- 279.** Am dușmănie asupra aproapelui meu și nu vreau să-l iert.
- 280.** În toată vremea vieții mele am fost lăcom la mâncare și băutură.
- 281.** M-am sârguit în toată vremea de a-mi procura mâncăruri gustoase, scumpe și de multe feluri.
- 282.** Mi-am făcut pântecul dumnezeu, slujindu-i lui și făcându-i totdeauna voia.
- 283.** Mi-am îngreșat trupul cu mâncăruri și băuturi peste măsură, din care cauză mi-am îndobitocit mintea și am devenit leneș, trândav și greoi la lucrarea tuturor faptelor bune.
- 284.** Am fost stăpânit de nesățurare, de cântire și nemulțumire în timpul mesei.
- 285.** Am fost iubitor de dulceață și mi-a plăcut să beau băuturi dulci și cu anumite dresuri.
- 286.** Fiind rob al pântecului, am așteptat cu mare nerăbdare să vină Paștile, Crăciunul sau alte Praznice mari spre a face dezlegare la toate mâncărurile și băuturile.
- 287.** Am mâncat carne în săptămâna brânzei.

- 288.** Deși am postit posturile, totuși, am dat la alții mâncare de fruct.
- 289.** Din cauza săturării pânteceleui, mi-am făcut mintea groasă și molatică, scăzându-mi trezvia, atenția și memoria.
- 290.** Fiind sătul de tot felul de bucate, am avut nebunia de a mă face dascăl și a tâlcui altora din Sfânta Scriptură, uitând că: „*În pântecele plin, cunoștința lui Dumnezeu nu locuiește*”.
- 291.** Am postit cu scopul de a face rău vrăjmașilor mei.
- 292.** Am postit după a mea rânduială și părere, încălcând postul rânduit de Biserica.
- 293.** Am postit numai de mâncare dar nu și de păcate, fiind dușmănos și rău.
- 294.** În post am mers la petreceri, ospete, zile onomastice.
- 295.** M-am lenevit de a lucra toată fapta bună prin gând, cuvânt și lucru, după a mea putere.
- 296.** Am privit cu iscodire și cu poftă la trupul și la fețele femeiești și am preacurvit cu ele în inimă.
- 297.** Am dormit prea mult și nu m-am sârguit de a priveghea după a mea putere.
- 298.** M-am lenevit de a citi Biblia și învățăturile Sfinților Părinți.
- 299.** M-am lenevit de a fi veghetor și treaz cu mintea în fiecare clipă, spre a nu fi luat prin surprindere de momelile cele subțiri ale dracilor.
- 300.** M-am lenevit de lucrarea cea tainică a minții, adică de a cugeta cât mai des la moarte, la Judecata de apoi, la Rai și iad, precum și la alte cugetări duhovnicești și ziditoare de suflet.
- 301.** Am fost stăpânit de moleșeala trupului, păruta neputință a trupului și trândăvie.
- 302.** Din lenevie nu m-am ostenit a face metaniile și închinăciunile cum trebuie.
- 303.** De multe ori lenea mea de a mă ruga lui Dumnezeu am acoperit-o cu unele pricini pârute a fi folositoare.
- 304.** M-am lenevit de a ajuta pe fratele meu căzut în îndoială, deznădejde.
- 305.** Seara, din pricina oboselii, m-am culcat fără rugăciune, iar dimineața, din pricina grabei, am plecat la activitățile mele fără a-mi face rugăciunea, socotind că am această îngăduință din pricina împrejurărilor. M-am lenevit să-l mulțumesc lui Dumnezeu pentru toate, așteptând să-mi vină cele de trebuință fără osteneala mea de a mă ruga și a mulțumi.
- 306.** Din lene am lăsat să se strice icoanele și alte podoabe sfinte.
- 307.** Mi-a fost lene să-mi cercetez cu deamănuntul păcatele mele, când a trebuit să mă mărturisesc, și din această pricină m-am împărtășit cu nevrednicie.
- 308.** M-am lenevit să-mi aprind candelă sau lumânarea, să îngenunchez cu amândoi genunchii în vremea rugăciunii.
- 309.** Mi-am încurajat lenea, zicând că m-aș ruga mai mult dacă aș fi călugăr, dar așa, fiind în lume, nu este cu putință.
- 310.** M-am lenevit a chema preotul să facă aghiazmă, Sfântul Maslu, sau alte slujbe, la vreme potrivită.
- 311.** Nu am făcut sfeștanie în casă nouă; n-am sfințit fântâna și vasele cele

- spurcate, n-am stropit cu Aghiasmă la fiecare întâi a lunii.
- 312.** Din lene și nepăsare m-am lenevit de a mă spovedi la vreme de ispită și când am făcut păcate grele; am umblat din duhovnic în duhovnic, căutând pe cel mai îngăduitor, pentru a nu mi se da canon potrivit cu păcatele mele cele grele.
- 313.** Din cauza lenevirii și a trândăviei nu am voit să lucrez după a mea putere faptele cel bune pe care aș fi putut să le fac cu lucrul.
- 314.** Am fost leneș, molatec și nepăsător de a ajuta în orice chip pe alții care se aflau în primejdie trupească sau duhovnicească.
- 315.** Am putut dar nu am vrut să împiedic pe aproapele de a păcătui.
- 316.** Nu m-am rugat pentru părintele meu duhovnic, pentru aproapele meu și pentru toată lumea.
- 317.** Nu m-am făcut pildă de fapte bune.
- 318.** M-am împărtășit supărat și învrăjbit cu alții.
- 319.** Nu am pus cuvânt bun și de garanție pentru cei care îi știam vrednici.
- 320.** Nu am săturat pe cei flămânzi.
- 321.** Nu am dat să bea celui însetat.
- 322.** Nu am îmbrăcat pe cel gol.
- 323.** Nu am cercetat pe cel bolnav, pe cel din închisoare.
- 324.** Nu am primit pe cel străin.
- 325.** Nu am îngropat pe cel mort.
- 326.** Nu m-am ostenit să cunosc dogmele, învățăturile și rânduielele credinței.
- 327.** Nu am avut dragoste să-L cunosc pe Dumnezeu din frumusețile naturii și din tot ce ne înconjoară.
- 328.** Nu m-am ostenit să pătrund mai adânc Crezul și credința ortodoxă.
- 329.** În necaz, ispite, pagube, suferințe, mi-am pierdut nădejdea în Dumnezeu că mă poate ajuta.
- 330.** Când am păcătuit greu, mi-am pierdut nădejdea în Dumnezeu, zicând că nu mă va ierta niciodată și că nu mă pot mântui niciodată, căzând în deznădejde și făcând voia satanei.
- 331.** Nu m-am ostenit să aprind în sufletul meu focul sfintei dragoste.
- 332.** Nu m-am silit să câștig virtuțile dragostei creștine în legătură cu Dumnezeu și cu aproapele.
- 333.** Nu am ținut seama de smerenie și răbdare, prin care se învinge răul și se câștigă virtutea.
- 334.** În toată vremea vieții mele am fost stăpânit de neștiință, de nesimțire și împietrirea inimii.
- 335.** Din cauza nesimțirii mele, în toată vremea m-a stăpânit uitarea, lenea, nepăsarea, deznădejdea, lipsa evlaviei și lipsa fricii de Dumnezeu.
- 336.** Din cauza nesimțirii inimii mele am trăit ca și cum nu aș mai muri vreodată, ca și cum nu aș avea de dat seamă înaintea lui Dumnezeu pentru toate faptele mele.
- 337.** Am fost stăpânit de răceala și uscăciunea sufletului față de toate lucrurile cele bune și am stat încremenit și lăncezit cu trupul și cu sufletul față de tot lucrul

duhovnicesc.

338. Fiind cuprins de nesimțire, de împietrirea inimii, am pierdut râvna, zdrobirea inimii și umilința, precum și orice simțire a lui Dumnezeu din sufletul meu și astfel, viu fiind cu trupul, cu sufletul din mine sunt mort.

339. Fiind cuprins de nesimțire pentru păcatele mele, m-am apucat ca să învăț pe alții.

340. Fiind stăpânit de nesimțire, am mâncat și băut prea mult, am dormit prea mult, am vorbit prea mult și fără de folos.

341. De multe ori, fiind în Biserică, atâta nesimțire am avut față de acest loc sfânt, încât am stat cu vorbe deșarte, cu dormitare și chiar cu glume și râs, ca în mijlocul unui spectacol.

342. Din cauza nesimțirii și a împietririi inimii mele, niciodată nu am putut să am adevărata deslușire a gândurilor mele, având mintea oarbă la deslușirea celor bune și n-am priceput că nesimțirea este moartea minții și omorârea sufletului mai înainte de moartea trupului.

343. În toate lucrurile, cuvintele și gândurile mele nu m-am sârguit să am răbdare și blândețe.

344. Neavând răbdare și blândețe, m-a stăpânit în toată vremea iuțimea, nerăbdarea, amărăciunea, necazul, tulburarea, neliniștea, nealinarea, neîngăduința, răutatea și viclenia.

345. Fiind fără răbdare și blândețe, am fost străin în toată vremea de nerăutate, de simplitate și de nevinovăția cea cuvenită unui suflet curat.

346. Neavând răbdare și blândețe, am fost nemulțumitor și cârtitor la obligațiile pe care le aveam.

347. Nu am avut adevărata cunoștință de sine, adică nu am avut vedere clară și deslușită cu mintea despre toate slăbiciunile și neputințele mele.

348. Având mintea întunecată de patimile mele și neavând dreaptă socoteală, nu am putut înțelege când a fost cu mine ajutorul lui Dumnezeu, rămânând pururea nesimțitor și nerecunoscător față de El.

349. Neavând dreapta socoteală, am început de multe ori a face lucruri mai presus de puterea și de priceperea mea și în loc de folos, m-am ales cu pagubă și primejdii.

350. Neavând smerenie și dreaptă socoteală, m-am apucat uneori a face pe dascălul, tâlcuind altora, după capul meu, unele locuri grele din Biblie, înșelându-mă și pe mine și pe alții.

351. M-am lenevit de a mă ruga lui Dumnezeu cât mai mult posibil, ziua și noaptea.

352. M-am lenevit de multe ori a merge la Biserică, lipsind mai mult de trei Duminici consecutiv.

353. M-am lenevit de a mă ruga mai mult, uitând că ***rugăciunea multă duce la rugăciunea curată.***

354. În timpul rugăciunii m-am silit a bolborosi multe cuvinte dar nu m-am silit să-mi concentrez atenția minții spre a înțelege cele citite, spre simțirea lor cu

inima, hrănind pe fariseul cel din mine.

355. Uneori, stând la rugăciune, am avut gânduri spurcate; alteori am pierdut rugăciunea prin răspândirea la lucrurile cele deșarte și nefolositoare. Am avut gânduri de desfrânare, privind la Sfintele Icoane.

356. Am fost batjocorit de draci în chip jalnic, căci, sosind vremea de rugăciune, m-am apucat de alte treburile, neînțelegând că ***nici o treabă nu este mai de folos decât rugăciunea.***

357. Știind că Dumnezeu cere de la om rugăciunea curată, fără imaginație, în vremea rugăciunii am lăsat mintea să-și închipuiască fel de fel de forme și închipuiri.

358. Când mila Domnului m-a cercetat în vremea rugăciunii și când sufletul a început a se ruga din inimă cu cuvinte proprii, eu, păcătosul, am început a căuta cuvinte subțiri și cu meșteșug spre a vorbi în acele momente sfinte cu Dumnezeu și prin această mândrie și prostie am alungat darul și umilința de la ticălosul meu suflet și am mâhnit pe Preabunul Dumnezeu, Care cere de la om ***cuvinte smerite, simplitate și nevinovăție.***

359. În vremea rugăciunii am ținut cu toată tăria de anumite forme ca: poziția trupului, plecarea capului, ținerea respirației, iar de cele de mare nevoie, adică de atenția minții și de simțirea inimii, prea puțin m-am îngrijit.

360. Am avut și această mare nechibzuință că, uneori, când m-a cercetat mila lui Dumnezeu în timpul rugăciunii, nu am încetat cititul pravilei, ci fiind înclinat spre rugăciunea cea citită, am citit mai departe psalmi și rugăciuni.

361. Uneori am stat la rugăciune având răutate sau ținere de minte de rău asupra celor ce m-au supărat sau nedreptățit.

362. Fiind leneș și stăpânit de toată moleșeala și nesimțirea, nu am putut ajunge la treapta cea mai de sus a rugăciunii, dar cu toate acestea, uneori, am început să visez cu gândul că parcă tot am sporit oarecum și nu aș fi cel mai de jos în asemenea privință.

363. În vremea rugăciunii, de multe ori, m-am aflat dormitând cu mintea și chiar cu trupul, uneori, stând de vorbă cu gândurile și imaginile care veneau de la draci și luând aminte la ale lor, am râs și m-am tulburat de alte patimi; și așa, stând cu trupul la rugăciune înaintea Domnului, cu mintea și cu sufletul m-am aflat slujind dracilor și patimilor mele.

364. Nu am avut chibzuința și dreapta socoteală ca în vremea când am fost singur să mă rog mai mult cu rugăciunea cea dinlăuntru, ci m-am rugat cu glas tare.

365. Când cineva m-a rugat să mă rog pentru el, eu, fiind leneș, am pus motivul că sunt nevrednic și nu am voit, ascunzându-mi lenevirea în spatele unei smerenii fățarnice.

366. Alteori m-am rugat pentru alții, și dacă Dumnezeu le-a împlinit cererea lor, pentru a lor credință, eu m-am mândrit, ca și cum pentru a mea rugăciune s-a făcut aceasta, lăudându-mă cu lucru străin.

367. Auzind Dumnezeiasca Scriptură spunând că Împărăția lui Dumnezeu este

Înlauntrul nostru, nu m-am silit a căuta pe Dumnezeu înlauntrul inimii mele prin chemarea cât mai deasă a Preasfântului Său Nume: „**Doamne Iisuse Hris-toase, Fiul lui Dumnezeu, mântuiește-mă pe mine, păcătosul(a)**“.

368. Am păcătuțit foarte mult cu limba înaintea lui Dumnezeu, în tot felul, în tot locul și în toată vremea.

369. Am osândit pe alții și i-am judecat din ură și răutate.

370. Am clevetit și am pârât pe alții, din care cauză ei au suferit diferite necazuri.

371. Am omorât cinstea altora prin vorbirea de rău și prin defăimarea lor.

372. Am ocărăț, am certat, am muștrat, bleșemat și bațjocorit pe alții.

373. Mă duc rar la Biserică și la Spovedanie și nu-mi spun toate păcatele mele cele sufletești și trupești.

374. Prea de multe ori am avut obiceiul de a mă lăuda și a spune minciuni.

375. De multe ori am vorbit cu viclenie și fățarnicie spre a fi lăudat de oameni.

376. De multe ori am lăudat pe cei răi și lucrurile lor cele rele și am vorbit de rău pe cei buni și lucrurile lor cele bune.

377. De multe ori am avut obiceiul de a spune povești, de a vorbi despre isprăvile cele rele ale oamenilor care au fost tâlhari, desfrânați, bețivi.

378. Am vorbit (făcut) de multe ori glume, chiar și cu cuvinte sfinte.

379. Am răs de multe ori în hohot și cu glas tare, până la lacrimi.

380. De multe ori m-am lăudat cu lucrurile mele, cu rudeniile și prietenii.

381. Am avut răul obicei de a lăuda pe alții în față și am vorbit de multe ori cu viclenie și lingușire.

382. Nu m-am silit să opresc pe alții de la vorbirea de rău, de la clevetire, de la nedreptate și de la orice fel de păcat.

383. M-am rușinat și m-am temut de a spune adevărul și de a muștra pe față nedreptatea și hula împotriva lui Dumnezeu, pe care cei necredincioși și hulitori le-au vorbit la arătare.

384. N-am avut tăria cea bună și cu dreaptă socoteală, din care cauză **am tăcut acolo unde era nevoie de a vorbi și am vorbit acolo unde era nevoie să tac.**

385. Știind că **multa vorbire este scaun al slavei deșarte**, totuși, nu am încetat de la multa vorbire cea cu lauda de sine și de la vorbirea cea deșartă.

386. Neavând dragoste față de aproapele, nu m-am silit cu toată puterea de a mângâia pe cei întristați, de a învăța pe cei neștiutori și de a apăra pe cei nedreptățiți.

387. Din cauza nepăsării și a cutezanței de sine, nu m-am silit cu toată puterea de a fugi și de a mă feri de locurile acelea unde se râdea, se glumea și se spuneau deșertăciuni.

388. Aducându-mi de acasă am mâncat carne în mănăstirile unde nu se mănâncă carne.

389. Am defăimat numele Sfinților (Măi Gheo, Măi Io, Văsai).

390. Am pus perdele, zorzoane, flori de mireasă, panglici Sfințitelor icoane.

391. Am spus Mamă în loc de Maică, Maicii Domnului (Aceasta este o bațjocură sectară).

392. Am stat pe soleia Sfântului Altar (partea ridicată de lângă Iconostas).

393. Ca femeie am stat în Sfânta Biserică în partea dreaptă acolo unde stau după rânduială doar bărbați.

394. Ca bărbat am stat în Sfânta Biserică în partea stângă acolo unde stau după rânduială doar femeile.

395. M-am împărtășit la un preot, fiind legat de altul prin canon.

396. Am zis „Zău“ lui Dumnezeu.

397. Am chemat numele lui Dumnezeu sau al Sfinților la toate nimicurile.

398. Ca femeie, am sărutat icoanele când nu trebuia (în perioada de necurăție).

399. Mi-am dorit moartea de necaz: Luam-ar moartea, Mai bine muream, De ce nu mor...

400. N-am dus la Sfânta Biserică, după posibilități, daruri (de exemplu: prescuri, vin, ulei, tămâie, lumânări...)

401. Am dus ca jertfă lumânări ce nu erau cumpărate din Sfânta Biserică.

402. Am făcut metanii când nu trebuia și când trebuia n-am făcut.

403. Stând acasă (din motive binecuvântate, boală, necurăție lunară, nu m-am rugat în timpul Sfintei Liturghii).

404. Am lepădat copii vii pe drumuri.

405. Am abandonat copii în maternitate.

406. N-am făcut molitvă după avorturi, la 40 de zile.

407. M-am aprins de curvie asupra preotului (sau preotesei), călugărului (sau călugăriței).

408. Am preacurvit sau am gândit cu preot, cu preoteasă, cu călugăr, cu călugăriță.

409. Am preacurvit în gând cu mort sau moartă.

410. Am dormit peste măsură.

411. Am băut apă peste măsură.

412. Am tăinuit și am ținut lucruri străine (ce ai luat împrumut sau ai găsit dă-l înapoi omului).

413. Am făcut deranj la înmormântări.

414. Am moștenit lucruri de la război, cu forța sau pe nedrept.

415. N-am plătit contribuția la Sfânta Biserică.

416. Am intrat în Sfântul Altar.

417. Am plâns peste măsură pierzând ceva avere (moștenire).

418. Am strâns comori și le-am îngropat.

419. Mi-a părut bine când a murit cineva.

420. Nu m-am îngrijit de sănătatea trupului meu după datorie.

422. Am răvnă fără socoteală (postesc peste măsură, dau milostenie fără socoteală, suferind cei din casă, mă ocup de alții mai mult decât de mine).

423. N-am aprins candela, lumânările și tămâia la rugăciune.

424. Am pierdut lucruri sfinte (Icoane, candelă, cruci).

425. La rugăciune, am stat într-un genunchi așa cum stau catolicii și evreii

(Dacă avem doi genunchi, să stăm pe amândoi).

426. Nu am virtuțile teologice: Credința, Nădejdea, Dragostea și Înțelepciunea, dreptatea, tăria, cumpătarea.

427. Mi-am folosit în păcate libertatea vieții (Oricât am fi fost de ocupați în viață, timp pentru păcate avem, dar pentru Dumnezeu nu).

428. Am îndemnat, am învățat, am ajutat, am dus, am făcut avort altora. N-am oprit alte persoane să facă avorturi sau să se păzească de a nu avea copii.

429. M-am spălat imediat după ce am păcătuit, ca să nu rămân gravidă, făcând avorturi nenumărate.

430. Am făcut băi, injecții, masaje, sărituri, ridicături, am băut ceaiuri, am luat tablete și am avortat.

431. Am dormit cu tata, cu frații sau cu nepoții, fiind mărișoară.

432. M-am împreunat cu animale.

433. Ca bărbat am fost de acord cu avorturile pe care le-a făcut soția mea, făcându-mă copărtas la acele crime.

434. Am sfătuit, ajutat pe cineva să facă avorturi, dându-i injecții, buruieni sau ducându-o la doctor spre a face avorturile.

435. Sunt căsătorit (ă) cu un sectant (o sectantă), cu un musulman, budist,...

436. Am făcut un copil (mai mulți) cu un sectant (o sectantă), cu un musulman, cu un budist,...

437. Am citit cărți sectante, ateiste, păgubitoare de suflet, care atacă și batjocoresc religia Creștin-Ortodoxă.

438. În loc să zic: „*Mi-a ajutat Dumnezeu*“, eu am zis de multe ori că „*am avut noroc*“ sau că „*vreau să am noroc*“, neștiind că noroc este de fapt un diavol (Moloh din Vechiul Testament).

439. Am fost la vrăjitoare, descântătoare, ghicitoare, la spiritism, la hipnotism. Mi-a descântat cu argintul viu, mi-a turnat cositorul, mi-a ghicit în cărți. Am cerut să le lege bărbatul sau femeia, să nu se mai poată împreuna. Mi-am căutat norocul cu papagalul, cu zodii sau cu șoarece...

440. Încă mai am în casă cărți pentru descânțete, cărți pentru explicarea viselor, a zodiilor. Am în casă cărți de ghicit sau de joc.

441. Nu mi-am învățat copiii să se spovedească și să se împărtășească cel puțin de patru ori pe an și nu i-am ferit de anturaje rele.

442. Mi-am atras copiii de partea mea, învățându-i să urască pe soțul meu (soția mea) și să se depărteze de el (ea).

443. Am povățuit copiii să meargă cu vitele pe terenurile cultivate cu grâne ale oamenilor.

444. Ca soție nu m-am supus bărbatului, l-am drăcut și l-am ocărât.

445. Am pus spurcăciuni în mâncarea, în cafeaua soțului meu, spurcându-l cu descânțete de la vrăjitoare, sau cu altceva din cele femeiești.

446. Am privit cu plăcere la împreunarea animalelor, câini, pisici sau altele.

447. Am în casă, pe pereți ilustrate și reviste pornografice.

448. Am privit cu poftă filme pornografice, ilustrate, tablouri, statui, reviste

ațăătoare la păcatul desfrânării.

449. Am mutat hotarul ogrăzii și al grădinii mele și m-am judecat cu vecinii.

450. Din mândrie mi-am retezat părul capului, mi-am smuls sprâncenele, am purtat rochie foarte scurtă și tocuri înalte.

451. Am ținut mână pe cineva o zi întreagă, o săptămână, câteva luni, câțiva ani.

452. Din lenevire mi-am lăsat mormintele părinților neîngrijite.

453. Nu m-am rugat lui Dumnezeu pentru iertarea vrăjmașilor mei, nu i-am iertat din toată inima și nu-i iubesc.

454. M-am drogat și am învățat și pe alții să se drogheze procurându-le droguri.

455. Am fost stăpânit și de aceste patimi (**spune foarte rar păcatele care urmează**): uitarea, lipsa de evlavie, iușimea, amărăciunea, înfurierea, ura de oameni, pomenirea de rău, osândirea, întristarea de suflet, îndoiala, lașitatea, rivalitatea, împătımirea, afecțiunea pentru cele pământești, lipsa de trezvie, nemulțumirea față de Dumnezeu și de oameni, cârtirea, clevetirea, înfumurarea, părerea de sine, mila de sine, cruțarea de sine, îndreptățirea de sine, trufia, îngâmfarea, iubirea de stăpânire, iubirea de a porunci, iubirea de arătare, dorința de a plăcea oamenilor, nerușinarea, înșelăciunea, ironia, duplicitatea, îndoiala, rățacirea gândurilor, iubirea de slavă, iubirea de argint, iubirea de plăceri trupești, iubirea de sine, care este maica și rădăcina tuturor răutăților.

456. De asemenea, am fost stăpânit și de aceste patimi (**spune foarte rar patimile care urmează**): hulă, blasfemie, semetie, împietrirea inimii, nesupunere, bârfă, defăimare, amăgire, nebunie, neînfrânare, nepricepere, neștiință (adică n-am știut ce este păcatul), ieșire din minți, aiureală, sălbăticie, toropeală, negrija de cele bune, greșeala de fiecare clipă, risipă, zgârcenie, cunoștința mincinoasă, odihna trupească fără de trebuință, moloșeală, răutate, nepăsare, puțină credință, slujirea la multe patimi, înălțare, amăgire, cutezanță, întristare, grăirea împotrivă, fățărnicie, prefăcătorie, curiozitate, învoirea cu păcatele cele pătimase ale sufletului și deasa cugetare la ele.

457. Mi-am stricat fecioria înainte de nuntă.

458. Am păcătuit prin „ticuri verbale“, de genul „Ce Dumnezeu!“, „pentru numele lui Dumnezeu“, „știe Dumnezeu“...

459. Mi-am neglijat munca, îndatoririle familiale sau alte responsabilități, sub pretextul „programului de viață spirituală“ (public sau individual).

460. Îmi iroiesc timpul în fața televizorului pentru a vedea tot felul de telenovele sau alte programe, vaitându-mă apoi că nu-mi ajunge timpul pentru Sfânta Biserică și rugăciune.

461. Duminica este pentru mine o simplă zi de trândăvie în loc să fie o zi de reîmprospătare spirituală și relaxare.

462. Nu-mi cinstesc socrii și nașii ca pe proprii mei părinți.

463. Ca părinte nu respect autonomia, personalitatea, talantul personal și opțiunile copiilor mei, încercând să-mi impun voia cu tot dinadinsul. Nu mă rog pentru copiii mei.

464. Ca naș, nu mi-am făcut datoria spirituală față de finii mei, relația mea cu ei fiind pur formală.

465. Nu-mi tratez ginerele sau nora ca pe propriul meu copil, ci ca pe un străin și un intrus în familie.

466. Nu cinstesc memoria eroilor și a martirilor neamului / credinței, jertfa lor fiindu-mi indiferentă.

467. Mi-am silit partenerul (partenera) conjugal la practici erotice perverse.

468. Folosindu-mă de strategia unei pseudo-asceze (de pildă un comportament sexual evitant, sub pretextul unor zile de post autoimpuse și al unor norme interdictive inventate) am lăsat partenerul (a) pradă erotismului sau unor frustrări insuportabile.

469. Frecventez medii imorale, case de toleranță, baruri unde se face strip-tease.

470. Simt că am unele porniri sexuale perverse sau patologice (ca de exemplu: pedofilie, zoofilie, incest, porniri spre viol etc.).

471. Am privit filme pornografice, reviste pornografice, scene erotice, pornografie pe Internet. Am postere indecente pe pereții casei unde locuiesc, în mașină și m-am desfătat cu lecturi (sau telefoane) erotice.

472. Obsedat de propriile frustrări și eșecuri, sub masca unei false pietăți am o atitudine negativă față de viața sexuală, considerând-o ca fiind păcat, rușine sau impediment față de progresul spiritual.

473. Din dorința de a câștiga rapid și ușor, m-am ocupat de bișniță, trafic de valută, droguri, trafic de carne vie sau de influență etc.

474. Am practicat jocuri de noroc. Îmi pierd timpul și-mi distrug sănătatea cu jocuri pe calculator.

475. Am cerșit sau m-am umilit pentru a obține favoruri sau bunuri inutile.

476. În calitate de judecător, am fost nedrept sau părtinitor cu cineva, primind mită. Am judecat după afinități sau interese personale.

477. Am profitat de slăbiciunea sau ignoranța vreunui semen de-al meu.

478. Am invidiat pe cineva pentru avere, capacitate, inteligență, cultură, poziție socială, farmec personal, succes profesional, reușită familială etc.

479. Din zgârcenie am mâncat hrană alterată. Am mâncat pe ascuns, ca să nu fiu văzut de alții și să nu împart hrana cu ei.

480. Pe oamenii care m-au abandonat sau s-au comportat dur cu mine, nu sunt în stare să-i iert fără să-i judec.

481. Din motiv de delăsare, comoditate, depresie nu mă îngrijesc de sănătatea (igiena) fizică, psihică, mentală și spirituală.

482. Am murdărit, poluat natura, mediul ambiant, în excursii, aruncând hârtii și resturi menajere prin păduri, parcuri sau pe stradă, neștiind că chiar dacă nu mă vede niciun om, mă vede în schimb Dumnezeu.

483. Nu mi-am găsit încă un sens (rost) în viață. Sunt fals, amibiguu.

484. Nu m-am străduit suficient pentru dezvoltarea conștiinței mele liturgice și euharistice (a prezenței lui Hristos în ființa mea).

485. Nu m-am rugat pentru aleșii poporului (de orice coloratură politică).

486. Am frecventat cercuri satanice și am participat la ritualuri satanice.

487. Ca elev îmi fac lecțiile duminică în loc să mi le pregătesc de vineri sau sâmbătă, pentru ca duminică să pot fi liber.

488. Am fost duminică în timpul Sfintei Liturghii la antrenament sportiv sau la meditație.

489. Ca profesor am meditat copii, duminică în timpul dumnezeieștii Liturghii.

490. Ca adolescent am început deja relațiile intime (cu posibilele consecințe: sacină, avort, boli venerice, infidelitate etc.).

491. Ca elev, student, am invidiat vreun coleg sau o colegă (pentru note mai bune, pentru că arată mai bine sau pentru că e admirat de ceilalți sau aprecia de profesori).

492. Am fost egoist și n-am împărțit nimic cu frații și surorile mele.

493. Am spus bancuri cu Dumnezeu, cu Sfinți sau preoți.

494. Am păcătuțit tatuându-mi pe corp, diavoli, cruci, șerpi...

495. Am îndemnat și pe alți să meargă să-și facă tatuaje pe corp.

496. Am păcătuțit făcând imprimând tatuaje pe pielea unor oameni.

497. Nu am avut grijă să feresc copiii mei de smintelile lumii.

498. Nu fug de lucrurile, gândurile și faptele care mă trag la păcat.

499. Nu am mers la priveghere la Sfânta Biserică.

500. Am greșit cu umblarea fără rost, pierderea vremii și nu am paza minții.

Bibliografie: Arhimandrit Cleopa Ilie, *Îndreptar de spovedanie*, Editura Mănăstirea Sihăstria, 2004; Arhimandrit Ioachim Pârvolescu, *Sfânta Taină a Spovedaniei pe înțelesul tuturor*, Mănăstirea Lainici - Gorj, 2005; Protosinghel Nicodim Mândiță, *Îndreptar de Spovedanie*, Editura Agapis, București, 2001.

CELE 10 PORUNCI DUMNEZEIEȘTI:

1. Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, care te-a scos din pământul Egiptului și din casa robiei. Să nu ai alți dumnezei afară de mine!
2. Să nu-ți faci chip cioplit și nici un fel de asemănare a nici unui lucru din câte sunt în cer, sus și din câte sunt pe pământ, jos, și din câte sunt în apele de sub pământ! Să nu te închini lor, nici să le slujești!
3. Să nu iei numele Domnului Dumnezeuului tău în deșert, că nu va lăsa Domnul nepedescit pe cel ce ia în deșert numele Lui!
4. Adu-ți aminte de ziua odihnei (DUMINICA) să o sfințești. Lucrează șase zile și-ți fă în acelea toate treburile tale, iar în ziua a șaptea este odihna Domnului Dumnezeuului tău: să nu faci în acea zi nici un lucru, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici sluga ta, nici slujnica ta, nici boul tău, nici asinul tău,

nici orice dobitoc al tău, nici străinul care rămâne la tine, că în șase zile a făcut Dumnezeu cerul și pământul, marea și toate cele ce sunt într-însele, iar în ziua a șaptea S-a odihnit. De aceea a binecuvântat Domnul ziua a șaptea și a sfințit-o!

5. Cinstește-l pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie bine și să trăiești ani mulți pe pământ!

6. Să nu ucizi!

7. Să nu fii desfrânat!

8. Să nu furi!

9. Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău!

10. Să nu dorești casa aproapelui tău; să nu dorești femeia aproapelui tău, nici ogorul lui, nici sluga lui, nici slujnica lui, nici boul lui, nici asinul lui, și nici unul din dobitoacele lui și nimic din câte are aproapele tău!

CELE 9 PORUNCI BISERICESTI:

1. Să participăm cu evlavie la Sfânta Liturghie, în duminici și în sărbători!
2. Să ținem toate posturile rânduite de Biserică:
 - Postul Paștelui;
 - Postul Șfinților Apostoli Petru și Pavel;
 - Postul Maicii Domnului;
 - Postul Crăciunului;
 - Miercurile și Vinerile de peste an;
 - 14 septembrie, 5 ianuarie și 29 august.
3. Să respectăm fețele bisericesti (diaconi, preoți și episcopi)!
4. Să ne spovedim și să ne împărtășim

în cele patru posturi mari ale anului și ori de câte ori ne simțim conștiința încărcată!

5. Să ne rugăm pentru conducătorii țării, pentru cei ai orașelor și ai satelor, și pentru întreg poporul nostru!

6. Să ținem posturile pe care le-ar rândui mitropolitul în vremuri grele!

7. Să nu citim și nici să nu ținem în casă cărți neortodoxe (sectante)!

8. Să nu folosim prost sau în scopuri străine averea bisericilor!

9. Să nu participăm la nunți sau la alte petreceri organizate în post!

CUVÂNT CĂTRE CREȘTINII ORTODOCȘI DESPRE Taina Sfintei Împărtășanii

„Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi” (Ioan 6:54).

Preot IOAN

Tubiți credincioși,

În Sfânta Biserică Ortodoxă sunt **7 Sfinte Taine: Botezul, Mirungerea, Cununia, Spovedania, Împărtășania, Sfântul Maslu și Preoția**. Nu pot fi repetate: Botezul, Mirungerea și Preoția. Celelalte pot fi repetate. Dar ce nămin noi Sfântă Taină? Sfântă Taină este o lucrare sfântă văzută, prin care puterea mântuitoare nevăzută, care se numește har dumnezeiesc, revărsă asupra celor ce o primesc daruri minunate. Împărtășania este o taină mare, prin care credincioșii ortodocși, sub

chipul pâinii și al vinului primesc trupul și sângele adevărat al lui Iisus Hristos, pentru o adevărată, reală împreunare cu El și deci, pentru a dobândi viața veșnică.

Această Sfântă Taină a Împărtășaniei, este în același timp o jertfă și ea are mai multe denumiri: *Euharistia* (în limba greacă înseamnă mulțumire) - fiindcă la Cina cea de Taină, mai întâi a mulțumit, apoi a binecuvântat pâinea și vinul și le-a dat ucenicilor săi să se împărtășească; *Cina Domnului*; *Cuminecătură*...

Această mare și dumnezeiască Taină a fost instituită de Domnul nostru Iisus Hristos încă înaintea Cinei celei de Taină, după săturarea a 5000 de oameni cu cinci pâini și doi pești. Iisus Hristos a făgăduit să dea celor credincioși Prea Curat trupul și sângele Său pentru a dobândi viață veșnică când a zis: „*Eu sunt pâinea cea vie care s-a pogorât din cer; de va mânca cineva din pâinea aceasta, viu va fi în veci. Și pâinea pe care Eu voi da pentru viața lumii este trupul Meu. Adevărat, adevărat grăiesc vouă, dacă nu veți mânca trupul Fiului Omului și nu veți bea sângele Lui, nu veți avea viață în voi*” (Ioan 6:51-53).

Iisus Hristos a așezat Taina Sfintei Împărtășanii la Cina cea de Taină, înaintea patimilor sale: „Și pe când mâncau ei, Iisus luând pâinea și binecuvântând a frânt și a dat ucenicilor săi zicând: **„Luați mâncați, acesta este trupul Meu”**; apoi luând paharul și binecuvântând, le-a dat zicând: **„Beți dintru acesta toți; acesta este sângele Meu al legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor”** (Matei 26:26-28). Din aceste cuvinte se vede că în Taina Împărtășaniei sub chipul pâinii și al vinului se dă celor credincioși în mod real și substanțial, trupul

și sângele lui Iisus Hristos, cum învață despre aceasta și Sfântul Apostol Pavel: **„Paharul binecuvântării, pe care-l binecuvântăm, nu este oare împărtășirea cu sângele lui Hristos? Pâinea pe care o frângem nu este oare, împărtășirea cu trupul lui Hristos?”** (1 Corinteni 10:16). „De aceea, oricine va mânca această pâine sau va bea acest pahar cu nevrednicie, va fi vinovat față de trupul și de sângele Domnului” (1 Corinteni 11:27).

Taina Sfintei Împărtășanii are o însemnătate foarte mare pentru că:

1. În Euharistie credincioșii sub chipul pâinii și a vinului mănâncă și beau adevăratul trup și sânge al lui Hristos spre iertarea păcatelor și spre viața de veci: Ioan 6:51-58; Matei 26:26-28; 1 Corinteni 10:16.

2. Euharistia se săvârșește spre amintire de viața, patimile și moartea lui Iisus Hristos pentru noi păcătoșii: „**Aceasta să o faceți spre pomenirea Mea**” (Luca 22:10; 1 Corinteni 11:24-25); „**Pentru că ori de câte ori mâncați pâinea aceasta și beți acest pahar, vestiți moartea Domnului până va veni**” (1 Corinteni 11:26).

3. Euharistia este jertfa de pe Golgota continuată și aplicată, întrucât Mântuitorul ca jertfitor și ca jertfă în același timp, aduce Tatălui trupul și sângele Său sub chipul pâinii și al vinului. Singura deosebire constă în forma și scopul jertfei. Pe Golgota s-a adus Domnul pe Sine în chip sângeros, jertfindu-și viața sa trupească; în

Euharistie se jertfește pe sine prin preot în chip nesângeros și tainic. Prin jertfa de pe cruce a realizat Domnul răscumpărarea întregului neam omenesc împăcând pe om cu Dumnezeu. Euharistia ca jertfă se aduce și pentru cei vii și pentru cei morți. Euharistia este și o **jertfă de cerere**, adică se aduce pentru ca noi să dobândim cele de folos sufletului și trupului. Este în fine, **jertfă de laudă și de mulțumire** pentru binefacerile nesfârșite ce ni le-a adus jertfa Lui de pe Golgota.

De aceea pentru împărtășire se cere o pregătire deosebită și anume, credincioșii trebuie să se apropie la Sfânta Împărtășanie „**cu vrednicie**”, adică pocăindu-se și mărturisindu-și păcatele lor și împăcându-se cu cei pe care i-au necăjit: „**Cel ce va mânca pâinea aceasta, sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat față de trupul și sângele Domnului. Să se cerceteze dară omul pe sine și așa să mănânce din pâinea aceasta și să bea din paharul acesta**” (1 Corinteni 11:27). Cine se împărtășește cu nevrednicie, pe acela pe pământ îl așteaptă boli și chiar moartea, iar în cer judecată și osândă: „**Cel ce mănâncă și bea din ele cu nevrednicie, acela mănâncă și bea sieși osândă nesocotind Trupul și Sângele Domnului. De aceea mulți dintre voi sunteți bolnavi și neputincioși și nu puțini mor**” (1 Corinteni 11:29-30).

Taina Sfintei Împărtășanii se va săvârși până la a doua venire a lui Iisus Hristos: „**ori de câte ori mâncați pâinea aceasta și beți acest pahar, vestiți Moartea Domnului până va veni El**” (1 Corinteni 11:26), și ea se săvârșește de urmașii legiuți ai Sfinților Apostoli: EPISCOPII și PREOȚII: „**Așa dară oamenii să ne socotească ca pe niște slujitori ai lui Iisus Hristos și iconomi ai tainelor lui Dumnezeu** (1 Corinteni 4:1; Efeseni 4:11-12).

Toți Sfinții Părinți și Învățători ai Bisericii, chiar și creștinii care s-au despărțit de Sfânta Biserică în primele veacuri: nestorienii, eutinenii, iacobiții, armenii, coptii au crezut și au învățat că cei credincioși, în Taina Sfintei Împărtășanii primesc nu pâinea și vinul

obișnuit, ci adevăratul trup și sânge al lui Hristos. Sfântul Efrem Sirul zice: „**La cine este ochiul credinței, acela luminat privește pe Stăpânul și cu credință mănâncă din trupul mielului curat, Fiul cel de o ființă cu Tatăl ceresc.... Tu credincios, cu toată credința primește trupul și sângele Stăpânului cu toată convingerea și nu te sili să cercetezi!**” Sfântul Ambrozie zice: „**Hrana euharistică a creștinilor este incomparabil mai presus de mana care s-a dat cândva evreilor, pentru că , pe când evreilor s-a dat trupul lui Hristos numai în preînchipuire, nouă ni se dă într-adevăr, și pe când mana nu scutea de moarte pe cei care o mâncau, pâinea de viață a creștinilor, pogorâtă tot din cer, dar acum fiind chiar trupul lui Hristos ne dă viață veșnică**”. La fel Sinodul I Ecumenic, Sinodul III Ecumenic și Sinodul Trulan, canon 101 spun că: „**În Euharistie noi primim adevăratul Trup și Sânge al lui Iisus Hristos**”.

Toți Sfinții Părinți spun că: „**Euharistia ca jertfă înlocuiește jertfele din Vechiul Testament care aveau numai însemnătate preînchipuitoare căci pe jertfelnicul creștin, începând cu Cina cea de Taină este pus înaintea și se înalță Mielul cel adevărat al lui Dumnezeu care a ridicat păcatele lumii, acel Miel care a fost răstignit pe cruce**”.

Sfânta Euharistie fiind o jertfă atât de mare și de sfântă, este foarte însemnată și binefăcătoare după lucrările sale, atât pentru cei pentru care se săvârșește și cu atât mai mult pentru cei care se împărtășesc: „**Ea face pe Dumnezeu milostiv și dă iertare de păcate tuturor pentru care se aduce - vii și morți**” (Sfântul Ambrozie).

Sfântul Chiril al Ierusalimului zice: „**Când ne rugăm pentru cei morți deși au fost păcătoși, Hristos care s-a răstignit pentru păcatele noastre se milostivește și pentru ei și pentru noi**”. Sfântul Ioan Gură de Aur și Fericitul Augustin spun: „**Cel ce nu mănâncă Trupul și nu bea**

Sângele Domnului, se lipsește de viața veșnică“.

De aceea de Sfinții Părinți a fost recunoscută ca necesară pentru credincioși împărtășirea cu trupul și sângele Domnului: **„Este bine și prea de folos ca în fiecare zi să se împărtășească creștinii“, iar noi putem întâlni astăzi foarte mulți creștini care nu s-au împărtășit niciodată în viața lor, chiar până la adânci bătrâneți.** Alții spun că s-au împărtășit la Paști, dar de fapt nu s-au împărtășit, ci au luat doar Sfintele Paști (pâine stropită cu vin și sfințită prin rugăciunile preotului) pe care le confundă cu Sfânta Împărtășanie.

Subiți credincioși,

Iată în continuare câteva întâmplări adevărate care confirmă faptul că în Sfânta Euharistie credincioșii sub chipul pâinii și al vinului primesc adevăratul trup și sânge al Domnului Iisus Hristos:

- 1. Istoricul Sozomen povestește că într-una din zilele în care Sfântul Ioan Gură de Aur împărtășea pe credincioși, s-a apropiat o femeie care era molipsită de erezia macedoniană. Cum a primit Sfânta Împărtășanie îndată păticea din gura ei s-a prefăcut în piatră. După această minune, femeia s-a spovedit și s-a întors la credința adevărată.

- 2. Când Sfânta muceniță Evdochia a fost adusă la judecată, ostașii dezbrăcând-o au văzut că a căzut jos o păticea din Sfintele Daruri. Ostașii au ridicat păticea și neștiind ce este au dus-o la împărat. Când ighemonul a întins mâna ca să ia păticea, păticea s-a prefăcut în foc, care a pârlit ostașii iar la ighemon i-a ars umărul stâng.

- 3. Un grup de copii dintr-un sat pășteau vitele. Pentru a se distra au hotărât să se joace oficiind Sfânta Liturghie în glumă. Copiii aceștia veneau adesea la Biserică și cunoșteau bine rânduiala Sfintei Liturghii. Au adus pâine și vin, au ales o piatră mare în loc de Sfânta

Masă, pe care au așezat pâinea și vinul și au început săvârșirea Liturghiei. Unul alegându-și rolul de preot, doi și-au ales rolul de diaconi iar restul cântăreți. Și iată când au voit să se atingă de pâine să o sfarme și să se împărtășească, s-a coborât foc din cer, a mistuit piatra și tot ce era pus pe ea. Copiii de spaimă au căzut la pământ și au rămas așa fără să se miște. În această stare i-au găsit părinții și numai a doua zi au putut să povestească ceea ce s-a întâmplat cu ei. Cazul a fost adus la cunoștința episcopului locului și acolo, pe acel loc s-a construit o Biserică.

Iisus Hristos - Marele Arhiereu

- 4. Despre Sfântul Grigore cel Mare se povestește că o dată, o femeie nobilă a dus la Biserică prescuri pentru săvârșirea Sfintei Liturghii. Când a sosit momentul împărtășaniei, femeia s-a apropiat de altar pentru a primi Sfintele Taine. La cuvintele Sfântului Grigore „se dă de viață făcătorul Trup al Domnului nostru Iisus Hristos“, femeia a zămbit. Sfântul Grigore a întrebat-o: „De ce ați zămbit?“. Femeia i-a răspuns: „Pentru mine este curios Stăpâne că tu pâinea pe care eu am pregătit-o cu minile mele o numești trupul lui Hristos!“. Sfântul Grigore văzând neștiința femeii s-a rugat lui Dumnezeu și îndată pâinea s-a prefăcut în carne iar vinul în sânge. Această minune au văzut-o toți cei din Biserică. Sfântul s-a rugat acum din nou și chipul trupului s-a prefăcut în chipul pâinii, iar chipul sângelui s-a prefăcut în chipul vinului, cu care a fost împărtășită femeia care, de atunci încolo a devenit foarte credincioasă.

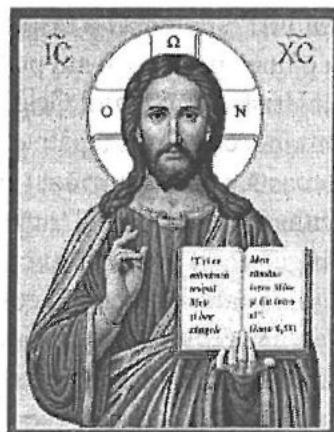
- 5. Și iată acum, iubiți credincioși, încă o întâmplare reală care s-a petrecut acum câțiva ani într-un satuc din Ardeal. O femeie foarte credincioasă care se ocupa cu creșterea albinelor (avea stupină)

a observat că de la o vreme nu prea mai merg bine stupii, albinele produceau puțină miere. Auzise de la o altă credincioasă că dacă pui într-un stup Sfânta Împărtășanie, albinele o să dea o producție foarte mare de miere. Și atunci, a mers la Sfânta Biserică, s-a spovedit și s-a împărtășit, dar, în loc să înghită Sfânta Împărtășanie, a ascuns-o sub limbă și apoi, ajungând acasă, a băgat-o într-unul dintre stupi. Peste trei săptămâni preotul satului a avut o descoperire de la Dumnezeu că această femeie a făcut altceva decât trebuia cu Împărtășania. S-a dus la ea acasă și a întrebat-o: „De la Dumnezeu am descoperire că acum trei săptămâni nu ai înghițit Sfânta Împărtășanie, spune-mi cinstit, te rog, ce ai făcut cu ea?“. Simțindu-se vădită, femeia a început să plângă și i-a mărturisit adevărul. Au mers împreună și au deschis stupul și auziți dumneavoastră minune: **ALBINELE FĂCUSERĂ O CLĂDIRE DIN CEARĂ EXACT CA O BISERICUȚĂ ÎN JURUL SFINTEI ÎMPĂRTĂȘANII** !!! Minunat este ce-au făcut albinele, dar foarte trist este că există o mulțime de oameni care nici măcar nu știu ce este aceea Sfânta Împărtășanie. Unii o confundă cu Sfintele Paști, alții mor neîmpărtășiți dintr-o mare neglijență, iar o altă parte (ateii) o refuză chiar și pe patul de moarte spre osânda lor veșnică.

Puterea tămăduitoare a Sfintei Împărtășanii (câteva exemple)

◆ Soacra Sfântului Grigore Teologul fiind grav bolnavă, cum s-a împărtășit îndată s-a vindecat.

◆ Sfântul Andrei Criteanul până la 7 ani a fost mut, dar cum s-a împărtășit a început să vorbească.

◆ Sfântul Ioan Arhiepiscopul Constantinopolului a pus Sfintele Daruri pe ochii unui orb și a spus: „Cel ce a vindecat pe orbul din naștere, să te vindece și pe tine!“. Orbul s-a vindecat și a început a vedea.

◆ Sfântul Ioan de Kronstadt povestea că o femeie bătrână care scuipa sânge și nu mai putea mânca nimic, după ce s-a împărtășit s-a vindecat complet de boala sa.

Cine se împărtășește cu regularitate (cel puțin în cele patru posturi mari ale anului) cu Sfintele Taine, aceluia și duhurile necurate nu-i pot face nimic.

Iată că, o dată Sfântul Macarie a întrebat pe diavol: „**De ce vă temeți voi cel mai mult la creștini?**“
Și diavolul i-a răspuns: „**Noi ne temem de ceea ce mâncați voi !!!**“, adică de Sfânta Împărtășanie.

Combaterea obiecțiunilor altor culte religioase

Înainte de a trece la combaterea obiecțiunilor sectare, este necesar să vedem ce părere au despre Sfânta Împărtășanie capii protestantismului, și anume:

LUTHER - admite prezența reală a lui Iisus Hristos în Sfânta Împărtășanie, dar nu admite prefacerea pâinii și vinului în trupul și sângele Domnului. După el trupul și sângele Domnului sunt alături sau împreună cu pâinea și vinul - (**In pane, cum pane et sub pane și in vino, cum vino et sub vino**) - adică pâine și vinul rămân neschimbate, dar se împreună cu ele trupul și sângele Domnului. De aceea, felul acesta de prezență se numește și prin împănare - **praesentia per impanationem**. La această părere greșită a ajuns Luther pornind de la analogia dintre Sfânta Euharistie și întruparea Domnului.

ZWINGLI - învață că în Sfânta Împărtășanie nu este prezent Domnul sub nici o formă. Sfânta Împărtășanie este un simplu act comemorativ, o ceremonie care ne amintește de cea din urmă serbare a Paștelui de către Mântuitorul cu ucenicii săi. El spune că cuvintele de instituire trebuie înțelese în sens figurat: „Acesta este trupul meu însemnează acesta închipuiește trupul Meu“. Sau spune că atunci când Mântuitorul rostește cuvântul „trupul Meu“ are înțeles „simbolul trupului Meu“.

CALVIN - ține cale de mijloc între Luther și Zwingli. El spune că în Sfânta Împărtășanie sunt de față trupul și sângele Domnului dar nu în chip material, ci în chip SPIRITUAL. Pâinea și vinul nu se prefac, nici nu conțin prin impanațiune trupul și sângele Domnului, ci sunt mijloace prin care ni se dă trupul și sângele Domnului. Numai cei aleși se împărtășesc însă cu acest SPIRITUAL TRUP și SÂNGE al Domnului, pe când cei păcătoși primesc simple pâine și vin. Oare așa să fie???

Biserica Ortodoxă a condamnat rătăcirile protestante în Sinodul de la Iași (1642) și în cel din Ierusalim (1672) și a formulat învățătura asupra acestor puncte în Mărturisirea Ortodoxă și Mărturisirea Patriarhului Dositei.

Obiecția unor culte religioase:

Noi ne împărtășim, dar credem că primim pâine și vin obișnuit spre amintirea patimilor și morții lui Iisus Hristos, după cum chiar El a zis: „**Aceasta să faceți spre pomenirea Mea**“ (1 Corinteni 11:24). Că noi primim doar pâine și vin, chiar și Sfântul Apostol Pavel aceasta zice: „**Că de câte ori veți mânca pâinea aceasta și veți bea paharul acesta moartea Domnului vestiți până când va veni**“ (1 Corinteni 11:26).

Răspunsul nostru:

Faptul că Sfântul Apostol Pavel nu consideră obișnuite „pâinea“ și „vinul“ cu care ne împărtășim se vede din aceea că el

nu dă nici o tâlcuire cuvintelor spuse de Iisus Hristos ucenicilor săi „**Acesta este trupul Meu**“ și „**Acesta este sângele Meu**“, la Cina cea de Taină (1 Corinteni 24:25). Și apoi tot el le spune creștinilor să ia aminte că **nu este „simplă pâine“ și nu este „simplu vin“**, ci să se ispitească pe sine, dacă sunt vrednici să le primească. Și dacă vor primi cu nevrednicie, vor fi vinovați nu contra pâinii și al vinului ci: „**vinovați vor fi trupului și sângelui Domnului**“ (1 Corinteni 10:27), pe care-L primesc sub chipul pâinii și al vinului, căci mai înainte el zice: „**Paharul binecuvântării, pe care-l binecuvântăm, nu este oare împărtășirea cu sângele lui Hristos? Pâinea pe care o frângem nu este, oare, împărtășirea cu trupul lui Hristos?**“ (1 Corinteni 10:16).

Obiecția unor culte religioase :

Împărtășirea e nefolositoare: „**Aria și teascul nu-i va hrăni și vinul l-a înșelat**“ (Osea 9:2).

Răspunsul nostru:

Proorocul Osea nu vorbește aici despre împărtășire, care pe timpul lui nici nu era, ci amenință pe evrei și pe păgâni pentru idolatrie și desfrâu cu foame, în timpul căreia ei nu vor avea nici pâine, nici vin și nu vor trăi pe pământul Domnului.

Obiecția unor culte religioase:

Voi chinuiți pe Iisus Hristos, a doua oară, căci îl tăiați cu cuțitul și-i străpungeți cu sulița trupul în timpul frângerii ei.

Răspunsul nostru:

Nu-i adevărat! Agnețul se taie în semnul crucii în vremea proscomidiei, în amintirea patimilor de pe cruce ale Mielului lui Dumnezeu, care a luat asupra Sa păcatele lumii și atunci se împunge cu copia spre amintire, pentru că ostașul a împuns coasta Mântuitorului. Când însă pâinea va fi prefăcută de Sfântul Duh în

Trupul lui Hristos, atunci ea numai se frânge pentru împărtășirea credincioșilor.

Obiecția unor culte religioase:

La voi la ortodocși nu se face drept frângerea, deoarece trupul și sângele lui Iisus Hristos nu se dau separat cum a împărtășit Iisus Hristos pe ucenicii săi ci împreună, cu lingurița.

Răspunsul nostru:

Acest lucru privește rânduiala, dar nu esența tainei. Obiceiul de a se da credincioșilor Sfânta Împărtășanie cu lingurița a fost introdus în Sfânta Biserică din două motive: **1.** pentru a păzi această sfințenie de pângărire de către necredincioșii care, după mărturisirea Sfântului Ioan Gură de Aur, luau împărtășania acasă pentru descântece; **2.** era cu neputință de a împărtăși copiii cu Sfântul Trup fără să fie împreunat cu Sfântul Sânge, și la urma urmelor cu lingurița este ușor de împărtășit mulți credincioși la o singură slujbă. Apoi pentru că Împărtășania este „**focul dumnezeiesc**” care arde pe cei care se împărtășesc cu nevrednicie (1 Corinteni 11:29-30) și care curăță păcatele credincioșilor (Matei 26:28) - lingurița înseamnă CLEȘTELE cu care cândva un serafim, luând un cărbune de pe jertfelnic s-a atins de gura proorocului Isaia și a zis: „**lată... fărădelegea ta este depărtată de la tine**” (Isaia 6:6-7) - tâlcuieste Sfântul Simeon episcop de Tesalonic în lucrarea sa „**Despre lingurița sfințită**”.

Obiecția unor culte religioase:

Iisus Hristos n-a turnat apă caldă în pahar dar voi turnați.

Răspunsul nostru:

Turnăm apă caldă în amintirea faptului că, atunci când a murit Iisus Hristos unul din ostași cu sulița coasta i-a împuns-o și îndată a ieșit „**sânge și apă**” (Ioan 19:34). Turnând apă caldă în Sfântul Potir, preotul zice: „**Căldura credinței plină de Duhul Sfânt**”.

Obiecția unor culte religioase:

Ortodocșii răstignesc din nou pe Iisus Hristos, dacă socotesc împărtășirea o jertfă pentru milostivire căci: „**Iisus Hristos o dată s-a jertfit ca să ridice păcatele multora**” (Evrei 9:24-26-28) - „**Noi suntem sfințiți prin jertfa trupului lui Iisus Hristos o dată**” (Evrei 10:10-14) - de aceea jertfa cea fără de sânge este de prisos.

Răspunsul nostru:

Aici se vorbește despre jertfa de pe Golgota care este preînchipuită de jertfele din Vechiul Testament. Jertfele iudeilor se aduceau în fiecare an și nu puteau să îndrepte pe cei care le aduceau „**pentru că cu neputință este ca sânge de tauri și de țapi să ridice păcatele**” (Evrei 10:1-4). Jertfa de pe Golgota a fost adusă o dată pentru totdeauna, pentru păcatele întregii lumi. Dar Sfânta Împărtășanie, El a poruncit să se facă totdeauna „**Fiindcă de câte ori veți mânca pâinea aceasta și veți bea paharul acesta, moartea Domnului o vestiți până când El va veni**” (1 Corinteni 11:26). În Sfânta Liturghie nu pătimizește a doua oară, ci El Însuși preface prin Sfântul Duh, pâinea și vinul în adevărat trupul și sângele Său.

Obiecția unor culte religioase:

Noi nu putem să credem că un preot păcătos poate să prefacă pâinea și vinul în trupul și sângele Mântuitorului.

Răspunsul nostru:

Nu preotul preface pâinea și vinul în trupul și sângele lui Iisus Hristos ci Sfântul Duh; preotul numai se roagă ca Dumnezeu să trimită pe Sfântul Duh să prefacă Sfintele Daruri. Puterea și acțiunea darului Sfântului Duh nu se împiedică de vrednicia sau nevrednicia preotului, care chiar păcătos fiind, are asupra lui „**Darul lui Dumnezeu**” adică **Harul Duhului Sfânt** - primit prin punerea

mâinilor episcopului (2 Timotei 1:6) și „**comoara aceasta** (Harul Duhului Sfânt) **însă o avem în vase de lut** (în trup). **Această covârșitoare putere să fie aceea a lui Dumnezeu și nu de la noi**“ (2 Corinteni 4:7).

Concluzii despre Sfânta Taină a Împărtășaniei

1. Iisus Hristos a făgăduit să așeze Taina Sfintei Împărtășanii (Ioan capitolul 6). Și a așezat-o la Cina cea de Taină (Matei 26:26-28).

2. În Taina Sfintei Împărtășanii, credincioșii mănâncă, sub chipul pâinii și al vinului, **Trupul și Sângele adevărat al lui Iisus Hristos** pentru iertarea păcatelor și viața de veci (Ioan 6:51-54; Matei 26:26-28; 1 Corinteni 10:15-16-17; 1 Corinteni 11:27-29).

3. Pentru Împărtășanie trebuie să fim pregătiți, să ne împărtășim cu vrednicie (1 Corinteni 11:27-30).

4. Sfânta Împărtășanie se va săvârși până la a doua venire a lui Iisus Hristos (1 Corinteni 11:26) Și ea se săvârșește numai de preoții și episcopii Sfintei Biserici (1 Corinteni 4:1; Efeseni 4:11-12).

5. „**Cine nu se împărtășește cu Trupul și Sângele lui Iisus Hristos, acela nu va avea viață veșnică**“ (Ioan 6:53-54).

Tubiți credincioși,

„Trupul și sângele lui Hristos din Sfânta Împărtășanie se luptă cu trupul și sângele nostru împotriva patimilor, sfințind trupul și arzând patimile“.

(Părintele Arsenie Boca)

Mai înainte de a primi Sfânta Împărtășanie trebuie să ne spovedim. Nimeni nu se poate împărtăși fără ca mai înainte de aceasta să alerge să-și spele sufletul de mizeria păcatelor. Unii oameni nu merg la spovedanie având următoarele obiecții împotriva acestei Sfinte Taine:

1. „Sunt atât de păcătos! Poate oare Dumnezeu să-mi ierte păcatele? Nu cred asta! De aceea nu am nici un folos dacă mă spovedesc“.

Dacă omul se spovedește cu căință și sinceritate i se iartă toate păcatele. Sfântul Ignatie Briancianinov spune: „**Puterea pocăinței se întemeiază pe puterea lui Dumnezeu! Doctorul este Atotputernic, iar medicamentul pe care ni-l dă El este tot atât de puternic**“.

2. „De ce să mă spovedesc, nu am nici un păcat. Să se spovedească cei ce au ucis, care au jefuit, au făcut desfrânare, nelegiuiri sau vreun alt fel de păcat“.

Această obiecție față de spovedanie este total opusă celei dintâi. În primul caz omul nu crede că va fi iertat din pricina conștiinței apăsătoare a propriei păcătoșenii, iar aici lipsește orice conștiință a păcătoșeniei. Dacă un om stă pentru mai mult timp închis într-o cămaruță, se obișnuiește cu aerul stricat și nici nu simte cât este de neplăcut. Însă, dacă intră cineva de afară, nu va putea să rabde duhoarea adunată în cameră și va ieși îndată. Ei spun că sunt curați, fără de păcat dar închipuirile nu pot fi socotite drept realitate. „**Dacă zicem că păcat**

nu avem, ne amăgim pe noi înșine și adevărul nu este întru noi" (1 Ioan 1:8). Sfinții Părinți ne învață că greu lucru este ca omul să-și vadă păcatele. Aceasta ei o tălmăcesc prin orbirea pe care ne-o pricinuieste diavolul. Avva Isaia spune: Când omul se desparte de cel ce se află de-a stânga sa, adică de comuniunea cu diavolii și de ascultarea de sfaturile lor, atunci el își va vedea păcatele sale înaintea lui Dumnezeu, în toată amănunțimea lor. Dacă vederea păcatelor proprii ar fi fost ceva ușor, atunci Sfântul Efrem Sirul nu s-ar mai fi rugat cu aceste cuvinte: **„Așa, Doamne, Împărate dăruiește-mi să-mi văd greșelile mele...”** Nici Sfântul Ioan de Kronștad nu ar fi spus: **„Aceasta este, într-adevăr de la Dumnezeu - ca să-ți vezi păcatele în mulțimea și josnicia lor”**.

3. „Eu mă spovedesc direct lui Dumnezeu. Ce nevoie am să merg la preot?”

Dacă nu ai nevoie să mergi la preot, nu merge la el! Dar atunci caută spre Dumnezeu, să te boteze El direct de sus. El să te mirungă, El să te cunune, El să săvârșească Sfântul Maslu, El să te împărtășească direct dintr-o liturghie cerească. Însă tu nu faci asta. De ce ești nestatornic? De ce pentru celelalte taine te adresezi preotului, iar când este vorba de Taina Spovedaniei spui: nu am nevoie de preot, eu mă spovedesc direct înaintea lui Dumnezeu! Nu simți oare că în felul acesta te înșeală vrăjmașul tău? Dumnezeu a rânduit preoții să săvârșească Sfintele Taine, ca prin ele să primim harul cel ceresc și atotmântuitor. Și mântuirea este o taină.

4. De ce să mă spovedesc când știu că iarăși voi păcătui? Sunt de acord că trebuie să te spovedești, dar să nu mai greșești deloc după aceea.

Această obiecție conține ceva adevărat și ceva neadevărat. Adevărată este dorința de a nu mai păcătui după spovedanie. Însă noi suntem oameni neputincioși și nu putem ajunge dintr-o dată la o astfel de statornicie. Și atunci să încetăm să ne mai spovedim? Cum este mai bine: să zaci în noroiul mlaștinii duhovnicești sau să te ridici

după fiecare cădere și să-ți continui drumul înainte, cu nădejdea că poate, odată, vei ajunge la limanul statornic și frumos al virtuții. Dacă nu te spovedești, rămâi în noroi.

Un tânăr călugăr se plânga marelui stareț, Avva Sisoe: **„Avva, ce să fac? Am păcătuit!”** Bătrânul îi răspunse: **„Ridică-te!”** Monahul zice: **„M-a ridicat și iarăși am căzut!”** Starețul îi răspunse iarăși: **„Ridică-te din nou!”** Atunci călugărul cel tânăr îl întrebă: **„Și până când mă voi ridica din moment ce mereu cad?”** **„De câte ori cazi ridică-te și te vei mântui!”**, i-a răspuns Avva Sisoe.

Orice om care își murdărește mâinile se spală. Nimeni nu va zice: **„N-am să mă mai spăl că oricum au să mă murdăresc!”** Sau altfel spus nimeni nu va refuza să mai mănânce pentru că peste puțină vreme îi va veni iarăși foame.

După ce te-ai spovedit și ți-ai îndeplinit canonul pe care ți l-a rânduit duhovnicul, să te duci iarăși la el și să-i cere dezlegare (binecuvântare) ca să te împărtășești. Dacă cineva se împărtășește fără binecuvântarea duhovnicului, acela se osândește ca și Iudeii care L-au răstignit pe Mântuitorul sau ca Iuda, care L-a vândut pe Domnul. În zilele de pregătire pentru a te împărtăși caută să dai înapoi ce ai luat pe nedrept și să te împaci cu cel cu care ești certat. Să ai sufletul curățit de orice nelegiuire pentru că scris este: **„Feriți-vă cei ce spală veșmintele lor (adică își spală sufletele prin spovedanie) ca să aibă stăpânire peste polmul vicleșii”,** căci: **„În cetate (adică în Împărăția lui Dumnezeu) nu va intra nimic pângărit și**

nimeni care este dedat cu spurecăciunea și cu minciuna” (Apocalipsa 21:27). Cu câteva zile mai înainte de a te împărtăși, știind că „**Sfintele se dau numai celor sfinți**”, încearcă pe cât îți stă în putință să te înfrânezi de la tot ce te-ar face să păcătuiești. Postește cât poți de mult, fii retras de la gâlceville vieții sociale, îndepărtează-te de la legăturile cu soțul sau soția ta, fă bine pe cât poți rugându-te la Dumnezeu pentru sufletul tău și pentru toți cei din jurul tău. În seara de dinainte de a te împărtăși citește din ceaslov rugăciunile pentru împătășanie (canonul de împătășanie). În Sfânta Biserică să stai cu frică și evlavie de Dumnezeu iar când preotul zice: Cu frică de Dumnezeu cu credință și cu dragoste apropiativă, atunci să iei o lumânare, o aprinzi și să te apropii de Sfântul Potir zicând în gând: „**Dumnezeul curățește-mă pe mine păcătosul și mă miluiește!**”. Nu uita cuvintele Părintelui Arsenie Boca: „**Când te împărtășești unde-ți sunt lacrimile?**”. Îndată după ce ai luat Sfânta Împătășanie, să iei anaforă și aghiasmă, să te ferești să nu scuipi, să nu mai săruți nici o icoană iar când ajungi acasă citește din Ceaslov „**Rugăciunile de mulțumire după dumnezeiasca împărtășire**”.

Bibliografie: Biblia E.I.B.M., București, 1988; Preot Igor Macovei, *Călăuza misionarului ortodox*; Sfântul Nicolae Velimirovici, *Catehismul Bisericii Ortodoxe*, Editura Biserica Ortodoxă, București, 2004; *O sinteză a gândirii Părintelui Arsenie Boca în 800 de capete*, Editura Teognost, Cluj-Napoca, 2002; Ieromonah Nicodim Sachelarie, *Îndrumarea vieții*, Editura Credința Strămoșească, Iași, 2000.

CUVÂNT CĂTRE CREȘTINII ORTODOCȘI DESPRE CELE TREI MARI MINUNI din Biserica Ortodoxă

MOTTO :

«Venirea în fiecare an, de peste 2000 de ani, în Sâmbăta Mare, a Sfintei Lumini în mod suprafiresc la mormântul Domnului din Ierusalim este cea mai mare minune a zilelor noastre. Este minunea care dovedește până la sfârșitul veacurilor Învierea lui Hristos, „Lumina lumii” și că **„ORTODOXIA ESTE CREDINȚA CEA ADEVĂRATĂ”!**

(Arhimandrit Ioanichie Bălan).

Subiți credincioși,

Este normal ca după aproape 50 de ani de comunism ateist, în avalanșa cultelor religioase, unii oameni să se întrebe: „**Care credință este adevărată?**” sau „**Oare s-a împărtășit Hristos?**” (1 Corinteni 1:13). Oare nu s-a rugat Hristos în Grădina Ghetsimani ca toți să fie una? (Ioan 17: 21). Astăzi sunt aproape trei mii de secte. Or fi oare trei mii de dumnezei? Răspunsul ni-l dă Sfântul Apostol Pavel (Efeseni 4:5):

Am înțeles că ortodoxia este credința cea strămoșească, sfântă, dreaptă și mântuitoare. Avem noi dovezi pentru cele spuse? Avem foarte multe, dar să ne oprim doar asupra a trei dintre ele:

1. Lumina Sfântă de la Ierusalim;	2. Sfintele Moaște;	3. Aghiasma (apa sfântă).

Noi, creștinii ortodocșii, avem un mare păcat: acela că nu suntem conștienți de adevărata valoare a credinței ortodoxe în care ne aflăm. Pentru confirmare iată o întâmplare adevărată:

O domnișoară (Cristina P.) a plecat în vizită la sora ei, care se căsătorise în Norvegia. Ajungând acolo, a cunoscut un norvegian (profesor de istorie și de limba norvegiană) de care și-a legat inima și cu care ulterior s-a căsătorit. Este interesant că soțul dumneaei a fost născut și crescut în credința protestantă. Fără să fie îndemnat de nimeni, s-a declarat nemulțumit de această credință și, de bună voie, s-a botezat catolic. Într-o zi am fost vizitat de tânăra familie Cristina și Knut Ove și m-am gândit să-i invit să vizităm câteva mănăstiri: Horezu, Polovragi și Bistrița. Trebuie să specific un lucru: acest norvegian Ove nu știa nimic despre ortodoxie, auzise doar că există o credință ortodoxă. Am ajuns, cu ajutorul lui Dumnezeu, la Sfânta Mănăstire Horezu. Acolo ne-au primit maicile și ne-au arătat Sfânta Biserică, pictura, mormântul domnitorului Constantin Brâncoveanu, muzeul cu obiecte bisericești și Sfintele Moaște. Apoi ne-au invitat pe o terasă, unde ne-au servit cu o dulceață de fragi și un pahar cu lapte cald. Norvegianul a fost atât de impresionat de tot ce văzuse încât i-a spus soției sale: „Te rog să mă strângi tu de mână să cred că tot ceea ce văd este real și nu un vis!!!” Ajunși apoi la Sfânta Mănăstire Bistrița a fost atât de impresionat când a văzut și a mirosit Moaștele Sfântului Grigorie Decapolitul, încât a promis că va învăța limba română din dorința de a cunoaște cât mai multe despre credința noastră ortodoxă.

Iată iubiți credincioși încă o dovadă că ne aflăm în credință adevărată și ce binecuvântări ale lui Dumnezeu sunt Sfintele Mănăstiri pentru țara noastră.

1. LUMINA SFÂNTĂ DE LA IERUSALIM

LOCUL

Mai întâi se cuvine să precizăm că locul unde se petrece minunea este Mormântul Domnului, care se află în rotonda mare din partea de vest a Bisericii Sfântului Mormânt. În jurul Mormântului Domnului se află 4 altare creștine, așezate după ordinea lor istorică și orientate spre cele patru puncte cardinale: **1.** La răsărit se află Biserica mare a Învierii, aparținând ortodocșilor; **2.** La sud se află altarul armenilor; **3.** La vest se află altarul coptilor; **4.** La nord se află altarul catolicilor.

Dovadă incontestabilă a dreptei credințe, Sfânta Lumină se aprinde în fiecare Sâmbătă Mare, între orele 12,30 - 13,30, numai la altarul ce aparține ortodocșilor, fapt care, chiar dacă a fost contestat în trecut, astăzi se pare că este recunoscut de toată lumea.

DESFĂȘURAREA

Încă din noaptea Vinerii Mari,

Intrarea în Biserica Sfântului Mormânt

În aceste două imagini (sus și jos) se vede clar cum credincioșii și-au pus Sfânta Lumină pe față și nu-i arde!

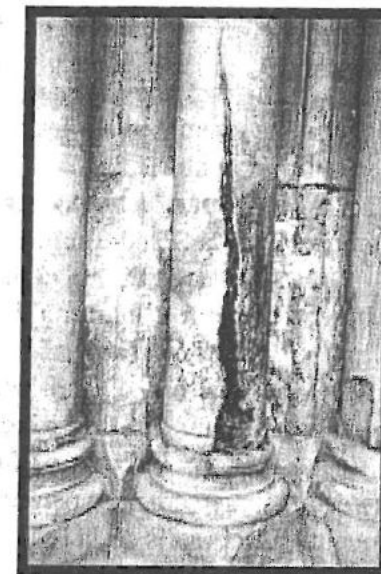
Iată momentul
venirii Sfintei
Lumini la Ierusalim.
(foto stânga și
dreapta)

după prohod, câțiva polițiști necreștini (un turc, un arab, un reprezentant al statului Israel) verifică toate obiectele din interiorul Sfântului Mormânt, inclusiv lespede, să nu aibă vreo sursă de foc. De asemenea, arhiereul grec care presară vată pe Mormântul Domnului este controlat corporal. Se sting toate luminile, se încuie și se sigilează ușa Sfântului Mormânt, care rămâne în paza gardienilor. A doua zi, credincioșii se adună în Biserica Învierii, având în mâini mănunchiuri de câte 33 de lumânări, după numărul anilor pe care i-a trăit pe pământ Iisus Hristos. De la Bethleem vin câteva sute de arabi ortodocși, care înconjoară Sfântul Mormânt și se roagă cu voce tare. Cântă cu toată puterea, acompaniați de tobe. Toboșarii stau urcați pe umerii celorlalți, care dansează în jurul Sfântului Mormânt. De la sediul Patriarhiei Ortodoxe a Ierusalimului începe o procesiune impresionantă, care îl are în frunte pe patriarhul însuși. Se opresc în fața Sfântului Mormânt pecetluit, îl înconjoară de trei ori, după care patriarhul împreună cu cei care slujesc se retrag în altarul Bisericii Ortodoxe. În jurul orelor 12, Patriarhul își scoate veșmintele cu care slujește, rămânând doar într-un veșmânt alb (stihar), cu mânecute, brâu și patrafir (epitrahil). Este controlat în fața Sfântului Mormânt de către polițiștii necreștini, în prezența reprezentanților oficiali ai armenilor, ca nu cumva să

Sfântul Mormânt al Domnului
nostru Iisus Hristos.

aibă vreo sursă de foc. Apoi Patriarhul rupe pecetea și intră în prima încăpere - Capela Îngerului - însoțit de un arab musulman. În vreme ce musulmanul rămâne în această încăpere, Patriarhul intră singur în cea de-a doua încăpere, îngenunchează în fața lespedei Sfântului Mormânt și începe să se roage. În timpul acestei rugăciuni, vatra și lespede par să fie cuprinse de sclipiri ca de rouă. La un moment dat, după câteva minute, se poate observa o scânteie luminoasă ca de fulger rostogolindu-se în zigzag prin cupola mare a Bisericii.

Coboară apoi ca un glob de lumină ce se sfarmă în mii de bucăți, apoi intră în lăuntrul Mormântului ca o rază subțire, se coboară asupra lespedei și aprinde vata presărată deasupra. Patriarhul adună cu mâinile goale vata aprinsă de acea flacără albăstruie, o pune în două cupe de aur și revine în Capela Îngerului. În prezența musulmanului, aprinde două buchete mari de treizeci și trei de lumânări și iese cu ele în fața Sfântului Mormânt. Candelele de deasupra, ca și o parte din lumânări și sfeșnice, se aprind singure. Câțiva diaconi îl iau pe Patriarh și îl conduc către altar prin îmbulzeala dezlănțuită a mulțimii. În câteva clipe lumânările tuturor sunt aprinse. Biserica e asemenea unei flăcări vii.

CELE MAI VECHI MĂRTURII

Eusebiu de Cezareea relatează în Istoria bisericească, despre un anume Narcis, episcop al Ierusalimului din secolul al II-lea, care, neavând ulei în candelă, a turnat apă, apoi s-a rugat, iar

candelele s-au aprins de la Sfânta Lumină, arzând pe toată perioada Paștilor.

Egeria, o călugăriță spaniolă, a fost martoră și a relatat în documente evenimentele Săptămânii Mari și ale Luminii Sfinte din Ierusalimul anului 384.

Sfântul Ioan Damaschin (675-749), în opera sa, face referire clară la Sfânta Lumină.

Bernard, un călugăr occidental, scrie în lucrarea sa „Itinerar” că a fost martor al Luminii Sfinte în anul 870.

Ahmed ibn al-Kassa, un jurist arab (mort în anul 936), face una din primele referiri la proprietățile miraculoase ale Sfintei Lumini: „*Deși e aprinsă, lumânarea nu te arde*”.

Papa Urban al II-lea, în anul 1095, cu un an înaintea celei dintâi mari cruciade pentru eliberarea Locurilor Sfinte, pomeneste într-un discurs scris că, la Ierusalim, în Sâmbăta Mare, „toate luminile din Sfântul Mormânt și dimprejur, care au fost stinse, se reaprind din poruncă divină”.

În anul 1580, în timpul Patriarhului Sofronie al Ierusalimului, s-a întâmplat următoarea minune: Lumina Sfântă a ieșit printr-un stâlp de piatră, despicăndu-l. Aceasta s-a întâmplat deoarece armenii erau în acel timp rău intenționați față de Ortodocși. Ei au promis să dea guvernatorului Ierusalimului o sumă foarte mare de bani ca el să intervină și să împiedice pe Patriarhul Ortodox să intre în Biserica Învierii în Sfânta și Marea Sâmbătă. Din cauza lăcomiei, guvernatorul a ascultat și a poruncit să se facă așa. Astfel numai armenii, cu mare veselie, au intrat în Biserică, nădăjduind să primească Lumina Sfântă. În acest timp ortodocșii stăteau cu Patriarhul afară (în curte) și, plini de mâhnire, rugau pe Dumnezeu cu inimile pline de căință să-și arate mila îndurării Sale. În timpul rugăciunii lor, sus pomenita coloană s-a despica și Lumina Sfântă a ieșit prin ea (PRIVIȚI IMAGINEA DIN DREAPTA). Văzând aceasta, Patriarhul s-a ridicat repede și închinându-se cu evlavie, a aprins lumânările pe care le avea în mână sa, împărțind lumina ortodocșilor spre sfîntirea lor. Când au văzut

minunea, portarii mahomedani au deschis de îndată porțile Bisericii. Patriarhul și marea mulțime au intrat în Biserică cântând: „*Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru, Tu ești Dumnezeu care faci minuni...*” și apoi a fost celebrată Sfânta Liturghie. Ca urmare a acestei minuni, unul dintre acei portari mahomedani ai Bisericii a mărturisit pe Hristos ca Fiul lui Dumnezeu și a crezut în El. Însă când au auzit aceasta, foștii săi coreligionari (mahomedanii) s-au umplut de mânie și l-au ars în curtea sfântă, primind astfel o moarte de martir.

CELE MAI NOI MĂRTURII

DIODORUS, Patriarh ortodox al Ierusalimului între anii 1981-2000, mărturisea chiar înaintea Sfintelor Paști din 1998: „Îmi găsesc cu greu drumul prin întuneric spre camera interioară, unde îngenunchez. Mă rog. Câteodată aștept câteva minute, dar de obicei minunea se întâmplă imediat după ce am terminat de spus rugăciunile. Din mijlocul pietrei pe care a fost culcat Iisus Hristos se revarsă o Lumină nedefinită, de obicei de culoare albăstruie, dar culoarea se poate schimba în multe nuanțe. Oricât aș încerca, ea nu poate fi descrisă în cuvinte omenești. Lumina răsare din piatră ca și ceața care se ridică deasupra unui lac. Pare a fi acoperită de un nor, dar de fapt este Lumina. Se comportă diferit în fiecare an. Uneori acoperă piatra, alteori luminează tot Mormântul, astfel încât oamenii de afară văd tot Mormântul plin de Lumină. Lumina nu arde! Niciodată nu mi-am ars barba în

toți cei 16 ani de când sunt Patriarh al Ierusalimului și am primit Lumina Sfântă! Are o altă consistență, diferită de flacăra lumânării. Minunea mă copleșește în fiecare an. Adeseori sunt icoane care plâng atunci când Cerul vrea să arate că ne este aproape. Avem atâția sfinți pe care Dumnezeu i-a înzestrat cu multe daruri duhovnicești. Dar nici una dintre minunile acestea nu este atât de pătrunzătoare ca Sfânta Lumină. E ca o Taină. Face Învierea lui Hristos atât de prezentă, atât de aproape de noi“.

*Momentul venirii Sfintei Lumini
în Biserica Sfântului Mormânt de la Ierusalim*

VADJIH NUSEIBE, musulman, paznicul Bisericii Sfântului Mormânt în anul 2001: „Da, sunt musulman. Rădăcinile mele sunt în Medina, ne-am stabilit în Ierusalim prin sec. al VII-lea, venind din Arabia. Atunci când musulmanii au intrat în Ierusalim, califul Omar a primit, odată cu cheile orașului, și cheia Bisericii Sfântului Mormânt. Califul a dat-o strămoșilor familiei mele. De atunci, la Biserica Sfântului Mormânt stau de pază numai cei din neamul nostru, de 1363 de ani! În fiecare zi deschid Biserica la ora 4. Cheia asta datează din anul 1524. Cântărește o jumătate de kilogram și are 50 de cm lungime. Închid de fiecare dată Biserica la ora 19 fix. Asta e treaba mea. Curăț încuietorile de trei ori pe săptămână. E ușor. Sunt de meserie inginer în mecanisme electronice. Am lucrat în domeniul acesta 15 ani. Am multe griji când se apropie Paștile. Controlez totul. Eu însumi încui ușa Mormântului cu mâinile mele!“ Înțelegeți? Se întâmplă ca musulmanul Vadji Nuseibe să fie martor adevărat al Miracolului Creștin al pogorării Sfintei Lumini! „Așadar, voiam să

spun că lucrul cel mai important al muncii mele este să nu permit nimănui să intre în Biserică sau să rămână după ora 19. Uneori cer pentru asta ajutorul poliției“.

2. SFINTELE MOAȘTE

Poartă numele de Sfinte Moaște trupurile nepieritoare ale Sfinților prin care Dumnezeu a arătat și arată Atotputernicia Sa. Omul este făcut pentru nemurire fiindcă a fost creat altfel decât celelalte ființe. Pe celelalte ființe Dumnezeu le-a făcut din pământ și apă: „*A zis Dumnezeu să scoată pământul ființe vie, după felul lor... și a fost așa*“ (Facerea 1:24), dar trupul omului l-a creat din pământ, dar El Însuși i-a insuflat viață: „**Atunci, luând Domnul Dumnezeu țărână din pământ, a făcut pe om și a suflat în fața lui suflare de viață și s-a făcut omul ființă vie**“ (Facerea 2:7).

Odată cu venirea lui Iisus Hristos, harul lui Dumnezeu, ce se dă în Sfintele Taine, sfințește trupurile oamenilor făcându-le mădulările lui Hristos, templul Duhului Sfânt: „**Sau nu știți că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt, care este în voi, pe care-L aveți de la Dumnezeu și că voi nu sunteți ai voștri?**“ (1 Corinteni 6:19).

TRUPURILE SFINȚILOR SE PĂSTREAZĂ NESTRICATE.

Domnul nostru Iisus Hristos a fost în afară de orice păcat: „**Căci întru El locuiește, trupește, toată plinătatea dumnezeirii**“ (Coloseni 2:9). Și oamenii tot așa: cu cât au o viață mai sfântă, cu atât sunt mai aproape de Dumnezeu. Atunci și trupurile lor se păstrează nestricăcioase în pământ: „**Dumnezeu păzește toate oasele lor, nici unul dintre ele nu se va zdrobi**“ (Psalm 33:19). În timpul morții lui Iisus: „**Mormintele s-au deschis și multe trupuri ale sfinților adormiți s-au sculat. Și ieșind din morminte, după Învierea Lui, au intrat în Cetatea Sfântă și s-au arătat multora**“ (Matei 27:52-53).

SFINTELE MOAȘTE NU SUNT TRUPURI CONSERVATE

Trebuie să facem o distincție clară între Sfintele Moaște, adică trupurile neputrezite ale unor Sfinți și conservarea sau mumificarea unor trupuri. Și unele și altele nu sunt putrezite. Se știe că în cazul Sfintelor Moaște nu contribuie nici un om la această stare, lucru dovedit și de faptul că ele mai au unele calități pe care cele mumificate nu le au - un miros deosebit, o mireasmă divină și sunt făcătoare de minuni. În timp ce mumificarea unor trupuri omenești este explicabilă fiindcă este făcută de oameni, Sfintele Moaște depășesc legile firii - nu omul contribuie la nestrăciunea lor, ci Dumnezeu. În creștinism Sfintele Moaște au existat încă de la început. O dovadă este faptul că trupul primului martir al lui Hristos, Sfântul Ștefan, nu a putrezit. Pe mormântul lui a fost ridicată o Biserică. Se păstrează până astăzi Moaștele unor Sfinți din sec. I, ca de pildă cele ale Sfântului Policarp și cele ale Sfântului Ignatie Teoforul. În secolele al II-lea și al III-lea odată ce numărul martirilor crește, crește și numărul Sfintelor Moaște. Chiar pe teritoriul țării noastre s-au descoperit la Niculițel, în Dobrogea, Sfintele Moaște ale mucenicilor Zoticos, Atalos, Filipos și Kamasis. Astăzi ele se află în Mănăstirea Cocos din Județul Tulcea.

SFINTELE MOAȘTE SE CINSTEAU ÎNCĂ DIN VECHIUL TESTAMENT

Evreii au scos din Egipt trupul Patriarhului Iacov și l-au înmormântat cu mare cinstitoare în pământul Canaan (Facerea 50:1-13). Moise a luat cu sine, la ieșirea din Egipt oasele Patriarhului Iosif (Ieșirea 13:19). Regele Iosia, curățind templul Domnului și regatul de idoli, a poruncit să se păstreze mormântul: „*Lăsați-l în pace; nimeni să nu se atingă de oasele lui. Și au păstrat oasele lui și oasele proorocului care venise din Samaria*“ (4 Regi 23:18). Evreii împodobeau mormintele proorocilor și oamenilor dreți (Matei 23:29). Prin Moaștele și obiectele sfinților Dumnezeu săvârșea diferite

minuni: „*Când Ilie a fost răpit la cer, în vijelie, Elisei s-a umplut de duhul lui. Tot cuvântul n-a fost ascuns înaintea Lui și ÎNTRU ADORMIRE A PROOROCIT TRUPUL LUI. Și în viața sa a făcut semne și la moarte minunate au fost lucrurile lui*“ (Înțelepciunea lui Sirah 48:12-15). „*Apoi a murit Elisei și l-au îngropat, iar în anul următor au intrat în țară cete de moabiți. Dar iată, odată, când îngropau un mort, s-a întâmplat ca cei ce-l îngropau să vadă una din aceste cete și, sperându-se, au aruncat mortul în mormântul lui Elisei. Căzând acela, s-a atins de oasele lui Elisei și a înviat și s-a sculat pe picioarele sale*“ (4 Regi 13:20-21).

Asemenea se făceau minuni prin veșmintele Sfinților. Chiar și umbra Apostolului Petru vindeca pe bolnavii pe lângă care el trecea: „*Și-l rugau ca numai să se atingă de poala hainelor lui; și când se atingeau se vindecau*“ (Matei 14:36). Așa s-a întâmplat cu femeia care suferea de doisprezece ani de curgerea sângelui: „*Apropiindu-se pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui (Iisus Hristos) și îndată s-a oprit curgerea sângelui ei*“ (Matei 8:44). „*Atunci, luând Ilie cojocul său și strângându-l vâlătuc, a lovit cu el apa și aceasta s-a strâns la dreapta și la stânga și au trecut (Ilie și Elisei) pe uscat*“ (4 Regi 2:8). După cum vedem Sfintele Moaște se cinsteau și prin ele se săvârșeau minuni. Dacă mulți oameni nu primesc în zilele noastre vindecare și ajutor, aceasta se datorează necredinței sau slabei credințe a lor, căci a zis Hristos: „*După credința voastră, fie vouă!*“ (Matei 9:29). În Sfintele Moaște se vede prezența vie a lui Dumnezeu și lucrarea Sfântului Duh, iar: „*Cine se îndoiește este asemenea valului mării, mișcat de vânt și aruncat încolo și înapoi. Să nu se gândească omul acela că va lua ceva de la Dumnezeu*“ (Iacov 1:6-7). Se cunosc câteva exemple biblice de oameni care au făcut excepție și de la moarte: „*Prin credință, Enoh, a fost luat de pe pământ ca să nu vadă moartea*“; „*Și pe când mergeau el așa pe drum și grăiau, deodată s-a ivit un car cu cai de foc și, despărțindu-i unul de altul, a ridicat pe Ilie în vârtej de vânt la cer*“ (4 Regi 2:11).

TOȚI SFINȚII PĂRINȚI NE ÎNDEAMNĂ CĂTRE CINSTIREA SFINTELOR MOAȘTE

Iată câteva exemple:

Sfântul Efrem Sirul spune: „Moaștele Sfinților Mucenici și după moarte lucrează, căci prin ele se vindecă bolnavi și se izbăvesc de draci, cu puterea lui Dumnezeu, pentru că Sfintele Moaște totdeauna au harul Sfântului Duh“.

Fericitul Ieronim, răsturnând rătăcirea ereticului Vigilențiu, care tăgăduia cinstirea Sfintelor Moaște, scrie lui Reparic: „Noi nu cinstim făptura mai mult ca pe Ziditorul, însă noi cinstim rămășițele mucenicilor, ca prin acestea să cinstim pe Acela, ai Căruia mucenici sunt. Oare în adevăr sunt necurate rămășițele Sfinților Apostoli Petru și Pavel? Oare și trupul Domnului pus în Mormânt a fost necurat? Dacă oasele morților spurcă pe cei care se ating de ele, apoi cum a înviat mortul Elisei pe un alt mort și trupul disprețuit de Vigilențiu ca fiind necurat a dat viață???”

Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Spuneți-mi unde este mormântul lui Alexandru Macedon? În ce zi a murit? Mormintele robilor lui Hristos însă sunt slăvite și sunt în orașul împărătesc. Mormântul lui Hristos e știut și de barbari“. Mormintele robilor lui Hristos sunt mai strălucitoare chiar decât palatele împărătești, nu numai în ceea ce privește mărimea și frumusețea construcției, dar și față de zelul celor ce vin să se închine lor. Chiar și cel ce poartă purpură vine să se închine la aceste morminte și stând în genunchi, se roagă Sfinților ca ei să mijlocească la Dumnezeu pentru el - „**NU TE UITA CĂ ZACE ÎNAINTEA TA TRUPUL GOL ȘI FĂRĂ SUFLARE AL SFÂNTULUI, CI TE UITĂ ȘI ȚINE SEAMA DE FAPTUL CĂ ÎN EL ESTE O ALTĂ PUTERE MAI ÎNALTĂ CHIAR DECÂT SUFLETUL - HARUL SFÂNTULUI DUH - CARE PRIN FACEREA DE MINUNI ÎNCREDINȚEAZĂ PE TOȚI DESPRE ADEVĂRUL ÎNVIERII**“.

Sfântul Ambrozie mărturisește: „Vom veni totdeauna

la Sfintele Moaște, ne vom atinge de ele și, cu credință, vom îmbrățișa rămășițele lor ca să primim binecuvântări și să credem că noi totdeauna aici vom primi o alinare și o mângâiere în toate necazurile ce ne împresoară“.

Sinodul al șaptelea ecumenic a hotărât că se cuvine a fi cinstite Sfintele Moaște la fel ca și Sfânta Evanghelie, Sfânta Cruce și Sfintele Icoane.

Părintele Stăniloae spunea: „Cine se roagă lângă Moaștele Sfinților nu se roagă propriu-zis lor, ci persoanei lor. Cinstirea trece la persoană ca și în cazul cinstirii icoanelor“. Pentru o mai fermă convingere despre sfințenia Ortodoxiei, iată în continuare câteva minuni și imagini ale Sfintelor Moaște:

La Damasc, în Siria, există un impunător altar mănăstiresc de închinăciune al Sfântului Ioan Botezătorul, zidire care aparține împăratului Iustinian. De când arabii au pus stăpânire pe provincie (sec. al VIII-lea după Hristos), a fost transformat în moschee musulmană. Însă într-un colț al colosalului așezământ există un minunat mausoleu, lucrat artistic și destul de mare. Este vorba despre mormântul preacinstuitului cap al Botezătorului. Vrând-nevrând, arabii au fost nevoiți să-l păstreze și să-l acopere cu un baldachin foarte scump și să-l împodobească cu aur. Când musulmanii au prefăcut Biserica în geamie, s-au atins și de mormânt. Dar s-au îngrozit, deoarece la prima lovitură de lopată a început să iasă de acolo sânge cald, care a continuat să curgă timp de mai multe zile și nopți. Nu se mai oprea. Plini de panică, arabii au cerut să se facă rugăciuni de către Patriarhul creștin. Acesta, cu tot soborul bisericesc al Damascului, a făcut timp de trei zile procesiune în jurul mormântului, până când într-a treia zi, s-a oprit sângele. O inscripție specială cu litere arabe de aur, pusă deasupra acestui loc sfânt, relatează întâmplarea cutremurătoare. Până astăzi, lumea musulmană preacinstește mormântul Înaintemergătorului și, în același timp, se teme, neîndrăznind să se apropie de el.

Mi-a povestit un călugăr de la Sfânta Mănăstire Lavra, ce mireasmă uimitoare în intensitate se revarsă la fiecare 1 ianuarie la procesiunea cu capul Sfântului Vasile cel Mare, care se păstrează în Mănăstirea Marea Lavră de la Sfântul Munte Athos. Îți vine să crezi că s-au spart mai multe sticle cu parfum.

Mâna dreaptă a Sfântului Ioan Botezătorul s-a aflat timp de 900 de ani în Antiohia Siriei. Pe la jumătatea secolului al X-lea a fost adusă la Constantinopol. Poporul din Antiohia s-a bucurat de multe minuni săvârșite de mâna Înaintemergătorului. Să amintim numai una dintre acestea: la 14 septembrie, odată cu crucea, era înălțată și această mână sfântă, ca să fie văzută de miile de ochi care așteptau să vadă semnul extraordinar. Dacă-și deschidea degetele, prevestea numai binecuvântări pentru popor. Dacă le strângea, era semn rău. „Uneori, citim în Sinaxar (7 ianuarie), își răsfira degetele, alteori le strângea și prin întinderea sau strângerea lor lăsa să se vadă fericirea sau nefericirea viitoare“. O mână lipsită de viață să miște degetele și în același timp să prevestească viitorul!.

„MARE ESTE DUMNEZEU ȘI MARE ESTE PUTEREA LUI!“

Sfântul Sava a murit în urmă cu o mie cinci sute de ani (533). Și Moaștele sale neatrinse de degradare au o anume întâmplare. În secolul al XIII-lea ele au fost aduse de cruciați la Veneția. Dar în octombrie 1965 au fost date în seama Patriarhiei de la Ierusalim. Moaștele au fost preluate de clericii ortodocși, dar, când avionul a făcut escală la Atena, s-au gândit să-l îmbrace cu veșminte preoțești ortodoxe, însă au ezitat, pentru că-și închipuiau trupul Sfântului înțepenit și rigid. Dar, îndată ce Mitropolitul primat a încercat să o facă, a simțit un fior. Măinile, picioarele, gâtul, capul, mijlocul, toate erau mlădioase. Ca și cum ar fi fost vorba de un om viu. Astfel l-au îmbrăcat cu ușurință în straiile preoțești cele noi.

Deci, în afară de nedegradarea trupului, prima minune, s-a constatat și flexibilitatea membrelor, cea de-a doua minune. Trebuie să nu uităm de răspândirea miresmei extraordinare, a treia minune, și săvârșirea vindecării unor bolnavi și a altor semne, care constituie ce-a de-a patra minune. Este bine știut că trupurile care se păstrează cu ajutorul medicamentelor, cele îmbălsămate, sunt rigide, seamănă cu niște scânduri. Nu pot să fie mișcate din loc nici un milimetru.

Între Sfintele Moaște tradiționale dintre cele mai vechi, care se cinstesc în chip deosebit în țara noastră, sunt următoarele:

✠ Moaștele Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava, aduse de voievodul Alexandru cel Bun, de la Cetatea Albă la Suceava, în vara anului 1402.

✠ Moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iași, aduse în capitala Moldovei de Vasile Lupu, în vara anului 1639.

✠ Moaștele Sfântului Dimitrie Basarabov, aflate în Catedrala Patriarhală din București, datorite Țării Românești în timpul războiului ruso-turc din anii 1769-1774.

✠ Moaștele Sfintei Mucenițe Filofteia, aduse în țara Românească de voievodul Radu Negru în secolul al XVI-lea și așezate în Biserica Sfântul Nicolae Domnesc din Curtea de Argeș.

✠ Moaștele Sfântului Grigorie Decapolitul de la Mănăstirea Bistrița Olteană, aduse în anul 1496 de ctitorul ei, Barbu Craiovescu.

✠ Moaștele Sfântului Calinic de la Cernica, fost episcop la Râmnicu Vâlcea, canonizat în anul 1955.

✠ Moaștele Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș, Mitropolit al Banatului.

A doua categorie de Sfinte Moaște sunt cele istorice, din primele secole creștine (III-IV), aflate în spațiul dobrogean (Sciția Mică).

A treia categorie de Sfinți cu Moaște în România este formată din cuvioși și mucenici fie canonizați, fie încă necanonizați.

A patra categorie cuprinde sfinți cu Moaște sau fără Moaște (Sfântul Daniil Sihu, Sfinții martiri Brâncoveni, Cuvioasa Teodora de la Sihla, Sfântul Ioan Iacob de la Neamț etc.)

A cincea categorie de Sfinte Moaște cuprinde numai părți din Moaștele unor Sfinți, care se păstrează în catedrale, biserici și mănăstiri cum ar fi: capul Sfântului Grigorie Teologul, în mănăstirea Slatina; capul Sfintei Tatiana, capetele Sfinților Serghie și Vah, capul și mâna stângă a Sfântului Ierarh Nifon, în Catedrala Mitropolitană din Craiova, mâna Sfintei Mucenice Chiriachi, în Catedrala Episcopală din Huși etc.

A șasea categorie de Sfinte Moaște și oseminte o formează numărul mare al sutelor și miilor de preoți și credincioși care au pățimit pentru Hristos în închisorile din țară între 1948-1964.

Iată cât de bogată este țara noastră în Sfinte Moaște ale unor martiri și cuvioși, care se roagă neîncetat pentru noi toți!

Moaștele Sfintei
Parascheva
Catedrala Mitropolitană
din Iași

Moaștele Sfântului
Grigore Decapitolul
Sfânta Mănăstire
Bistrița-Olteană

3. AGHIASMA

Numele de *aghiasmă* vine din limba greacă: to aghiasma = sfințire și este ierurgia (slujba) cea mai des întâlnită în activitatea liturgică a preotului. Aghiasma este de două feluri: Aghiasmă Mare și Aghiasmă Mică. Sfințirea apei înseamnă, de fapt, aducerea ei la starea inițială, așa cum o crease Dumnezeu la început. Apa era sfântă, nealterabilă, era apă vie; numai după căderea lui Adam și a Evei începe alterarea ei și își pierde calitatea de apă vie.

Temeiul biblic al sfințirii apei în creștinism se află în pericopa evanghelică care se citește la această ierurgie: „Iar în Ierusalim, lângă Poarta Oilor, era o scaldătoare, care se numea pe evreiește Vitezda, având cinci pridvoare. În acestea zăceau mulțime de bolnavi, orbi, șchiopi, uscați, așteptând mișcarea apei. Căci un înger al Domnului se cobora la vreme în scaldătoare și tulbura apa și cine intra întâi, după tulburarea apei, se făcea sănătos de orice boală era ținut“ (Ioan 5:2-4). Scaldătoarea Vitezda reprezintă apa. Tulburarea apei o dată pe an, era o preînchipuire a sfințirii Aghiasmei Mari, ce se săvârșește în Sfânta Biserică Ortodoxă și care are putere mare de vindecare. Dar, după cum citim în pericopa evanghelică, nu toți se făceau sănătoși, deci nu toți puteau să se împărtășească de această sfințenie, ci numai cel ce intra primul. Așa este și astăzi în Sfânta Biserică Ortodoxă, la sfințirea Aghiasmei Mari, nu toți capătă vindecări, ci numai aceia care o primesc cu credință.

AGHIASMA, care se săvârșește o dată pe an, la Bobotează (6 ianuarie), se numește MARE pentru că amintește de ziua când Mântuitorul a primit Botezul în apa

Iordanului, de la Sfântul Ioan Botezătorul. Părintele profesor Cornițescu Emilian, ne explica pe când eram studenți la Teologie ce înseamnă Bobotează. În limba ebraică: **bo = vino**, **bo = vino**; din limba greacă: **tea** vine de la **teo = Dumnezeu** și **ză** vine de la **aghios = sfânt**. Deci **Bo-bo-tea-ză** înseamnă **vino, vino Doamne Sfânt** (și sfințește apele acestea). În textul rugăciunii de sfințire se arată efectul AGHIASMEI MARI:

„Izvor de nestricăciune, dar de sfințenie, dezlegare de păcate, vindecare de boli, diavolilor pieire, îndepărtare a puterilor celor potrivnice, plină de putere îngerească... toți cei ce se vor stropi și vor gusta dintr-înșă, să o aibă spre curățirea sufletelor și a trupurilor, spre vindecarea patimilor, spre sfințirea caselor și spre tot folosul de trebuință...” (Molitfelnic, Editura E.I.B.M., București, 1937, pagina, 170).

AGHIASMA MARE este folosită de arhiereu la sfințirea Bisericii, antimiselor, a Sfântului și Marelui Mir ș.a. Ea se păstrează nestricată, în Biserică, într-un vas special, numit AGHIASMATAR, și este folosită de preot la numeroase slujbe (ierurgii): la Sfințirea Crucii și a Troițelor, a clopotului, a vaselor, a veșmintelor, la sfințirea steagurilor, la sfințirea prin stropire a caselor, lucrurilor și persoanelor, la „mersul cu Botezul”, când preoții vizitează parohia.

AGHIASMA MICĂ se săvârșește și în Biserică dar și în alte locuri: în casele credincioșilor, la fântâni, la râuri și izvoare, în grădini, pe ogor, la cererea credincioșilor și după trebuințele lor. Slujba Aghiasmei Mici este mai restrânsă decât

a Aghiasmei Mari, iar prin stropirea cu ea duhurile cele rele din tot locul se alungă, mintea se curăță de cele spurcate, se îndreaptă spre rugăciune ... gonește bolile și dă sănătate sufletească și trupească... Toți cei ce o primesc cu credință iau sfințenie și binecuvântare...". În casele credincioșilor, Aghiasma se păstrează la loc de cinste, în sticle curate, în care se pune, de obicei, un fir de busuioc. Dacă se întâmplă ceva cu ea **nu trebuie aruncată**, ci se toarnă la rădăcina florilor sau a copacilor.

AGHIASMA MICĂ se consumă în fiecare dimineață pe nemâncate, când suntem curați trupește și sufletește. Dimineața, după ce ne sculăm și ne spălăm, aprindem candela de masă ori de perete și apoi, în fața icoanei, rostim rugăciunile dimineții. Apoi luăm o bucată de Anaforă, înghițim de trei ori Aghiasmă Mică și ne ungem pe frunte, în semnul sfintei cruci, cu untdelemn de la Sfântul Maslu. După aceea mâncăm și plecăm la servicii sau la școală. Făcând așa ne vom împărtăși de energiile necreate ale Duhului Sfânt ce există în aceste elemente sfințite. **Numai așa putem avea o zi binecuvântată de Dumnezeu.**

A treia minune, vizibilă și incontestabilă este, deci, **AGHIASMA** (apa sfințită) care nu se strică niciodată, ci rămâne proaspătă. Cei care mai au ceva îndoieli pot lua două sticle: într-una să pună Aghiasma Mare, iar în cealaltă apă obișnuită. Să le lase două - trei luni de zile și după aceea când vor gusta din ele vor observa cu surprindere că numai apa simplă s-a stricat. Și astăzi putem întâlni oameni care, sub influența părerilor greșite sectante, dau felurite interpretări faptului că Aghiasma nu se strică. O parte din ei zic că apa se conservă datorită faptului că preotul folosește o cruce de argint, lucru neadevărat fiindcă acele

cruci sunt doar nichelate (eventual din lemn), iar cele de aur și argint sunt rare. Alții spun că preotul folosește busuiocul și acesta are anumite proprietăți de a conserva apa. Acestora să le răspundem că nu se folosește neapărat busuiocul, ci chiar crucea simplă. Le propunem să mai facă încă o experiență: să pună busuioc într-o sticlă cu apă curată și vor constata că după un timp, nu prea îndelungat, apa s-a alterat.

Deci, acestea sunt obiecții și justificări ale oamenilor ce nu vor să creadă minunile, aflându-se sub influența unor sectanți (lupi îmbrăcați în piele de oaie). Chiar știința și-a spus cuvântul în ceea ce privește această minune. S-a constatat în laborator că într-o particulă de apă sfințită moleculele sunt ordonate, alineate ca soldații într-un pluton. În apa nesfințită moleculele se mișcau dezordonat, haotic (mișcarea browniană).

În Biserica Ortodoxă sfințirea apei se săvârșește de către preoți, care sunt iconomi ai Tainelor lui Dumnezeu: „*Așa să ne socotească pe noi fiecare om: ca slujitori ai lui Hristos și ca iconomi ai Tainelor lui Dumnezeu*“ (1 Corinteni 4:1). Așadar preoții sunt purtători ai harului divin primit prin Hirotonie, care în Biserica Ortodoxă are succesiune apostolică: „*Din această pricină, îți amintesc să aprinzi și mai mult, din nou, harul lui Dumnezeu, care este în tine, prin punerea mâinilor mele*“ (2 Timotei 1:6). Sectanții nu au succesiune apostolică, nu au preoție harică și deci nu au harul divin, iar neavându-l nu pot să săvârșească sfințirea apei.

De ce se folosește crucea la sfințirea apei?

Crucea se folosește la săvârșirea tuturor Sfintelor Taine în Biserica Ortodoxă; nu se face nici o slujbă fără cruce.

Crucea a zdrobit puterea diavolului și a împăcat pe om cu Dumnezeu, fiindcă ea a fost „*Jertfelnicul Jertfei celei Înfricoșătoare*“. Așa cum polițistul se cunoaște după uniformă, doctorul după halat, tot așa creștinul se cunoaște după cruce.

Câte feluri de sfințire a apei există în Biserica Ortodoxă?

În Biserica Ortodoxă există patru feluri de sfințire a apei:

1. Prima, la nașterea unui copil. Fiecare copil se naște cu păcatul strămoșesc al protopărinților Adam și Eva. De aceea, conform rânduielilor Sfintei Biserici Ortodoxe, moașa trebuie să vină cu o sticlă plină cu apă pe care o va sfinți preotul. Cu această apă se spală pruncul în albie, se stropește, iar la Botez se va împărtăși deplin cu Iisus Hristos.

2. Cea de-a doua este cea de la Botez. Când se botează un copil, se sfințește mai întâi apa din cristelniță și apoi se botează în această apă sfințită.

3. Cea de-a treia sfințire a apei este Aghiasma Mică. Ea se poate face ori de câte ori este nevoie. (De obicei în fiecare lună.) Ea trebuie păstrată într-un vas curat și se ia în fiecare dimineață pe nemâncate.

4. Cea de-a patra sfințire a apei se numește Aghisma Mare. Ea se sfințește o singură dată pe an, la Bobotează (Botezul Domnului). Creștinii o pot consuma o săptămână după sfințire, dimineața pe nemâncate. Este foarte folosită pentru oamenii bântuiți de farmece, pentru cei bolnavi și pentru sfințirea diferitelor obiecte. Deci, Aghiasma Mică se face ori de câte ori este nevoie, iar Aghiasma Mare o singură dată pe an.

Cum se sfințește apa?

Primele două feluri de sfințire a apei se fac de către preot prin binecuvântare cu mâna, de trei ori, în semnul Sfintei Cruci, fără să o atingă. Cea de-a treia sfințire, Aghiasma Mică, se face prin atingerea directă a preotului, introducând mâna în apă, binecuvântând-o de trei ori în semnul Sfintei Cruci, după care introduce crucea materială în apă, tot în numele Sfintei Treimi și, de asemenea, făcând semnul Sfintei Cruci. Cea de-a patra sfințire a apei, Aghiasma Mare, este mai deosebită. De aceea și puterea sfințitoare este mai mare decât la celelalte. Este mai mare puterea ei pentru că se face numai la Bobotează, în ajunul Bobotezei, când ar trebui ținut post negru și pentru că preotul binecuvintează cu mâna de șase ori, deci dublu ca la Aghiasma Mică.

Iată ce zice preotul la Aghiasma Mare când introduce mâna pentru sfințire (la primele trei binecuvântări): *„Trimițând din Cer Duhul Tău cel Sfânt, ai sfințit apele Iordanului, și capetele balaurului care se încuibase acolo le-ai zdrobit. Tu Însuși, dar, Iubitorule de oameni Împărate, vino și acum, prin pogorârea Sfântului Tău Duh, care sfințește toate și sfințește apa aceasta...”* După aceea, la următoarele trei binecuvântări, zice această rugăciune: *„Însuși și acum, Stăpâne, sfințește apa aceasta, cu Duhul Tău cel Sfânt”* și continuă cu *„Dă Doamne tuturor celor ce se vor atinge de dânsa și se vor stropi și o vor gusta: sfințire, sănătate, curățire și binecuvântare...”* (Rânduiala slujbei de sfințire a Aghiasmei Mari).

După ce Mihai Vodă Viteazul a intrat triumfător în cetatea Alba-Iulia, unind cele trei Principate românești,

a dorit să cinstească acest mare eveniment și să aducă slavă lui Dumnezeu pentru această biruință, prin construirea unei Biserici-catedrală în cetatea Alba-Iulia, (precum făcea și binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt și alți domnitori români în urma marilor victorii asupra armatelor dușmane). Dar cum în Alba-Iulia, pe lângă ortodoc și erau și catolici, s-a făcut mare neînțelegere și sfadă pentru pretenția pe care o avea fiecare din cele două tabere de a le aparține Biserica cea nouă, pentru cultul lor. Atunci, inspirat de Dumnezeu, „Mihai Vodă - creștinul”, pentru a face pace între ortodocși și catolici, le-a propus așa: „Să ieșim cu toții în poiana cetății, ortodocșii cu preoții și credincioșii lor, iar catolicii cu preoții și credincioșii lor. Separat, fiecare ceată, prin preoții ei, să săvârșească slujba sfințirii apei (Aghiasma) și la care Aghiasma va rămâne nestrictă, a lor să fie Biserica pe care o vom construi”. Propunerea a fost primită și executată întocmai. După slujbă, în fața voievodului s-a pus Aghiasma în două vase separate, care s-au sigilat și pecetluit cu pecetea domnească și s-au pus în custodie câteva săptămâni, după care făcându-se cercetarea, au găsit Aghiasma creștinilor ortodocși nestrictă, cristalină și proaspătă ca și când ar fi fost luată atunci de la izvor, iar cea a creștinilor catolici alterată. Ce a urmat este ușor de înțeles. Biserica a fost construită pentru ortodocși și străjuiește triumfal cetatea Alba-Iulia până astăzi, sub numele de „Catedrala Reîntregirii” cu hramul Prea Sfintei Treimi. Acest eveniment-minune se află scris în analele de istorie ale vremii, care se păstrează la Biblioteca Academiei Române, unde se pot cerceta spre convingerea îndoielnicilor.

AGHIASMA ȘI EXPERIENȚA ȘTIINȚIFICĂ

Într-o casă de intelectuali, femeia a rugat pe soțul ei, doctor de profesie, să-i dea voie să aducă preotul să sfințească cu aghiasmă casa, după tradiție. Soțul, însă, s-a opus multă vreme. Dar, fiindcă soția a stăruit pe lângă el, a convenit, hotărându-se în sinea lui să fie și el prezent la această slujbă. Avea de gând să dea pentru totdeauna o „lovitură“ credinței ortodoxe. A hotărât să aducă el însuși apa. Și să-i facă după aceea, în laborator, „proba că este într-adevăr sfințită“. Așa se face că a adus un vas cu apă curată, din care jumătate a pus-o în vasul de pe masă, ca să fie sfințită, iar cealaltă jumătate a pus-o tainic într-o sticlă curată. După ce a asistat la slujbă, a luat apa sfințită și pe cea nesfințită și a mers în laborator împreună cu asistentul lui, pe care l-a prevenit că va da publicității „minciuna cu apa sfințită“. Au depus amândoi o grijă deosebită la analiza ambelor ape. Mai întâi au analizat-o pe cea din sticlă, apa curată de la cișmea, în care au găsit un mare număr de microbi, consemnând ca atare tot ce au aflat, apoi au făcut analiza apei sfințite de preot. Aici nu a găsit deloc microbi. Uimit de acest neașteptat rezultat, a zis către asistentul său: „Noi trebuie să fim cinstiți. Așa se cade!“ Și au făcut un proces-verbal de constatare, pe care l-au semnat amândoi, datându-l și afișându-l în sediul acelei instituții în care lucrau. Aici l-a citit și părintele care ne-a transmis informația.

PRIN URMARE, ÎN APA SFINȚITĂ MICROBII NU TRĂIESC !

O experiență de felul acesta a fost făcută și de către doctorul Pavel Chirilă, de la Spitalul „Cristiana“, din București, folosind pentru analiză apa de la Bobotează, pe care a compa-rat-o cu apa simplă de robinet. Adevărul a ieșit la iveală ca untdelemnul deasupra apei.

Jordanul în ziua de Bobotează curge invers!

Trebuie să mărturisesc că n-am crezut deloc atunci când părintele Dinu Pompiliu mi-a spus ajunși la slujba de Bobotează pe malul Iordanului, că acesta va curge invers! Și cum să crezi așa ceva, ziua în amiaza mare, cu mii de oameni adunați pe maluri și cu Patriarhul Ierusalimului în fruntea soborului de preoți, flancat de body-guarzi, filmat și fotografiat neîncetat?!

Cu toate acestea, mi s-a întâmplat personal să pot vedea cu ochii trupești cum, după slujbă la azvârlirea crucii în unda râului, **ACEASTA A LUAT-O... INVERS.** Căutându-și parcă originea, rușinat, ai zice, de sfințenia care tocmai i-a pătruns curgerea, sfidând orice logică, orice lege a gravitației, Iordanul a luat-o pur și simplu razna! Mai exact: după ce toată lumea a luat apă din râu, după ce mulți au sărit în unda rece și măloasă, după ce oamenii au dat drumul la porumbei albi în amintirea Pogorării Duhului Sfânt peste Mântuitorul, după ce considerai că totul s-a terminat, așadar tocmai când strângeam sculele foto și bidoanele cu apă, cineva a strigat cu glas sugrumat: **„Priviți-l cum curge invers!“** Într-adevăr, mut de uimire am blocat degetul pe declanșator. Iordanul nu curgea invers, ci pur și simplu, fierbea! Ca și cum cineva îi strecurase sub undă un uriaș fierbător electric, râul se tulbura sub ochii noștri (vezi foto). Dar cum? Numai (în amonte) între locul unde fusese sfințită apa și aruncată crucea cu flori și locul (în aval) în care ne aflam noi, și în care se termina mulțimea de pelerini veniți la slujbă. Așadar, exact pe o porțiune de 20-30 de metri apa bolborosea, încrețindu-și fața, fără nici un motiv, fără ca nimeni să o agite, fără nici o explicație.

